

2010–2014 / 2010. évi tavaszi ülészak / 2010. május 21 (5. szám) / A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP), a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr!
Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Országgyűlés! Kedves Képviselőtársaim! Igyekszem nem kihasználni a 20 perces időkeretet.

A Magyar Köztársaságban az egyház az államtól elválasztva működik - olvassuk az alkotmányunkban, ám ez nem jelenti azt, hogy közös céljaik érdekében ne kellene együttműködniük. Az ilyen közös célok egyike a jövő nemzedékének nevelése, az óvodák és az iskolák ügye.

Ha az egyház, élve alkotmányos jogával, oktatási, nevelési intézmény fenntartására vállalkozik, akkor az államnak nemcsak törvényes kötelessége, hanem megítélésünk szerint jól felfogott érdeke is ezt a törekvést támogatnia.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az elmúlt években a szocialista-liberális oktatáspolitikai hátrányos helyzetbe hozta az egyházi fenntartású közoktatási intézményeket. Intézkedéseivel, valamint jogalkotási és pénzügytechnikai eszközökkel igyekezett működésüket ellehetetleníteni. Nem tartotta be az azonos finanszírozás elvét, negatív diszkriminációt alkalmazott, különbséget tett az állami, önkormányzati, illetve az egyházi iskolákba járó gyermekek között, az utóbbiak kárára.

(21.30)

Az egyházak az utóbbi években rendre kifogásolták azt, hogy nem kapták meg maradéktalanul az intézményeiknek járó állami finanszírozást. A tiltakozásnak sajnos nem lett eredménye, csakúgy, mint az Állami Számvevőszék vizsgálatának, amely e tekintetben többmilliárdos elmaradást állapított meg. Megítélésünk szerint a szocialisták megsértették az alkotmányt és a vatikáni szerződést is. Ugyanakkor ez az ÁSZ-vizsgálat azt is megállapította, hogy az egyházak által fenntartott közoktatási intézmények törvényesen, gazdaságosan és magas minőségi elvárásoknak megfelelően működnek. Ezt támasztják alá különféle országos szakmai vizsgálatok eredményei is.

Tisztelt Országgyűlés! Kedves Képviselőtársaim! Az 1993. évi LXXIX., a közoktatásról szóló törvény többszöri módosításával a leköszönő szocialista kormány olyan jogi helyzetet teremtett, amely szinte lehetetlenné tette annak a széles társadalmi elvárásnak a kielégítését, amelyet az egyházi közoktatási intézmények iránti igény mutat; a lelkiismereti és vallásszabadság jogára, valamint az alkotmány 67. §-ának (2) bekezdésére, amely szerint a szülőket megilleti az a jog, hogy a gyermeküknek adandó nevelést megválasszák, és mindezekre alapozva minden szülőnek joga van vallásos nevelésben részesítenie gyermekét, nemcsak a családban, hanem az őt nevelő közoktatási intézményben is.

Erre országsszerte több településen is olyan mértékű igény mutatkozik, hogy helyi együttműködések keretében egyes közoktatási feladatokat az önkormányzatok átadnak az egyházak számára, hiszen az önkormányzatok által fenntartott intézmények nem lehetnek vallásilag elkötelezettek. A jelenleg hatályos szabályozás, amelyet javaslatunkkal módosítani kívánunk, sok esetben teljesíthetetlen anyagi terheket ró az ilyen közoktatási megállapodást kötő önkormányzatokra. Az érintett önkormányzatokat a szabályozás öt éven keresztül

forráselvonással sújtja, így finanszírozási okok miatt nem tudnak megfelelni a társadalmi igényeknek.

Törvényjavaslatunk lehetőséget ad az önkormányzatoknak, hogy pénzbüntetés nélkül tudjanak megfelelni a településeken élő polgáraik igényeinek. A módosítási javaslat esélyegyenlőséget biztosít az ilyen együttműködésben részt vevő, eddig diszkriminatív intézkedésekkel sújtott önkormányzatoknak és egyházaknak. Szeretném leszögezni, hogy javaslatunk egy tűzoltás akar lenni, gyors beavatkozás. Tisztában vagyunk azzal, hogy ez az egy intézkedés még kevés, mert nem szüntet meg minden negatív diszkriminációt, majd ez is rövidesen meg fog történni. A hatályos közoktatási törvény az olyan típusú együttműködést is lehetetlenné teszi, amikor egy, a települések közoktatási feladatellátása iránt nagyfokú elkötelezettséget mutató önkormányzat bármilyen támogatást kíván nyújtani a település gyermekeinek oktatását-nevelését ellátó egyházi fenntartású óvoda, illetve iskola számára.

A jelenlegi szabályozás ugyanis az így adott támogatások összegét levonni rendeli a központi költségvetés által folyósított egyházi kiegészítő támogatás összegéből, azaz az önkormányzati támogatások értelmetlenné válnak. Javaslatunkkal a törvény vonatkozó bekezdését törölni kívánjuk.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A magyar történelem során az egyházak bebizonyították, hogy jó gazdái az iskoláknak. Egészen 1948-ig, az államosításig a magyar iskolák többsége egyházi kézben volt, egyházi intézmények nevelték nemzetünk nagyjait. Az államnak nem megvédenie kell magát az egyházak oktatási-nevelési tevékenységétől, ellenkezőleg, segíteni kell az egyházakat, ha ebből a nemzet jövője szempontjából kulcsfontosságú stratégiai feladatból részt vállalnak. A szocialista-liberális kormány az elmúlt években megszüntette a dialógust, a normális párbeszédet az állam, illetve az egyházak között. A nemzeti együttműködés rendszerének keretében mi stabil, kiszámítható, hosszú távú stratégiai együttműködést kívánunk kialakítani a magyar történelmi intézményfenntartó egyházakkal, a közjó előmozdítása érdekében, a Kárpát-medencei magyarság felemelkedése és jövője érdekében.

Tisztelt Országgyűlés! Kedves Képviselőtársaim! A Ház asztalán lévő törvényjavaslatunk ebben a szellemben született, és kérem képviselőtársaimat, hogy támogassák annak elfogadását, és ezzel a negatív diszkriminációt szüntessük meg ebben a vonatkozásban.

Köszönöm megtisztelő és türelmes figyelmüket. (Taps a Fidesz, a KDNP, az LMP és a Jobbik soraiban.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr. Nem szeretnék ilyen késői órán hitvitát folytatni Hiller képviselő úrral, de azért hadd tegyek néhány megjegyzést. Ő úgy fogalmazott, hogy az állam így nem tud gondoskodni az oktatás ellátásáról helyben a településeken. Nekem az a nagy kérdésem, hogy hogyan gondoskodott az oktatás ellátásáról az elmúlt nyolc évben az állam. Úgy, ahogyan látjuk, ahogyan tapasztaljuk manapság.

(22.10)

Azt szeretném szívére helyezni a még ügyvezető miniszter úrnak, hogy ezek az iskolák általában nem elit iskolák. Ezek az iskolák - általában mondom, mert nyilván előfordulhat esetleg olyan helyen is iskolaátadás, ami mondjuk, egy gazdagabb vagy egy jobb módú település - általában hátrányos helyzetű települések iskolái. Tehát azt gondolom, hogy nagyon-nagyon fontos funkciója, feladata van ezeknek az iskoláknak, és ezen iskolák a

felelős átadásuk során - ha már nem tudja valaki működtetni - olyan kezekbe kerüljenek, akik felelősséggel gondolkodnak a jövőről.

Végül: úgy fogalmazott Hiller képviselő úr, hogy inspirálja ez a javaslat az önkormányzatokat, hogy átadják az iskolákat. Énszerintem az inspiráció szó fontos és jó ebben az összefüggésben, de inkább úgy fogalmaznék, hogy arra inspirálja a helyi közösségeket, hogy megmentsek az iskoláikat, és azt gondolom, ez egy egészen más dimenzió vagy egészen más összefüggés. Tehát arra szeretnénk inspirálni a helyi közösségeket, hogy a még létező infrastrukturális, szellemi erőiket koncentrálják, és próbálják megmenteni azt a szellemi közeget, szellemi teret, ahol még valóban a jövő csírái megvannak.

Köszönöm szépen. (Taps a Fidesz, a KDNP és a Jobbik soraiban.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Egy percben, ha lehet. Köszönöm szépen.

Tisztelt Képviselőtársaim! Először is szeretném megköszönni ezt a nagyon élénk vitát ilyen késői órán, és szeretném megköszönni mindazoknak, akik támogatták a törvényjavaslatot. Az aggályoskodóknak pedig azt szeretném mondani, nem az egyházaktól kell féltetni a magyar gyermekeinket, a magyar jövő nemzedékét, a magyar iskolarendszert és a magyar vidéket. Nem a történelmi, intézményfenntartó egyházaktól kell féltetni, mert ők még mindig csak építették a magyar vidéket, magyar társadalmat, a magyar nemzetet, és nem pedig rombolták, ahogyan ezt egyébként mások az elmúlt években esetleg megtették.

Sok mindent felírtam, de nem szeretném ezt elmondani a békesség kedvéért. Gondolom, hogy lesz majd lehetőség a jövőben erről még vitatkozni. Egy dolgot szeretnék azért még egyszer aláhúzni. Leszögeztem a bevezetőmben, az expozéban, hogy ez csak egy első lépés, ez csak egy tűzoltó lépés, nagyon sok fontos feladatunk van még abban, hogy ezt a negatív diszkriminációt, amit az elmúlt években a szocialista-liberális kormányzat a liberális doktrína jegyében felépített, lebontsuk, megszüntessük. Az elkövetkezendő időszakban ezen fogunk dolgozni.

Köszönöm szépen. (Taps a Fidesz és a KDNP soraiban.)

2010–2014 / 2010. évi tavaszi ülészak / 2010. május 26 (7. szám) / A nemzeti együttműködés programja című kormányprogram vitájának folytatása / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Kedves Képviselőtársaim! A történelmi egyházak nemzeti kultúránk szerves részei. Az egyházak nagyon sokat tettek a nemzet fennmaradása érdekében azért, hogy ma, a XXI. század elején itt vagyunk, hogy még vagyunk, és magyarul beszélünk, álmódunk és imádkozunk a Kárpát-medencében.

Tisztelt Ház! Önmagában az egyházak hitéleti tevékenységét is, az egyházak által képviselt szilárd erkölcsi értékeket is és a valóságos közösség teremtését is a magyar társadalom és a mindenkor magyar politika meg kell hogy becsülje, támogatnia kell. Ám mindezen túlmenően az egyházak az elmúlt évszázadokban sokat tettek, sokat letettek a nemzet asztalára a közoktatás területén, a szociális és egészségügyi intézmények működtetése területén, a magyar kultúra, a közösségépítés, a lelki gondozás vagy akár a cigánypasztoráció

területén. Az egyházak voltak a magyar történelem során a legnehezebb időkben, a legnagyobb kataklizmák idején, a legnehezebb pillanatokban a nemzet lelkiismerete.

Tisztelt Országgyűlés! Magyarországon az állam és az egyház egymástól alkotmányosan elválasztva működik. Ugyanakkor ez az alkotmányos elválasztás nem zárta és nem zárja ki azt, hogy az állam együttműködjön az egyházakkal, sőt hogy minőségi együttműködést alakítson ki a közös előmozdítása, a társadalom szöveteinek újjáépítése és lelki, szellemi, kulturális gyarapodása érdekében; úgy, mint ahogy azt az első Orbán-kormány tette és kialakította.

Tisztelt Ház! Az elmúlt nyolc évben a szocialista-liberális kormányok ezt az együttműködést tették tönkre. A kormány és az egyházak közötti minimális párbeszédet is megszüntették, a szocialisták megszüntették a dialógust, diszkriminálták az egyházakat, egyházi intézményeket, megszegték a vatikáni szerződést és a protestáns egyházakkal kötött megállapodásokat, nem tartották be a hatályos törvényeket. Elég utalnom itt, ezen a helyen az Állami Számvevőszék által végzett vizsgálatokra és jelentésekre, amelyek szerint egyrészt az elmúlt években több mint 4 milliárd forintot a szocialista kormányok törvénytelen módon nem fizettek ki az egyházi oktatási intézményeknek, végső soron az egyházi intézményekben dolgozó magyar adófizető polgárokat, pedagógusokat és az egyházi intézményeket igénybe vevő gyermekeket és szülőket diszkriminálva és másodrendű állampolgárokká degradálva őket. Mindezen túlmenően a legnagyobb bűnei a szocialista kormányoknak a trükkök százai voltak, amikor is jogszabály-módosításokkal, pénzügytechnikai bűvészkedésekkel, a párbeszéd jegelésével az egyházpolitika terén is kiszámíthatatlanságot és anarchiát idéztek elő, annak ellenére, hogy az egyházak vezetői folyamatosan azt kérték, azt képviselték, hogy kiszámítható, stabil, hosszú távon perspektivikus jogszabályi környezetet és hozzá kapcsolódó finanszírozást alakítsanak ki az állam képviselőivel, hogy ezen a stabil, kiszámítható kereten belül ők kiszámíthatóan végezzék, végezhessek szolgálatukat a társadalom javára.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Az elmúlt nyolc év szocialista-liberális kormányzata hosszú volt, és megalázó helyzetet teremtett az egyházak számára, de hála istennek, immár vége van. Egy új kezdet elején állunk, egy új korszak kezdődik az állam és az egyházak kapcsolatában is, ahogyan ezt az előttünk fekvő kormányprogram, A nemzeti együttműködés programja megfogalmazza, ahogyan az új kormányfő és az új kormány a program tanúsága szerint is és az Erős Magyarország című alapprogram szerint is a társadalom alkotó energiáit, a kisebb és nagyobb közösségek tevékenységét szeretné felszabadítani és segíteni, úgy az új kormány számít az egyházak hitéleti és közszolgálati, közösségteremtő, gyógyító és építő munkájára és szolgálatára.

(11.30)

Nemcsak számít, hanem aktívan építeni akar erre a közös munkára. A kormányprogram célja a nemzeti egység megteremtése, illetve folyamatos munkálása. A nemzeti egység munkálásának eszköze a nemzeti együttműködés rendszere, amelyben kiemelt szerepet játszanak az értékek. Számunkra stratégiai jelentőségű érték a közösségek jelenléte. A család mellett ezek a közösségek, egyházak, civil szervezetek s hazai nemzetiségi közösségek jelentik a társadalom élő szövetét, a megmaradást és a jövőt. Ezek a közösségek nem koloncok az állam nyakán, nagy részük nem virtuális közösség, hanem kézzelfogható, nyomon követhető, a helyi környezetben jelen lévő, értékteremtő közösségek, amelyekre

nemcsak számítunk a következő évek nemzetépítő munkájában, hanem amelyekkel értékteremtő, élő párbeszédet és együttműködést kívánunk és fogunk kialakítani.

Tisztelt Ház! Tehát az új kormány az előző nyolc év szocialista-liberális kormányaitól eltérően közös jövőnk építésére irányuló munkájában kiemelt partnerként tekint az egyházakra, az egyházi intézményekre. Ebben a partnerségben, ebben az együttműködésben meg fogunk szüntetni minden negatív diszkriminációt, minden akadályt, amelyet mindenféle módszerrel a szocialisták az előző években felállítottak az állami-egyházi kapcsolatok tekintetében.

Az első lépést a közoktatási törvény tekintetében egy tűzoltó törvénymódosítás benyújtásával már meg is tettük. Biztosítani fogjuk, hogy az egyházak és intézményeik mind az európai unió, mind pedig a hazai forrásokhoz ugyanolyan eséllyel juthassanak hozzá, mint minden más szervezet vagy intézmény. (Taps a KDNP, a Fidesz és a Jobbik padsoraiban.)

Általában az egyházakkal való kapcsolatban az egyházakat és intézményeiket érintő jogszabályi környezet tekintetében a kiszámítható, stabil, hosszú távon értelmezhető együttműködés kialakításában leszünk partnerek, és ehhez élő, valóságos dialógust fogunk létrehozni. Az egyházi kártalanítás, ingatlanrendezés első húsz évét le fogjuk zárni, bár ennek költségvetési fedezetét a 2002-2010 közötti kormányok nem biztosították teljesskörűen.

Rendkívül fontos, hogy ebben a kormányzati ciklusban az egyházi törvényt felül kell vizsgálnunk, hiszen a nemzeti együttműködés rendszerében mi azokra az egyházakra számítunk, amelyek valóban egyházak, valóban egyházakként végzik a szolgálatukat, és nem pedig - kihasználva a törvény gyenge pontjait - kizárólag anyagi haszonszerzésre és a kedvezmények igénybevételére jöttek létre.

Végül a gazdaság teherbíró képességéhez mérten újraindítjuk az úgynevezett egyházi rekonstrukciós támogatást, amely nemzeti kulturális örökségünk megmentését és felújítását is jelenti. Szeretném jelezni kedves képviselőtársaimnak, akik esetleg elfeledkeztek volna róla, hogy az első Orbán-kormány utolsó két évében, 2001-2002-ben 4-4 milliárd forint volt erre a célra az állami központi költségvetésben, most pedig a szocialisták jóvoltából a 2010. évi költségvetésben nulla forint van előirányozva erre a célra.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Ház! Összefoglalóan: az új kormány - ellentétben a szocialistákkal - a stabilitást, a partnerséget és a bizalmon alapuló dialógust helyezi a középpontba az egyházakkal való kapcsolattartás tekintetében. A nemzeti együttműködés rendszerében az államnak és a társadalomnak, a nemzetnek az az érdeke, hogy az egyházakkal minőségi együttműködést alakítson ki a közjó előmozdítása és a Kárpát-medencei magyarság felemelkedése, lelki, szellemi gyarapodása és jövője érdekében.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket. (Taps a KDNP és a Fidesz padsoraiban.)

2010–2014 / 2010. évi tavaszi ülésszak / 2010. június 1 (10. szám) / A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslathoz benyújtott módosító javaslatokról történő szavazás / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tekintettel arra, hogy az általános vita végén már válaszoltam az ott

elhangzottakra, kérem, engedjék meg, hogy csak néhány szóban reflektáljak a részletes vitára, Hiller István képviselő úr felszólalására.

A törvényjavaslattal nem csupán az volt a célunk, hogy állítsuk vissza az előző polgári kormány idején alkalmazott gyakorlatot, és úgy bontsuk le az egyházi iskolák megalapításának szocialisták által bevezetett adminisztrációs gátjait. 2002-höz viszonyítva ugyanis lényegesen megváltozott az ország társadalmi és gazdasági helyzete, és ahogyan azt mindannyian tudjuk, az MSZP-kormányoknak köszönhetően nem pozitív irányba változott ez a helyzet. Ez az időszak az egyébként iskolafenntartói kötelezettséget is vállaló önkormányzatok teljes kivéreztetését, szakadékba tolását jelentette a Gyurcsány-Bajnai-kormányok részéről.

Azt Magyarország minden polgára tudja és látja, hogy az utolsó feladat, amit az önkormányzatok minden körülmények között igyekeznek vállalni, az oktatás, az iskolák fenntartása. De mi történik azokkal az iskolákkal, amelyeket a fenntartó önkormányzatok már nem tudnak tovább finanszírozni? Az MSZP-s válasz erre a kérdésre az, hogy vagy zárják be az iskolákat, vagy az önkormányzatok alkossanak társulást, és úgy tartásák fenn az iskolát, vállalva, hogy egy gyermek naponta adott esetben akár 2-3 órát is utazzon lakóhelye és iskolája között. A szocialisták ezt tartották az egyedüli üdvözítő megoldásnak, és minden más megoldást adminisztratív úton lehetetlenítettek el.

Kedves Képviselőtársaim! Mi ezzel a törvénymódosítással lehetőséget szeretnénk biztosítani, hogy az önkormányzatoknak több reális lehetőség közül, adminisztratív gátak nélkül lehessen választani iskoláik működésének megtartására. Ez a javaslatunk legfőbb célja, és ehhez kérem képviselőtársaim támogatását.

Köszönöm figyelmüket. (Taps a Fidesz és a KDNP soraiban.)

2010–2014 / 2010. évi tavaszi ülésszak / 2010. június 1 (10. szám) / A kisebbségi önkormányzati képviselők számának csökkentése érdekében szükséges törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Kedves Képviselőtársaim! Valóban, forradalmi változásoknak lehetünk tanúi. A forradalmi változás ma este fél 9 környékén az, hogy az MSZP végre egyszer Szent István királyunkat idézte ebben a csodálatos Országgyűlésben, parlamentben. (Taps a Fidesz és a KDNP soraiban.) Úgy látszik, a túlsó oldalon is valóban forradalmi változások mennek végbe. Köszöntjük szeretettel őket.

Néhány gondolat erejéig csak kiegészíteni szeretném Hargitai János képviselőtársamat, hiszen az előterjesztői expozéjában nagyon sok mindent, konkrét tényeket elmondott. Annyit hadd tegyek hozzá, hogy ennek a törvényjavaslatnak vannak előzményei. Nem az történt, hogy most két képviselő leült egy szobában, és megszülte a javaslatot. Hosszú évek előzték meg ennek a törvényjavaslatnak az előkészítését, hiszen a kisebbségi önkormányzatokban, a nemzetiségi önkormányzatokban igenis folytak tárgyalások és megbeszélések az elmúlt évek során is ennek a törvénynek a módosítására vonatkozólag, többek között az országos önkormányzatok létszáma tekintetében. Az a törvényjavaslatba beemelt rész egy az egyben az országos önkormányzatok javaslata, tisztelt képviselőtársam. Úgyhogy azt gondolom, úgy

kellene erre a javaslatra tekinteni, hogy ez nem egy, egyik pillanatról a másikra megszült javaslat, hanem hosszú évek óta sok-sok egyeztetés következménye.

Nyilván ez a törvényjavaslat nem kívánja az összes, a kisebbségek életét befolyásoló jogszabályi háttérrel, környezetet módosítani. Ez most egy irányba koncentrál, nevezetesen leginkább a testületi létszámok csökkentésére. Az egyeztetésekre vonatkozólag hadd mondjam azt, hogy az egyéni képviselőknek nincs erre törvényi kötelezettségük. A kormánynak természetesen van, de éppen azért, mert érezzük javaslatunk fontosságát, hangsúlyosságát és következményeinek kérdését, ezért már előzetesen is egyeztünk az országos önkormányzatokkal, illetve hétfőn az országos önkormányzatok vezetőivel történt egyeztetés. Itt van a laptopomban az a levél, amit az Országos Önkormányzatok Szövetsége fogalmazott meg, ez a javaslat a hétfői egyeztetés következménye, tehát van írásos állásfoglalása az Országos Önkormányzatok Szövetségének. Ez bizonyára nemsokára el fog jutni önökhöz is. Ennek alapján már összeállítottunk egy módosító javaslatcsomagot, amely tekintetében előterjesztőként teljesen kompromisszumkészek vagyunk, és azt gondolom, konszenzusra fogunk jutni.

Hargitai képviselőtársam jelezte és ismertette az ombudsman úr állásfoglalását. Szeretném megjegyezni, hogy az állásfoglalást megfogalmazó ügyintéző, akinek kijelentésére hivatkozva szocialista képviselőtársam már sajtótájékoztatót tartott, írta és fogalmazta, illetve volt ügyintézője ennek az állásfoglalásnak, amelyben ombudsman úr expressis verbis kijelentette, hogy az előterjesztést támogatja, azzal egyetért. Ez egy elég érdekes dolog.

Tisztelt Képviselőtársaim! Szeretném azt is elmondani, hogy az elmúlt napokban nagyon sok írásos véleményt kaptam, kaptunk előterjesztőtársammal együtt, levelek, e-mailek formájában. Ezeknek a véleményeknek elsöprő többsége támogatja az előterjesztést. Nyilvánvalóan vannak olyan pontok, amelyek tekintetében nyitottak vagyunk a módosításra, pontosításra, korrekciókra. Azt gondolom, ez a részletes vita során ki is fog majd derülni, illetve a későbbiek során együtt, közösen tudjuk alakítani, módosítani még ezt a törvényjavaslatot.

Szeretnék még arra kitérni nagyon röviden, ami az országos önkormányzati közgyűlések megválasztási procedúráját érinti. A törvényjavaslatban, illetve most, a kisebbségi országos önkormányzati elnökökkel történt egyeztetést követően ezt a procedúrát szeretnénk lerövidíteni. De van olyan információ is, hogy képviselőtársaim közül lesznek olyanok, akik szeretnének olyan radikális mértékű változást módosító indítványok formájában előterjeszteni, hogy a választások napján tudjon felállni az országos önkormányzat is, az országos önkormányzat közgyűlése is. Nyilván ezeket végig kell gondolnunk, hiszen nem szeretnénk alkotmányossági szempontból hibázni. Ezért ezeket a javaslatokat végig fogjuk gondolni, végig fogjuk beszélni, és azt gondolom, ha lehetséges, ezeket is igyekszünk majd kompromisszumkészen befogadni.

A KDNP részéről természetesen ezt az előterjesztést támogatjuk, és ezt kérjük képviselőtársaink részéről is.

Köszönöm szépen. (Taps a Fidesz és a KDNP soraiban.)

2010–2014 / 2010. évi nyári rendkívüli ülészak / 2010. június 22 (17. szám) / Napirenden kívüli felszólaló: / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:

Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Képviselő Úr! Novák Előd képviselő úr még első ciklusát tölti a Ház falai között, ezért megérettő vagyok, és beszédének a szimpatikus vezérgondolatával egyetértek, mely szerint Isten nyugosztalja Bulányi György piarista atyát, aki kiváló magyar ember, és nemzetéért, híveiért aggódó pap volt, akiről méltó itt megemlékezni a tisztelt Ház falai között.

Felhívom viszont a figyelmet arra, hogy a teológiai kérdések, hitelvi és dogmatikai kérdések eldöntése nem a parlament, nem a Ház feladata, ettől óvnék mindenkit, Novák Előd képviselőtársamat is, aki tudomásom szerint nem is rendelkezik teológiai képesítéssel. Nagyon rossz emlékeket idéz az, amikor a politika akarja eldönteni, hogy ki a rendes keresztény és ki nem az, ki a rendes hívő ember és ki nem az. Ennek sokszor emberek, közösségek megbélyegzése és egyházüldözés lett a vége.

Ugyanakkor érdekes és pikáns dolog, hogy a Jobbik és Bulányi atya az Ószövetség elítélésében ért egyet. Bulányi atya élete sok momentumában a kommunista diktatúra véres hétköznapijainak lenyomata, ez az a momentum, ami miatt nagyon komoly tanulságokat szolgáltat nekünk. Képzeljünk magunk elé egy energiával teli fiatal papot, aki Isten és az emberek szolgálatára, főként a fiatalok nevelésére tesz fogadalmat, s bár nem kért sokat, csak hogy szolgálhasson, a kommunista diktatúra mégis mindent elvesz tőle. Elveszi tőle a lehetőséget, hogy tanító-nevelő munkáját végezhesse, s egyben a szabadságát is elveszi.

A keserű börtönök után nem tudott teljes életet élni, hiszen a diktatúra nem engedte őt szolgálni; azon az alapon, hogy nehogy felforgassa a fiatalok világát, rendszerellenesnek bélyegezték. Egyházával való konfliktusát követően végül is 1997-ben a megegyezési dokumentumot Bulányi atya aláírta, a misézési tilalom feloldásra került, az egyház tehát visszafogadta keblére. Élete utolsó éveit a piarista rendházban töltötte; mozgalma veszített jelentőségéből, ugyanakkor publicisztikai tevékenységet folytatott, leginkább baloldali lapokban.

Bulányi atya élete azonban egy nagyon komoly tanulságot állít elénk: nevezetesen azt, hogy bár már nagyon sokan akarták az egyházat az elmúlt kétezer évben megosztani, ellentétet verni pásztor és a nyáj, püspök és a pap között, a történelmi keresztyén egyházak templomai még mindig állnak, és hirdetik Isten dicsőségét. Nem sikerült ez Bulányi György személye esetén sem, hisz annyi megpróbáltatás után mégis egyházával egységben és békében, szentségekkel megerősítve térhetett örök nyugalomra.

Ezért is gondolom, hogy méltatlan az ő emlékéhez, hogy már most, temetése előtt aktuálpolitikai és aktuál-egyházpolitikai célokra próbálja meg bárki is - főleg a Jobbik - őt felhasználni, különösen egyházával való szembenállását felerősíteni, mikor saját rendje tájékoztatása szerint az egyházzal megbékélve halt meg. Életét, munkásságát - nyugodtabb körülmények között - majd a történelemtudománynak, illetve az egyháztörténetnek kell megítélnie.

Nyugodjék békében!

Köszönöm, hogy meghallgattak. (Taps a kormánypártok és az LMP soraiban.)

2010–2014 / 2010. évi nyári rendkívüli ülészak / 2010. július 5 (21. szám) / Szabó Timea (LMP) - a közigazgatási és igazságügyi miniszterhez - "Hol

vannak a civil jelöltek az európai gazdasági és szociális bizottságból?” címmel / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Asszony!
Köszönöm, hogy az európai gazdasági és szociális bizottsággal kapcsolatos kérdésével ismét ráirányította a figyelmet erre a közösségi szintű, hazai szempontból is jelentős fórumra, amelybe Magyarország összesen 12 tagot delegálhat.

Mint az ön előtt is ismert és meg is jelenítette az imént: az EGSZB három csoportból áll, Magyarország mindhárom csoportba négy-négy tagot delegál: az első a munkaadók csoportja, amelynek tagjelöléseivel kapcsolatban javaslatételre a korábbi kormány az Országos Érdekegyeztető Tanács munkaadói oldalát kérte fel; a második a munkavállalók csoportja, szintén a korábbi kormány kérte fel javaslatételre az OÉT munkavállalói oldalát; a harmadik pedig az egyéb érdekvédelmi szervezetek csoportja, amellyel kapcsolatban a kérdéses és a Fidesz által már márciusban is vitatott pályázati felhívás megjelent.

A delegálásokat természetesen kiemeltként kezeltük az átadás-átvétel során. Sajnos, a közelgő határidők miatt új pályázati eljárás lefolytatására már nincs lehetőség, azonban változatlanul aggályosnak tartjuk a kiválasztás korábban megvalósított folyamatát és szempontrendszerét. Ezért a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium vezetésével újra meghallgatásra kerülnek a korábban pályázatot benyújtó jelöltek, és a közeljövőben elkészül a javaslat, amelyet a Tanács főtitkárságának küldünk meg majd a vonatkozó eljárásrend szerint.

Szeretném felhívni a képviselő asszony figyelmét, hogy a meghallgatások dr. Vizi E. Szilveszter professzor úr, az MTA volt elnöke vezetésével ezekben a percekben is zajlanak. Úgy gondolom, a professzor úr személye is garancia arra, hogy a Magyar Köztársaság képviselőjére a legalkalmasabb jelölteket tudjuk kiválasztani.

(15.50)

A jelöltekről a jelölőbizottság felterjesztése alapján miniszterelnök úr haladéktalanul dönteni fog, hogy a jelenlegi EGSZB-tagok mandátumának szeptember 21-ei lejártával az új tagok megkezdhesék a munkájukat.

Köszönöm. (Taps a kormánypárti padsorokban.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm szépen. Én csak még egyszer szeretném megismételni az imént elmondottakat, hogy a jelölőbizottság munkájában valóban széles körben vesznek részt a civil szféra részéről is, illetve az érintett minisztériumok civil világát nagyon jól ismerő szakemberek. És azt gondolom, mindannyiunk számára valóban garanciát jelent az, hogy Vizi E. Szilveszter akadémikus úr, az MTA volt elnöke vezeti ezt a jelölőbizottságot. Én bízom benne, hogy ahogyan hallottam a viszontválaszban, az önök és mindannyiunk meglegedésére teszik a munkájukat.

Köszönöm.

2010–2014 / 2010. évi nyári rendkívüli ülészak / 2010. július 5 (21. szám) / Varga László (KDNP) - a közigazgatási és igazságügyi miniszterhez - “Mikor

kerülhet sor arra, hogy hosszú évek után ismét találkozzanak állami és egyházi vezetők magas szinten?” címmel / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Úr! Köszönöm a kérdését, hiszen egy nagyon fontos problémára irányította rá a figyelmet.

Mindenütt, ahol az elmúlt időszakban, az elmúlt hetekben jártam és egyházi személyekkel találkoztam, elsőként azt emelték ki, hogy az elmúlt nyolc évben magas szinten nem volt dialógus az egyházak, illetve az állam, a kormányzat között. Nem volt olyan partner, aki meghallgassa őket, és ez sok esetben sokkal inkább rombolta a partnerséget, megszüntette a bizalmat, mint a napi ügyekben való ellentét, hiszen ez a fajta hozzáállás egyet jelentett az egyház munkájának, társadalmi tevékenységének a semmibevételével.

Az új kormány, a nemzeti együttműködés kormánya nagyon fontosnak tartja a társadalom minden szereplőjével való kapcsolatot, a velük való egyeztetést, hiszen a döntéseinket az emberekkel együtt kívánjuk meghozni, és ebben az egyeztetési, együttműködési folyamatban az egyik legfontosabb partner a nagyon komoly társadalmi munkát, szolgálatot végző, több évszázados szolgálatot végző történelmi egyházak.

Az általános alapelvek után az egyházakkal való egyeztetések kapcsán a következő néhány konkrétumot tudom elmondani. Az elmúlt hetekben megindult az egyházi vezetőkkel való egyeztetések sorozata, több mint húsz ilyen egyeztetésen vagyok már túl.

(16.20)

Az egyházi szakértőkkel való konkrét együttműködés megindult a konkrét szakmai kérdésekben. Az előttünk álló időszakban az intézményfenntartó egyházakkal való kapcsolat kerül kialakításra és az együttműködés. Ezen túl pedig engedje meg képviselő úr, hogy tájékoztassam arról, jelezzem, hogy a partnerség és az együttműködés jegyében, szellemében előkészület alatt áll egy találkozó a legmagasabb szinten, a Magyar Köztársaság miniszterelnöke és a történelmi egyházak vezetői között, amely reményeink szerint még a nyáron meg fog történni.

Köszönöm szépen a figyelmüket. (Taps a Fidesz és a KDNP soraiban.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm szépen. Csak néhány gondolatot még, hogy képviselő úr válaszára reflektálhassak. Azt gondolom, hogy rengeteg feladat áll előttünk, hiszen nagyon sok olyan törvényt, jogszabályhelyet kell módosítanunk, kijavítanunk, korrigálnunk, amelyek az elmúlt években születtek, megszüntetendő a negatív diszkriminációt az egyházakkal, illetve az egyházi intézményekkel kapcsolatosan.

Nagyon fontos feladatunk lesz az egyház-finanszírozás teljes felülvizsgálata, az egyházi intézmények finanszírozásának a felülvizsgálata, és ugyanilyen fontos közös feladat lesz az egyházi törvény teljes felülvizsgálata és megújítása, átalakítása. Azt gondolom, hogy az elkövetkezendő hetekben, hónapokban erre fogunk közösen felkészülni. Bízom benne, hogy az elkövetkezendő években az egyházak, illetve a Magyar Köztársaság kormánya ennek a nemzeti együttműködésnek a jegyében fogja a közjót közösen szolgálni.

Köszönöm szépen. (Taps a Fidesz és a KDNP soraiban.)

**2010–2014 / 2010. évi nyári rendkívüli ülészak / 2010. július 22 (28. szám) /
Napirenden kívüli felszólalók: / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ**

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:

Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Úr! Köszönöm a felszólalását, hiszen egy nagyon fontos problémára világított rá tisztelt képviselőtársam, amellyel fontossága miatt hivatalba lépése óta a kormány, a minisztériumunk is foglalkozik.

Emberi oldalról megközelítve a kérdést azt kell mondanom, teljesen egyetértek önnel: a lelkészek szolgálata azokban a helyzetekben, ahol az emberek mozgása korlátozott, családjuktól távol vannak, és gyakoriak a lelki válsághelyzetek, felbecsülhetetlen és életmentő, sorsfordító jelentőségű a lelkészek szolgálata. Ebből a distinkcióból kiindulva az ilyen területen dolgozó lelkészek megbecsültségének mind státusbeli biztosítása, mind anyagi megbecsültségük méltányos rendezése elsősorban nem egyházi, hanem társadalmi érdek, hiszen csak abban az esetben tudnak a lelki válsághelyzetek kezelésére koncentrálni, ha kiszámítható a helyzetük, és nincsenek belekényszerítve olyan helyzetbe, hogy megélhetésük biztosítása végett más lehetőségek után kutassanak.

Úgy gondolom, e közös kontextus miatt átfogó gondolkodásra van szükség a válsághelyzetek kezelésén dolgozó lelkészek, így a börtön-, a kórház-, illetve a táborig lelkészek helyzetének kezelésében. Egyházi vezetőkkel folytatott megbeszéléseim szerint az egyházi vezetők is ezt a komplex gondolkodást várják el a kormánytól, és ebbe az irányba kezdtük el a szakmai munkát, az egyeztetéseket. Viszont a komplex rendezés komoly előkészítést és tárcaközi egyeztetést igényel, amelyre úgy érzem, minden illetékes minisztérium fogadókészséget és megfelelő figyelmet fordít, biztosít, amit ezúton is köszönök.

A komplex megközelítés vázolója után a börtönlelkészek helyzetének rendezése kapcsán a következőket tudom elmondani. Abszurdnak és elfogadhatatlannak tartom azt, ami tavaly történt ezen a területen, hiszen ez a börtönlelkészi tevékenység megbecsültségének teljes hiányát bizonyította. A börtönlelkészeknek a korábbi főosztály-vezetői besorolásuk megszüntetésével az előző kormány gyakorlatilag azt jelezte az egész társadalom felé, hogy nincsen szükségük rájuk.

Ezért nagyon fontosnak tartom, hogy a kormány részéről innen is jelezzem az összes, hazánkban szolgáló börtönlelkésznek: igenis nagy szüksége van rájuk a társadalomnak, és a Magyar Köztársaság kormánya a partneri viszony kiépítésében, helyzetük rendezésében érdekelt. Egyetértek továbbá képviselő úrral abban, hogy fontos a börtönlelkészek státusának törvényben való rendezése, mivel ez deklarálná a börtönlelkészek társadalmi megbecsültségét, és stabil hátteret biztosítana a szolgálatuk számára.

Tisztelt Képviselő Úr! Tisztelt Ház! A konkrét lépések vonatkozásában azt tudom válaszolni, hogy az egyházi kapcsolatok területén meglévő problémák közül az egyik legfontosabb probléma ez, de bízom abban, hogy a szakmai egyeztetések lezárását követően a válaszom elején jelzett komplex gondolkodás keretében tudjuk ezt a kérdést megoldani már az őszi ülészakban. Remélem, hogy a következő költségvetési évtől pénzügyi kereteink is engedni fogják a méltányos rendezést.

Viszont képviselőtársam pontosan tudja, hogy az ország jelenlegi gazdasági helyzetében

most még csak arra van lehetőségem ígéretet tenni, hogy a kérdés rendezésére a szándék megvan a kormányban, az elkötelezettség is megvan bennünk. Minden egyeztetést lefolytatunk, és a törvényjavaslatot letesszük az önök asztalára, az Országgyűlés asztalára még az őszi ülésszak folyamán. Bízom benne, hogy az esetleges aggályait sikerült eloszlatnom, és egyben kérem válaszom elfogadását.

Köszönöm. (Taps a Fidesz és a KDNP soraiban.)

2010–2014 / 2010. évi őszi ülésszak / 2010. december 6 (57. szám) / Németh Zsolt (Jobbik) - a nemzeti erőforrás miniszterhez - “Tesz-e konkrét lépéseket a kormány a nemzetbiztonsági kockázatot rejtő Magyarországi Szciantológia Egyház visszaszorítása érdekében?” címmel / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Úr! A Szciantológia Egyház működésére, illetve az azzal kapcsolatos kormányzati lépésekre vonatkozó jogos aggodalmakat felvető interpellációjára a következő választ adom. A kérdés alapvetően az állam és az egyházak magyarországi jogi viszonyrendszerét érinti, így válaszomat alapvetően ebbe a konstellációba kell helyeznem.

Magyarországon az állam és az egyházak kapcsolatát alapvetően az alkotmány, illetve az ezen alapuló, minősített többséggel elfogadott, a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény határozza meg. Az Alkotmánybíróság több határozatában is foglalkozott az állam és az egyház kapcsolatának kérdéseivel. A törvényi előírások biztosítják a vallási és a lelkiismereti meggyőződés szabadságát, a vallásos gyülekezési és egyesülési szabadságot.

Az 1990. évi IV. törvény alapján száz természetes személy egyházat alapíthat, az alapítási kérelmet a helyileg illetékes megyei bírósághoz kell benyújtani, csatolva az alapszabályt, amelynél a bíróság csak azt vizsgálhatja, hogy nem ütközik-e az alkotmányba vagy más törvénybe, egyéb mérlegelési lehetősége az egyház bejegyzésénél nincs.

A bejegyzett egyházak, felekezetek, vallási közösségek jelenleg egyenlő jogokkal rendelkeznek, függetlenül honosságuk időtartamától, működésük társadalmi hasznosságától.

Tisztelt Képviselő Úr! Az előbbieken az 1990-ben létrejött, jelenleg hatályos jogi szabályozást ismertettem. Azt gondolom, hogy mára egészen nyilvánvalóvá vált mindenki számára, hogy ezek a szabályok tarthatatlanok, elfogadhatatlanok. A liberális szabályozás miatt pontosan meg sem lehet mondani, hogy hány egyház került bírósági bejegyzésre. A rendelkezésre álló adatok és mértéktartó becslések szerint ezek száma meghaladja a 200-at. Ott tartunk, hogy üzletté, jó üzletté válhat az egyházi bejegyzés; talán éppen úgy, ahogyan az interpellációban érintett úgynevezett egyház alapítója meghatározta azt, és mintegy programmá tette, és például úgy, hogy néhány évvel ezelőtt egy állatmenhely is egyházat alapíthatott Magyarországon.

Tisztelt Képviselő Úr! Tisztában vagyunk tehát a helyzettel, és jól ismerjük a Nemzetbiztonsági Hivatal elmúlt években nyilvánosságra került információit a Szciantológia Egyház nemzetbiztonsági kockázatot rejtő tevékenységével kapcsolatban. A helyzet immár hosszú évek óta megérett a jogszabály alapvető módosítására, amelyre eddig csak azért nem került sor, mert hosszú ideig hiányzott a parlamenti többség a kétharmados lelkiismereti és

vallásszabadságról, illetve az egyházakról szóló törvény módosításához.

Szomorúan jegyzem meg utólag, hogy korábban az MSZP-SZDSZ ellenzékben is, és kormányon is szinte sabotálta ennek a törvénynek a módosítását, az egyházak regisztrációjának szigorítását.

Most örömmel jelentem az Országgyűlésnek, hogy a hivatkozott törvény módosításának koncepciójára vonatkozó szakértői munkálatok megkezdődtek, az év végére a koncepció első olvasatban elkészül, és a következő év első felében az Országgyűlés elé fog kerülni. A készülő koncepció részleteiről természetesen még nem tudok beszámolni, de azt előrebocsátom, hogy az új törvény ki fogja szűrni a rendszerből az üzleti alapon vagy destruktív szándékkal létrejött, a hatályos jogszabályokkal visszaélő álegyházakat, illetve bizniszegyházakat. A törvény-előkészítés folyamatában figyelembe fogjuk venni más országok, például Németország, Franciaország, Görögország joggyakorlatát és tapasztalatát, konkrétan a Szcientológia Egyház tekintetében is.

Tisztelt Képviselő Úr! Kérem a válasz elfogadását. (Taps a kormánypártok, az LMP és a Jobbik soraiban.)

2010–2014 / 2011. évi tavaszi ülészak / 2011. április 1 (81. szám) / A Magyarország Alaptörvénye címmel törvényjavaslat részletes vitája / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Igen tisztelt Országgyűlés! Kedves Képviselőtársaim! A dogmákat minden vallás maga szabja meg a híveinek, a hívek higgyék meggyőződésünk szerint, az államnak csak a politikai résszel lehet dolga - ezeket a szavakat Deák Ferenc, a haza bölcse a vallásszabadság témájában elmondott, utolsó parlamenti felszólalásában mondta. Valószínűtlen és mégis igaz, hogy azóta csaknem 150 év telt el, és még mindig arról kell beszélnünk, hogy egyház és állam hol válik el, hol ér össze, mik lehetnek az együttműködés keretei.

A most tárgyalt Alaptörvény preambulumban ezt olvassuk - idézem -: "Elismerjük a kereszténység nemzetmegtartó szerepét. Becsüljük országunk különböző vallási hagyományait." Úgy gondolom, óriási jelentőségű, hogy ezek a gondolatok megjelenjenek az Alaptörvényben. Végre több más európai alkotmányhoz hasonlóan, ugyanakkor sajnos az európai alkotmánytól eltérően, méltó helyet kap itt a kereszténység szerepe, de úgy, hogy az ország más vallási hagyományai is megkapják az őket illető, őket megillető tiszteletet és elismerést.

Az alaptörvény-tervezet VI. cikke foglalkozik részletesen a lelkiismeret- és vallásszabadság jogával, illetve az egyházakkal a következőképpen, idézem: "Mindenkinek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a vallás vagy más meggyőződés szabad megválasztását vagy megváltoztatását, és azt a szabadságot, hogy vallását vagy más meggyőződését mindenki vallásos cselekmények, szertartások végzése útján vagy egyéb módon, akár egyénileg, akár másokkal együttesen, nyilvánosan vagy a magánéletben kinyilvánítsa vagy kinyilvánítását mellőzze, gyakorolja vagy tanítsa. Magyarországon az állam és az egyházak különváltan működnek. Az egyházak önállók. Az állam a közösségi célok érdekében együttműködik az egyházakkal."

Leendő Alaptörvényünk a nemzetközi összehasonlítást illetően is rendkívül széleskörűen

kívánja biztosítani a fenti alkotmányos alapjogokat. Hangsúlyozom, hogy az új Alaptörvény is határozottan fenntartja az állam és az egyházak alkotmányos különválását. Természetesen nem arról van szó, hogy az állam el akarja szigetelni vagy marginalizálni akarja az egyházakat, ahogy ez XX. századi történelmünk során megtörtént, és arról sem, hogy magát távol akarja tartani az egyházaktól. Ezzel szemben kifejezetten deklarálja a közösségi célok, a közjó érdekében való együttműködést.

Az állam és az egyházak alkotmányos szétválasztása tehát védi mind az egyházak autonómiáját, mind pedig az állam autonómiáját, ugyanakkor lehetővé teszi, hogy összecsengő céljaik a társadalom javának érdekében, a nemzet érdekében közösen, egymást kiegészítve többre jussanak, hatékonyabban működhessenek, mint külön-külön tennék. Hiszen állam és egyházak is az emberek javát, a társadalom javát kívánja szolgálni a maga, a maguk sajátos lehetőségeivel és eszközrendszerével.

Az Alaptörvény tervezete VI. cikkelyében utal rá, hogy az egyházakra vonatkozó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg. Ahogyan az alkotmány, úgy az egyházakról szóló törvény is már régen megérett az újrafogalmazásra. Az új sarkalatos törvény javaslatának előkészítése folyik, az Alaptörvény elfogadását követően a kormány a törvényjavaslatot benyújtja az Országgyűlésnek, így megvalósulhat, hogy az Alaptörvény és az egyházakról szóló sarkalatos törvény jövő év elején hatályba léphet.

Bízom benne, hogy az új Alaptörvény és az egyházakról szóló sarkalatos törvény megfelelő eszköz lesz ahhoz, hogy a vallásszabadság jogával élni kívánó egyének és közösségek számára megfelelő szabadságot és védelmet nyújtson, ugyanakkor a vallásszabadság jogával visszaélő egyének és csoportok, biznisszerveződések lehetőségeit elzárja, és a lehető legnagyobb mértékben korlátozza.

Tisztelt Országgyűlés! “A nemzetiség nem egyéb, mint azon összetartozásnak tudata, mely nagyszámu emberek között - multjok emlékei, jelen helyzetök s mi ezekből foly érdekei közössége által támad.” Eötvös József szavaival indítva a magyarországi nemzetiségek jogaival kapcsolatban szeretném még néhány dologra felhívni a figyelmet, különös tekintettel az eddigi vita során a tisztelt Házban elhangzottakra, illetve a sajtóhírekre.

A kormányzat a múlt év nyara óta több alkalommal, több fordulóban egyeztetett az országos kisebbségi önkormányzati vezetőkkel, jelesül a kisebbségi önkormányzati képviselő-testületi létszám meghatározása, a 2011. évi költségvetési tervezés kisebbségpolitikai célú állami támogatások rendszerének átalakítása, illetve a helyi kisebbségi önkormányzatok úgynevezett differenciált támogatási rendszerének átalakítása tárgyában.

(9.00)

Az egyeztetések során kialakult konszenzus tükröződik ezekben a törvényi, kormányrendeleti szintű szabályozásokban. A rövid távon lehetséges eszközökkel élve kormányrendeleti szinten, pénzügyi támogatási oldalról sikerült egy olyan ügyfélbarát támogatási struktúrát kialakítani, amely a tényleges, a helyi nemzetiségi közösséget szolgáló kisebbségi önkormányzati feladatellátást támogatja. Leraktuk továbbá egy átlátható, tervezhető, ellenőrizhető kisebbségpolitikai célú állami támogatási rendszer alapjait.

A 2011. évtől kezdődően nemzetiségi tanulmányi ösztöndíjat alapított a közigazgatási miniszter, hogy a kiemelkedő képességű nemzetiségi tanulók továbbtanulását segítse. Szintén a múlt év nyarán indult a nemzeti és etnikai kisebbségi jogokról, kiemelten a kisebbségi

önkormányzati választásokról szóló joganyag felülvizsgálata, amely a felkért nemzetiségi civil szervezetek, kisebbségi önkormányzatok, szakértők által beküldött közel ötven véleményre, javaslatra, szakértői anyagra épül. Célunk az, hogy - megfelelően a nemzetiségi közösségek elvárásának is - olyan kisebbségi önkormányzati választási rendszert dolgozzunk ki, amely tényleges közösségi háttérrel rendelkező kisebbségi önkormányzatok létrehozását, kulturális autonómiáját teszi lehetővé.

Az elmondottakkal azt szeretném bemutatni, hogy a közel egy éve gyakorlatilag folyamatosnak tekinthető, az alaptörvényi szabályozáson túl az egész kisebbségi joganyagra kiterjedő konzultációnak nyilvánvalóan nem célja a kisebbségpolitikai eredmények szisztematikus lebontása, amitől dr. Kállai Ernő országgyűlési biztos úr tart a napokban ugyanitt elmondott felszólalása szerint. És még egy gondolat az országgyűlési biztos úr által az alkotmányozással kapcsolatban több alkalommal kifejtettekhez: az aggodalom, a figyelem jogos, ez következik az országgyűlési biztosi feladatkörből, azonban a tényektől eltekintő ellenséges hangvétel nem szolgálja a nemzetiségek érdekeit, és nem szolgálja közös érdekeinket. Hogy ismét Eötvös József szavaival éljek, idézem: "Bekötött szemmel senki sem járhat egyenesen." - itt az idézet vége.

A tények ugyanis a nemzetiségi jogok alaptörvényi megjelenítésével kapcsolatosan a következők: az Országgyűlés alkotmány-előkészítő eseti bizottsága felkérésére négy országos kisebbségi önkormányzat nyújtott be javaslatot az alaptörvényhez. Ezek a javaslatok néhány olyan jogosítvány kivételével, amely ma sem az alkotmányban, hanem a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvényben szabályozott, tehát ezek a javaslatok megjelennek az alkotmány-előkészítő eseti bizottság Országgyűlés által elfogadott javaslatában. Emlékeztetem a tisztelt Házat, hogy a bizottsági javaslat szerint az Alaptörvény preambulumban utalni kell legfontosabb alapértékeinkre, a demokrácia, a jogállamiság és az alkotmányosság értékeire. Az tehát, hogy az alaptörvény-javaslat nemzeti hitvallásában megjelennek a nemzetiségek, nem más, mint annak elismerése, alapértékként kezelése, hogy a nemzetiségek részei, részesei a magyar nemzetnek.

A bizottsági javaslat rögzíti továbbá azt is, hogy alapvető jogként határozandó meg a nemzetiségi státushoz való jog, a nemzet hatalmának részeseiként a közéletben való kollektív részvétel joga, a saját kultúra, anyanyelv ápolásához, az anyanyelv használatához, az anyanyelvű oktatáshoz, a saját nyelven való névválasztáshoz, névhasználathoz való jog, a képviseleti jog és az önkormányzás joga. Mindezek szerint az alkotmányozó nem vitatható célja annak a rögzítése, hogy a magyarországi nemzetiségek a politikai nemzet részei, államalkotó tényezők, nyelvük, kultúrájuk védelemben részesül, ahogyan ezt az alaptörvény preambuluma deklarálja. Annak érdekében, hogy ez a szándék még hangsúlyosabban jelenjen meg a javaslatban, illetve tekintettel az országos kisebbségi önkormányzati javaslatokra, módosító indítványok születtek.

Nézzük meg most elemeiben az Alaptörvényben és a benyújtott módosításokban meghatározott nemzetiségi jogokat!

Az elavult, sokak által sérelmezett kisebbség, etnikai kisebbség, nemzeti kisebbség, továbbá a pontatlan népcsoport kifejezések helyett bevezetésre kerül egy egységes kifejezés, a nemzetiség, mely mind a tizenhárom hazai kisebbségre alkalmazandó. Az elnevezést az érintettek támogatják. A nemzeti hitvallás értelmében - idézem a módosító indítvány szövegét is - vállaljuk, hogy örökségünket, egyedülálló nyelvünket, a magyar kultúrát, a velünk élő

nemzetiségek nyelvét és kultúráját, a Kárpát-medence természet adta és ember alkotta értékeit ápoljuk és óvjuk.

Az alaptörvény-tervezet rögzíti, hogy a Magyarországon élő nemzetiségek államalkotó tényezők, minden, valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van az önazonosság szabad vállalásához és megőrzéséhez, joguk van az anyanyelvhasználathoz, a saját nyelven való egyéni és közösségi névhasználathoz, saját kultúrájuk ápolásához és az anyanyelvű oktatáshoz. A hazai nemzetiségek helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre. A hazai nemzetiségek jogaira vonatkozó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg, a Magyarországon élő nemzetiségek részvételét az Országgyűlés munkájában szintén sarkalatos törvény szabályozza. Az alapvető jogok országgyűlési biztosa helyett nevez ki a jövő nemzedékek érdekeinek védelme mellett a hazai nemzetiségi jogok védelmére.

Összevetve az alaptörvény és a módosító javaslatok által biztosítandó jogokat, megállapítható, tisztelt Országgyűlés, hogy ezek a jelenlegi alkotmány 68. §-ához képest több ponton az alapvető jogok jóval szélesebb skáláját biztosítják, egyben alapvetően koherensek az országos kisebbségi önkormányzatok javaslataival. Végül: indokolt szem előtt tartani, hogy a nemzetiségi jogokat érintően több sarkalatos törvény megalkotása előtt állunk, amelyek az alaptörvényen alapulóan meghatározzák majd a nemzetiségi jogok részletes szabályait. Ezek a gondolatok válaszképpen is elhangoznak ma itt az Országgyűlésben a Kállai Ernő ombudsman úr által mind az Országgyűlésben, mind pedig a sajtóban felvetettekre.

Mindezekre tekintettel tisztelettel kérem, hogy a tisztelt Országgyűlés az alkotmányügyi bizottság T/2627/102. számú ajánlása 6. pontja szerinti, a Nemzeti hitvallás fejezet benyújtott T/2627/85/2. számú 24. pontja szerinti, az Alapvetés fejezet H. cikk (2) bekezdésre benyújtott T/2627/91/1. számú 66. pontja szerinti, a Szabadság és felelősség 27. cikkre benyújtott T/2627/71. számú 107. pontja szerinti, illetve az alapvető jogok biztosa, 30. cikk, (2), (3) bekezdésre benyújtott T/2627/61. számú módosító javaslatokat támogassa és majd fogadja el.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket, egyben a még előttünk álló munkához ajánlom figyelmükbe Eötvös József megfontolandó szavait: "Minden hegy csúcsban végződik, emelkedjete bátran, s kik kiindulva a hegy alján távol álltok egymástól, fenn a tetőn találkozni fogtok."

Köszönöm megtisztelő figyelmüket. (Taps a kormánypártok padsoraiban.)

2010–2014 / 2011. évi tavaszi ülés / 2011. május 2 (87. szám) / Firtl Máttyás (KDNP) - a közigazgatási és igazságügyi miniszterhez - "A börtönlelkészek megbecsülése az egész társadalom érdeke" címmel / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Úr! Köszönöm a kérdést, hiszen egy nagyon fontos problémára világított rá a képviselő úr, amellyel jelentősége miatt a minisztériumunk 2010 nyarától kezdve foglalkozik mind az egyházi, mind az igazságügyi jelentősége okán.

Teljesen egyetértek önnel, tisztelt képviselő úr. Azokban a helyzetekben, ahol az emberek mozgása korlátozott, életvitelük családjuktól távol történik, és gyakoriak a lelki

válsághelyzetek, felbecsülhetetlen és életmentő, sorsfordító jelentőségű az egyházak jelenléte, a lelkészek szolgálata. Ebből az alaphelyzetből kiindulva az ilyen területen dolgozó lelkészek megbecsültségének mind státusbeli biztosítása, mind az anyagi megbecsültségük méltányos rendezése elsősorban nem egyházi, hanem társadalmi érdek, hiszen csak abban az esetben tudnak a lelki válsághelyzetek kezelésére koncentrálni, ha kiszámítható a jogi helyzetük, illetve a munkafeltételeik és az egzisztenciális körülményeik megfelelően, stabil módon biztosítottak.

Úgy gondolom, hogy mindezekből következően átfogó és közös gondolkodásra van szükség a válsághelyzetek kezelésén dolgozó lelkészek, az egyházak és a kormány megfelelő szervei között, hogy ez a szolgálat valóban kielégítő módon, a társadalom egészének hasznára végezze áldásos tevékenységét.

Tisztelt Képviselő Úr! A börtönlelkészek helyzetének rendezése kapcsán a következőket tudom elmondani. Abszurdnak tartom azt, ami korábban történt ezen a területen, hiszen ez a börtönlelkészi tevékenység megbecsültségének teljes hiányát bizonyította. A börtönlelkészek korábbi főosztály-vezetői besorolásának megszüntetésével gyakorlatilag megkérdőjelezték a munkájuk szükségességét. Ezért nagyon fontosnak tartom, hogy a kormány részéről most is nyilvánvalóvá tegyem a hazánkban szolgáló börtönlelkészek felé, hogy nagy szükség van rájuk és munkájukra, és Magyarország kormánya a partneri viszony kiépítésében, helyzetük rendezésében érdekelt.

A konkrét lépések kapcsán azt tudom jelezni, hogy az egyházi területen lévő problémák közül az egyik legfontosabb éppen ez az ügy. Ennek érdekében az elmúlt hónapok során több egyeztetés is történt mind az egyházak képviselőivel, mind magukkal a szolgálatot végző lelkészekkel és természetesen a kormányzat illetékeseivel is, a Belügyminisztérium részéről Konrád Károly államtitkár úrral és Kökényesi Antal tábornok úrral, a Büntetés-végrehajtási Intézet vezetőjével.

(14.40)

Örömmel mondhatom a képviselő úrnak, hogy az első fontos lépéseket megtettük. A szükséges jogszabályi változtatásokat elindítottuk, és remélem, hogy ezen egyeztetések eredményeként heteken belül megvalósulhatnak ezek a módosítások, amelyek segíthetik a börtönlelkészi szolgálat kiszámítható és kiegyensúlyozott tevékenységét.

Tisztelt Képviselő Úr! Köszönöm az interpellációját, köszönöm a kérdését, és bízom abban, hogy heteken belül pozitív, konkrét lépésekre kerülhet sor.

Kérem a válaszom szíves elfogadását. (Taps a kormányzó pártok padsoraiban.)

2010–2014 / 2011. évi tavaszi ülészak / 2011. május 2 (87. szám) / Talabér Márta (Fidesz) - a közigazgatási és igazságügyi miniszterhez - "Milyen programokkal készül a kormány, hogy az önkéntesség európai évében felhívja a figyelmet az önkéntesség erényeire és támogatására?" címmel / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Asszony! Az önkéntesség európai éve 2011 eseménysorozatát a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium társadalmi és civil kapcsolatokért felelős főosztálya koordinálja, amely államtitkárságom irányítása alatt

működik. A januárban megtartott európai szintű nyitóeseménytől kezdve, amelyet Viviane Reding, az Európai Bizottság alelnöke nyitott meg, sok hazai és nemzetközi programot szerveztünk és szervezünk. Az országos szinten számos kisvárosban, megyeszékhelyeken és régiókban rendezett, alulról jövő önkéntes kezdeményezésekhez az év hivatalos logóját adjuk, emellett a KIM kiemelt eseményeket koordinál. Ilyen lesz a májusi "TeSzedd" szemétyűjtési akció, a júniusi önkéntesek hete, a nyáron és kora ősszel zajló megyei önkéntes roadshow, a decemberi nagyszabású záróesemény.

Kollégáim számos hazai és nemzetközi civil önkéntes fórumon képzik magukat, és részt vesznek a NEFM által koordinált önkéntes stratégia előkészítésében is. A tematikus évet három önkéntesség nagykövete népszerűsíti, akik valóban aktívan és lelkesen vesznek részt a programjainkon: Miklósa Erika, Feké Pál és Vajda Attila. A hazai, rendkívül pozitív sajtóvisszhang egy részét a honlapunk is tükrözi - www.onkentesseg2011.hu -, az év kiemelt célcsoportja a 11-39 év közötti fiatalok, az ő megszólításukra a KIM kormányzati kommunikációért felelős államtitkársága egy nagyon jól kidolgozott kommunikációs kampánnyal készül.

A kormány részéről bízunk abban, hogy az önkéntesség európai éve programjai és akciói jelentős mértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy az önkéntesség eszméje és sajátos értékei megerősödjenek és Magyarországon is kiszélesedjenek.

Köszönöm a megtisztelő figyelmét. (Taps a kormánypártok soraiban.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselő Asszony! Csak megerősíteni tudom az ön által is elmondottakat. Nagyon fontosnak érzem, hogy a civil szervezetek, illetve az egyházak kezdeményezéseit támogassuk. Azt gondolom, ezek az önkéntes akciók, ezek az önkéntes programok mindenképpen szolgálni fogják a fiataljaink képzését, felkészülését a későbbi életükre, és azt gondolom, ehhez nagyon fontos a kormányzat, a civil szervezetek, önkormányzatok és az egyházak együttgondolkodása, együttműködése, és ennek az évnak a tapasztalatait majd utána le is kell vonnunk, és ezeket gyakorlati módon tovább kell vinnünk.

Köszönöm, hogy aktívan részt vesz ennek a munkának, ezen programoknak a szervezésében és koordinálásában. Köszönöm. (Taps a kormánypártok soraiban.)

2010–2014 / 2011. évi tavaszi ülészak / 2011. május 9 (89. szám) / A „Magyarországon honos népcsoportok” felsorolásának a bunyevác kisebbségi népcsoporttal történő kiegészítéséről szóló népi kezdeményezés tárgyalása / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 2005. november 25-ei hatállyal módosított 61. § (2) bekezdése értelmében: "Ha az idézett törvény 61. § (1) bekezdésében felsoroltakon kívül további kisebbség kíván bizonytságot tenni arról, hogy megfelel az e törvényben foglalt feltételeknek, legalább 1000, magát e kisebbséghez tartozó választópolgár e tárgykörben a népi kezdeményezésre vonatkozó aláírásgyűjtő íveket az Országos Választási Bizottság elnökének nyújtja be. Az eljárás során az országos népszavazásra és népi kezdeményezésre vonatkozó törvény rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy az Országos Választási

Bizottság az eljárása során köteles kikérni a Magyar Tudományos Akadémia elnökének állásfoglalását a törvényi feltételek fennállásáról.”

A Magyarországon élő bunyevácok önálló nemzeti kisebbségként való elismerését célzó kezdeményezésre első alkalommal 2006 elején került sor; egy választópolgár által előterjesztett, a magyarországi bunyevác kisebbség nemzeti és etnikai kisebbségként történő elismerésére irányuló népi kezdeményezés tárgyában az Országos Választási Bizottság az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény által előírt eljárást lefolytatta, majd ennek eredményéről 2006. szeptember 11-én kelt levelében tájékoztatta az Országgyűlés elnökét.

Az eljárás részeként megkérték a Magyar Tudományos Akadémia véleményét is. Dr. Vizi E. Szilveszter, az MTA akkori elnöke, az MTA Etnikai-Nemzeti Kisebbségkutató Intézetének keretében lefolytatott szakmai vitát követően állásfoglalásában leszögezte: “A Magyarországon élő bunyevác közösség nem felel meg mindenben a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 1. § (2) bekezdésében előírt feltételeknek.

(20.10)

A bunyevác népcsoport egyike a magyarországi horvát nemzeti kisebbséget alkotó több, egymástól regionálisan is elkülönülő népcsoportnak. Sem a népcsoport történeti, nyelvi külön fejlődése, sem pedig a mai nyelvi helyzete nem indokolja a bunyevác csoport önálló kisebbségi közösségként való elismerését.” A kormány az Akadémia véleménye alapján megegyező álláspontot fogadott el, és azt továbbította az Országgyűlés részére. Az Országgyűlés 2006. december 18-án megtartott ülésén a kezdeményezést 334 nem, 7 tartózkodás és 18 igen szavazat mellett elutasította.

Tisztelt Országgyűlés! 2009-ben ugyanaz a magánszemély ismételten kezdeményezte a bunyevácok önálló kisebbségi elismerését. Beadványára az Országos Választási Bizottság 2010. január 11-én megtartott ülésén hitelesítette az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát. Az Országos Választási Bizottság 2011. január 12-én megtartott ülésén tárgyalta ismételten a bunyevácok önálló nemzeti kisebbségként való elismerését célzó kezdeményezésről, és határozatával megállapította, hogy az országos népi kezdeményezés támogatására összegyűjtött érvényes aláírások száma meghaladja a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 61. § (2) bekezdésében foglalt, az országos népi kezdeményezés érvényességéhez meghatározott számot.

A határozat jogerőre emelkedését követően az Országos Választási Bizottság az aláírások ellenőrzésének eredményéről tájékoztatta az Országgyűlés elnökét. Időközben a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 61. § (2) bekezdése értelmében az Országos Választási Bizottság ismételten megkérte a Magyar Tudományos Akadémia elnökének állásfoglalását a bunyevácok önálló kisebbségként való elismerésével kapcsolatos törvényi feltételek fennállásáról.

Pálinkás József, az MTA elnöke a jelenlegi eljárás keretében is állásfoglalást adott ki a bunyevácok önálló kisebbségként való elismeréséről, és azt megküldte dr. Bordás Vilmosnak, az Országos Választási Bizottság elnökének. A kiadott állásfoglalást az MTA Etnikai-Nemzeti Kisebbségkutató Intézetének bevonásával a kisebbségként történő meghatározáshoz szükséges törvényi feltételek meglétének ellenőrzésére alapozták. A

lefolytatott eljárás alapján az MTA elnöke leszögezi, idézem: “Egyetértve az MTA elnökének 2006. április 11-ei, az ügyben született első állásfoglalásával, megállapítható, hogy a Magyarországon élő bunyevác közösség nem felel meg mindenben a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 1. § (2) bekezdésében előírt azon feltételnek, amely szerint a csoport olyan összetartozás-tudatról tesz tanúbizonytságot, amely mindezek - tudniillik a jogszabályban felsorolt egyéb feltételek - megőrzésére, történelmileg kialakult közösségeik érdekeinek kifejezésére és védelmére irányul, a jogszabályban kifejezetten előírt saját nyelv a hiányzó feltételek egyike. A magyarországi bunyevác közösségnek a kisebbségi törvényben való nevesítése nem járulna hozzá érdekeiknek a kisebbségi önkormányzatok rendszerében való hatékonyabb érvényesítéséhez.”

Tisztelt Országgyűlés! A kormány megtárgyalta a bunyevácok önálló nemzeti és etnikai kisebbségként való elismeréséről szóló előterjesztést, és úgy döntött, hogy egyetértve a Magyar Tudományos Akadémia elnökének álláspontjával, a bunyevác közösséget a magyarországi horvátok történeti, néprajzi és nyelvjárási csoportjának tekinti, és figyelembe véve a népi kezdeményezésről szóló OVB-határozatot, nem támogatja a bunyevácok önálló kisebbségként történő elismerését.

Az OVB határozatát követően az aláírásgyűjtés kezdeményezője levélben kereste meg a miniszterelnök urat, aki válaszában jelezte: a kormány megvitatta a bunyevác kezdeményezést, az MTA véleményének ismeretében megfogalmazta javaslatát az Országgyűlés felé, amelyben azt rögzíti, hogy a kormány egyetértve az MTA szakmai véleményével, a magyarországi horvátok közösségébe tartozóknak tekinti a hazánkban élő bunyevácokat. A kezdeményezésről való érdemi döntés meghozatala a tisztelt Országgyűlés hatáskörébe tartozik.

Kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy a kormány álláspontját elfogadva ne támogassa a bunyevácok önálló kisebbségként történő elismerését.

Köszönöm a figyelmüket. (Taps a kormánypártok soraiban.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:

Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tekintettel arra, hogy nem kormányzati előterjesztésről van szó, nekem zárszót sem kellene vagy illene mondanom, éppen ezért csak néhány gondolat erejéig szeretnék reflektálni a képviselőtársaim által elmondottakra.

Megköszönve az, azt gondolom, méltóságteljes vitát és dialógust, azt hiszem, hogy minden képviselőtársam részéről nagyon is legitim kérdéseket, illetve gondolatokat vetettek föl.

Szávay képviselő úrnak szeretném megköszönni azt a hozzáállását vagy megközelítését, hogy részben nemzetpolitikai, részben pedig a bilaterális kapcsolatok összefüggéseit felvetette, mert azt gondolom, vastagon erről is van szó, és erről is kell beszélünk, amikor ezt az előterjesztést vitatjuk.

Az is egyértelmű és világos, hogy a kisebbségi törvény felülvizsgálatára sort kell kerítenünk. Elfogadom a kritikát, de nem teljes mértékben, hiszen azt gondolom, nem volt még annyi időnk és annyi információnk, amely az új törvény létrehozását lehetővé tette volna, mindenféleképpen az új alaptörvény után gondoltuk és tartjuk fontosnak az új kisebbségi törvény elfogadását. Nem szeretném azt sem elfelejteni, illetve szeretném hangsúlyozni, hogy az új kisebbségi törvény elfogadásához nagyon-nagyon fontos lesz a kisebbségi önkormányzatok vagy kisebbségi, vagy mondjuk így, nemzetiségi közösségekkel való

együttgondolkodás, együttműködés. Sőt, azt szeretném hangsúlyozni, hogy ha itt van még elnök úr - igen, itt van -, a konszenzusteremtés rendkívül fontos lesz. Tehát azt gondolom, hogy nagyon fontos lesz az előttünk álló hetekben ennek a törvénynek az előkészítése.

Szeretném jelezni azt, hogy az elmúlt hónapok során ez az előkészítés elindult. Már tavaly nyáron meghirdettük minden lehetőséget megragadva egyfajta társadalmasítását ennek a törvénynek, a törvény előkészületeinek. Rengeteg észrevétel, javaslat beérkezett már a kisebbségi önkormányzatoktól, kisebbségi civil szervezetektől. Ezeknek a javaslatoknak most történik az összegzése, és bízom benne, hogy az előttünk álló hetekben már konkrét egyeztetések is elindulhatnak a kisebbségi önkormányzatokkal.

Elfogadom az etnobiznisz-jelenségre vonatkozó kritikákat, egyetértve vele, de ezt is csak részen tudom elfogadni, hiszen az elmúlt hónapok során konkrét kormányzati intézkedések történek arra vonatkozólag, hogy egy nagykétharmados vagy sarkalatos törvény módosítása nélkül is már olyan lépéseket tudjunk megtenni, amelyek kifejezetten az etnobiznisz-jelenség visszaszorítását szolgálják. Többek között a kisebbségi önkormányzatok finanszírozási rendszerén, azt gondolom, jelentős mértékben változtattunk. Sajnos ez az első félévben, úgy tűnik, a hiteles kisebbségi önkormányzatok számára is egyfajta szorítást jelent. A második félévben ez nyilvánvalóan a feladatarányos finanszírozás mentén azon közösségek erőteljes támogatását fogja jelenteni, ahol valóban konkrét kisebbségpolitikai tevékenység folyik ezen közösségek részéről.

Azt is szeretném jelezni, hogy az elmúlt évtizedek során nem volt még olyan kormányzat, amely konkrétan a kisebbségi önkormányzati választások időszakában megfigyelőket küldött bizonyos településekre, ahonnan ilyen konkrét visszajelzések érkeztek. Ezeket a tapasztalatokat is szeretnénk az új törvényben érvényesíteni; illetve konkrét ügyészségi feljelentést tettünk az elmúlt hónapok során a kisebbségi önkormányzati választások után ezeket a településeket érintő módon. Tehát egyetérték a kritikával, ugyanakkor szeretném jelezni, hogy konkrét kormányzati intézkedések is történtek már ennek a jelenségnek a megszüntetése irányában.

Nyilvánvaló, hogy akkor tudjuk igazából véve megoldani ezt a kérdést, ha az új nemzetiségi törvény vitáját le fogjuk majd folytatni. Természetesen nyitottan várjuk a Jobbik javaslatait is, minden frakció javaslatait, és abban bízom, hogy közös bölcsességgel és józansággal ezt az új sarkalatos törvényt meg fogjuk tudni szavazni, és abban bízom, hogy a kisebbségi közösségeknek, a nemzetiségi közösségeknek a hitelesítése fog megtörténni, és azokon a területeken, azokon a településeken vagy azon közösségekben, akik kifejezetten biznisszcéllal próbálkoztak eddig, ezeket a szándékokat vissza tudjuk szorítani; nem tudom, hogy teljes mértékben-e, de a lehető legminimálisabbra tudjuk csökkenteni.

Köszönöm szépen. (Taps.)

2010–2014 / 2011. évi nyári rendkívüli ülészak / 2011. június 23 (103. szám) / A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvényjavaslat általános vitája / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! XVI. Benedek

pápa "Benedek Európája a kultúrák válságában" című könyvében a következőképpen fogalmaz, idézem: "Európa keresztény gyökereinek említésével jelezzük az erkölcsi tájékozódás forrásait, azaz azon alakulat identitásának egyik összetevőjét, ami Európa."

Tisztelt Ház! Kedves Képviselőtársaim! Új alaptörvényünk Hemzeti hitvallása megállapítja, hogy Szent István királyunk ezer évvel ezelőtt ennek a keresztény Európának a részévé tette Magyarországot. Alaptörvényünk elismeri a kereszténység nemzetmegtartó szerepét, nagyra becsüli országunk különböző vallási hagyományait. Alapvetésének hatodik cikke szerint mindenkinek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához.

Magyarország alaptörvénye biztosítja az állam és az egyház különválasztását, ezzel összefüggésben az egyházak autonómiáját, ugyanakkor a közösségi célok érdekében történő együttműködést evidenciaként kezeli. Az egyházak autonómiáját lényegesnek tartom nemcsak mint kereszténydemokrata politikus, de mint református keresztény ember is. Olyan egyháznak vagyok a tagja, amely hosszú évszázadokon keresztül küzdelmet folytatott a vallásszabadságért, illetve az egyházak önállóságáért.

Tisztelt Ház! Az alaptörvény úgy rendelkezik, hogy az egyházakra vonatkozó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg. Ennek tettek eleget képviselőtársaim az általuk benyújtott törvényjavaslattal. Külön szeretném kiemelni, hogy bár az alaptörvény csak az egyházak esetében írja elő a sarkalatos törvény megalkotásának a kötelezettségét, a javaslat előterjesztői különös fontosságot tulajdonítottak annak, hogy az a lelkiismereti szabadságot beemelje a sarkalatos törvény által védendő jogok közé; a törvényjavaslat széles körben - mind egyéni, mind közösségi szinten - biztosítja a lelkiismereti és vallásszabadság jogát.

A törvényjavaslat preambuluma az egyházakat a társadalom kiemelkedő fontosságú, értékhordozó és közösségteremtő tényezőinek tekinti, amelyek hitéleti tevékenységük mellett közcélú tevékenységükkel, valamint a nemzeti tudat ápolásával is jelentős szerepet töltenek be az ország, a társadalom, a nemzet életében. Különösen is elismeri a Magyarország történelmében és kultúrájában folyamatosan meghatározó jelentőséggel bíró egyházak kiemelkedő szerepét. Méltatja a vallásszabadságot biztosító törvényeknek egészen a XVI. századig visszanyúló hagyományát. Az 1848-ban megszületett polgári Magyarországon is törvény rendelkezett a vallásszabadságról, az úgynevezett bevett vallásfelekezetek megnevezése által. 1867 után e megnevezés élt tovább. Az 1895-ös egyházpolitikai törvények a polgári és politikai jogok gyakorlását teljes mértékben függetlenítették a vallásfelekezeti hovatartozástól. Megerősítették a bevett egyházak, felekezetek egyenlőségét, amelyek közé az izraelita felekezetet is beemelték. Emellett lehetőséget adtak elismert egyházak működésére is.

Az 1990. évi IV. törvény a lelkiismereti és vallásszabadságot, illetve az egyházak létrehozását széleskörűen biztosította. A későbbiekben azonban egészen nyilvánvalóvá vált, hogy az egyházalapítás rendkívül nagyvonalú feltételei lehetőséget adnak az alapjoggal történő visszaélésekre is; így az egyházaknak járó állami támogatások jogosulatlan igénybevitelére, a ténylegesen nem hitéleti tevékenységet végző szervezetek egyházként történő bejegyeztetésére.

Ez vezetett oda, hogy ma Magyarországon több száz bejegyzett egyház működik, amelyek pontos számát sem lehet tudni. Az álegyházak éves szinten már többmilliárdos költségvetési kiadást jelentenek az ország számára. A kialakult helyzet indokolta, hogy a bejegyzett egyházak körét újra át kell tekinteni, tiszta, átlátható szabályokat kell megalkotni. Ennek

során Deák Ferenc intését tartottuk szem előtt, idézem: “A dogmákat minden vallás maga szabja meg a híveinek, a hívek higgyék meggyőződésük szerint, az államnak csak a politikai résszel lehet dolga.”

Tisztelt Képviselőtársaim! Ezért is határozza meg a törvényjavaslat, hogy az állam a törvény szempontjából mit ért egyházon, illetve vallási tevékenységen. A jelenleg tárgyalt törvényjavaslat megfogalmazása szerint a vallási tevékenység olyan világnézethez kapcsolódó tevékenység, amely természetfelettire irányul, rendszerbe foglalt hitelvekkel rendelkezik, tanai a valóság egészére irányulnak, valamint az erkölcsöt és az emberi méltóságot nem sértő, sajátos magatartás-követelményekkel az emberi személyiség egészét átfogja. Az egyház pedig az azonos hitelveket valló cselekvőképes, magyarországi lakóhellyel rendelkező természetes személyekből álló, önkormányzattal rendelkező autonóm szervezet, amely elsődlegesen vallási tevékenység gyakorlása céljából működik.

E törvény alkalmazása során egyháznak minősülnek a vallásfelekezetek és vallási közösségek is, kiindulva abból, hogy az egyház mint alapvető, kizárólag a keresztény közösségekre utaló alapvetően teológiai fogalom, az utóbbi 20 évben a köznyelvben ennél sokkal átfogóbb értelmezést nyert. Immáron magába foglalja a nem keresztény vallási közösségeket is. Miután a törvényjavaslat értelemszerűen ezeket a közösségeket sem akarja kirekeszteni, egyenjogúságuk biztosítása mellett kiterjeszti rájuk is az egyház megnevezést.

Önmagában azonban nem tekinthető vallási tevékenységnek a politikai és érdekérvényesítő, a pszichikai vagy parapszichikai, a gyógyászati, a gazdasági vállalkozási, a nevelési, az oktatási, a felsőoktatási, az egészségügyi, a karitatív, a család-, gyermek- és ifjúságvédelmi, a kulturális, a sport, az állat-, a környezet- és természetvédelmi, valamint a tényleges hitéleti tevékenységhez szükséges adatkezelésen túllépő tevékenység.

A törvényjavaslat továbbra is az egyházak egyenlő jogállásából indul ki, ugyanakkor a jelenleg is hatályos alkotmánybírói gyakorlat alapján deklarálja azt, hogy az egyházak tényleges társadalmi szerepét, az általuk ellátott közcélú tevékenységet az állam az egyházakra vonatkozó további jogszabályok megalkotásánál és a velük való kapcsolattartás során figyelembe veheti.

(8.30)

Tisztelt Ház! A benyújtott törvényjavaslat meghatározó része az egyházak regisztrációjának újraszabályozása. Köztudomású tény, hogy az 1990. évi IV. törvény teljesen formális feltételekhez köti az egyházak bejegyzését. A törvényjavaslat új feltételek alapján rendeli el az egyházak bírósági regisztrációját, azt központosítja, kizárólagos illetékességgel a Fővárosi Bírósághoz telepíti, ezzel is biztosítva az egységes, áttekinthető nyilvántartást. Amennyiben azt kéri, a jelenlegi egyházak a vallási tevékenységet is végző egyesületi kategóriába kerülhetnek. A vallásgyakorlás közösségi feltételeit ez a forma is maximálisan biztosítja.

Az egyházi státus elnyeréséhez a törvényjavaslat alapján hat feltételnek kell eleget tenni. Csak az a közösség kaphatja meg az egyházi státust, amely elsődlegesen vallási tevékenységet végez, és tanításának lényegét tartalmazó hitvallással és rítussal rendelkezik. Emellett legalább húsz éve szervezett formában, egyesületként működik Magyarországon, és legalább ezer, magyarországi lakóhellyel rendelkező természetes személy tagja van. Fontos továbbá, hogy az adott közösség az alapszabályát létesítő okiratát, belső törvényét, szervezeti és működési szabályzatát vagy az azoknak megfelelő más szabályzatot elfogadta, valamint hogy

a szervezet az ügyintéző és képviseleti szerveit megválasztotta. Végezetül, de nem utolsósorban, a közösség tagjai nyilatkoznak arról, hogy az általuk létrehozott szervezet tevékenysége nem ellentétes az alaptörvénnyel, jogszabályba nem ütközik, valamint nem sérti más jogait és szabadságát. A létszámmal kapcsolatban megjegyzem, hogy az ezer fő még mindig igen alacsony létszám több európai uniós állam egyházi szabályozásához képest, így például a hazánkhoz képest kisebb lélekszámú Szlovákia esetében ez a létszámhatár 20 ezer fő.

Tisztelt Képviselőtársaim! A törvényjavaslat részletesen meghatározza azt is, hogy a nyilvántartásba vételhez a fenti feltételek alapján milyen dokumentációt kell benyújtani. A bejegyzés elbírálásához a bíróság szakértők segítségét is igénybe veszi, hiszen egy bíró nem rendelkezik szükségszerűen a megfelelő háttér-információkkal. Az egyházi bejegyzési eljárás során történő szakértői kirendelés részletes szabályait a törvényjavaslat felhatalmazó rendelkezései alapján külön rendelet fogja megállapítani. Az egyházi státus elbírálásának feltételei is rávilágítanak, hogy a nyilvántartásba vételi eljárás csak olyan objektív kritériumok vizsgálatára szorítkozik, amelyek meglete bizonyítja, hogy az adott közösség primer vallási tevékenységet folytat, illetve a megfelelő mértékű magyarországi honossággal rendelkezik. Ez természetesen nem érinti a vallási tevékenység belső teológiai, hittani összefüggéseinek vizsgálatát, nem csorbítja az egyház belső autonómiáját.

Tisztelt Képviselőtársaim! Említettem már, hogy az elmúlt húsz évben nyilvánvalóvá vált, hogy az egyházalapítás rendkívül nagyvonalú feltételei lehetőséget adnak az alapjoggal történő visszaélésekre. Ezért a törvényjavaslat egyik legfontosabb törekvése, hogy az ilyen célokkal magukat egyházként bejegyeztető szervezeteket kiszűrje az egyházak közül. Ez azonban nem érintheti hátrányosan egyrészt a Magyarország történelmében és kultúrájában folyamatosan meghatározó jelentőséggel bíró, többek között a már az 1895-ös, vallásszabadságról szóló törvény alapján bevett, illetve elismert egyházak mellett a hitéleti és vallási tevékenységen túl jelentős közfeladat-ellátó, a kormánnyal megállapodást kötő, illetve jelentős nemzetközi kapcsolatokkal rendelkező kisebb egyházakat sem. Ezért a törvényjavaslat ezeknek az egyházaknak, amelyek a törvényjavaslat 1. számú mellékletében kerülnek felsorolásra, hivatalból történő kötelező bírósági regisztrációját rendeli el, amelyet az egyházi kapcsolattartásért felelős miniszter fog kezdeményezni. Ezen egyházak természetesen a törvény hatályánál fogva jogfolytonosan és - mint korábban jeleztük - az egyenjogúság alapján működnek. A mellékletben szereplő egyházakat minisztériumi megkeresésre a bíróság hivatalból bejegyzi, esetükben a törvény által előírt feltételeket nem vizsgálja. Több európai államban is példa van az egyházak törvényben foglalt elismerésére, például a román, a szlovák és az osztrák szabályozás is hasonló jellegű, sőt Ausztria esetében arra is volt példa, hogy külön törvényhozói aktussal ismert el a parlament egyházat. Ismét hangsúlyozom azonban, hogy a törvényjavaslat egyenjogú egyházakat ismer el, ezért az 1. számú melléklet alapján bejegyzett egyházak egyenlő jogokkal és kötelezettségekkel rendelkeznek. Az előterjesztő azonban célszerűnek találta, hogy különböző strukturális szempontok alapján csoportosítsa a bejegyzendő egyházakat.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az 1/A. számú mellékletben azok az egyházak szerepelnek, amelyek történetisége, történelmisége vitathatatlan. Az 1895-ös törvény hatálybalépésekor már az akkori szóhasználat szerint bevett egyházaknak minősültek, illetve törvény alapján váltak elismertté. Nem gondolom, hogy ez a névsor bármilyen szempontból is vitatható volna. Az 1/B. jegyzék olyan egyházakat sorol fel, amelyeknek az elsődleges hitéleti

tevékenysége mellett közfeladat-ellátó tevékenysége jelentős, és a kormány megállapodás kötését is kilátásba helyezte ezen egyházakkal, amelyre a lista címe is utal, mintegy alanyi jogot biztosítva erre. Ez természetesen nem korlátozza a kormányt azon jogában, hogy bármely más, arra érdemes egyházzal, amennyiben annak indokoltsága fennáll, szintén megállapodást kössön.

Aki végigtekinti ezt a listát, annak el kell ismernie, hogy ezen egyházak rendelkeznek teológiai alapvetéssel, egyházi szervezettel, elegendő számú hívővel, és emellett hitbéli elkötelezettségükből eredően végeznek közcélú tevékenységet. Szintén komoly érdeklődést váltott ki az I/C. lista is, amely az országos lefedettséggel rendelkező, illetve világvallásokhoz is kötődő, jelentős nemzetközi kapcsolatokkal rendelkező kisebb egyházakat tartalmazza. Érezhető volt az előterjesztők igyekezete, hogy erre a listára a jelenleg bejegyzett egyházak közül mindazok felkerüljenek, akik alapvetően egyértelműen hitéleti tevékenységet végeznek, a fenti feltételekkel rendelkeznek. Szerepelnek ezen a listán iszlám, buddhista, keleti keresztény és neoprotestáns közösségek egyaránt.

Tisztelt Képviselőtársaim! Kiemelném még a törvényjavaslat egyéb, a kormány számára lényeges előírásait is. A törvényjavaslat biztosítja az egyházak részére a közcélú tevékenységek ellátásának lehetőségét, ezzel összefüggésben az egyházak és intézményeik hasonló tevékenységet folytató, állami, önkormányzati intézményekkel azonos mértékű államháztartási finanszírozását. Mindenki tudja, hogy milyen hosszú folyamat volt, mire az egyházak ezt a teljesen nyilvánvaló jogukat érvényesíteni tudták, amely természetesen nem az egyházakat privilegizálja, hanem azon magyar állampolgároknak biztosítja az egyenlő jogokat, akik egyház által fenntartott, közfeladat-ellátó intézmény szolgáltatát kívánják igénybe venni.

Erre tekintettel szükséges, hogy ez az elv a sarkalatos törvényben is megfogalmazást nyerjen. Biztosítani kívánja a törvényjavaslat, hogy az egyházak az állam által fenntartott nevelési és oktatási intézményekben hitoktatást tarthatnak, továbbá a felsőoktatási intézményekben hitéleti tevékenységet folytathatnak, illetve rendelkezik annak állami támogatásáról. Ugyancsak meghatározza a tábori, börtön- és kórházlelkészi szolgálat kereteit. A törvényjavaslat az egyházak belső gazdálkodását tiszteletben tartja, a hitéleti célú bevételeit - egyházi adomány, perselypénz - és azok felhasználását állami szerv nem ellenőrizheti. A törvényjavaslat a hitéleti célú bevételek közé sorolja az szja 1 százalékos felajánlását, illetve az ingatlanjáradékot és ezek kiegészítését is. Ennek indoka, hogy például az szja 1 százalékos felajánlásain alapszik.

(8.40)

Az ingatlanjáradéknak pedig restitúciós háttere van, hiszen a természetben vissza nem szolgáltatott volt egyházi ingatlanok értékén alapszik. Az egyházak, különösen az egyházi szertartások és az egyházkormányzat zavartalan működése, illetve a templomok, temetők és más szent helyek, valamint az egyház elnevezése, jelképrendszere, szertartásrendje, illetve közismerten használt neve fokozott jogvédelemben, az egyházi személyek pedig fokozott szabálysértési és büntetőjogi védelemben részesülnek.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Az egyházak igen tisztelt Képviselői, akik megtiszteltek bennünket a mai napon! Összegzésül: a kormány támogatja az előterjesztett javaslatot, mert az garantálja a lelkiismereti és vallásszabadságot, ugyanakkor kiküszöböli azokat az anomáliákat, amelyek az előző évtizedek során előálltak Magyarországon.

Biztosítja az állam és az egyházak alkotmányos szétválasztását, ugyanakkor lehetőséget biztosít azok együttműködésére a közös célok, a közjó előmozdítása érdekében, egyúttal garantálja az egyházak teljes belső autonómiáját. A törvényjavaslat és a majdan elfogadandó új sarkalatos törvény lezárja az elmúlt 66 évet. 45 év kommunista diktatúra és 21 év átmeneti időszak után új korszakot nyit Magyarországon az állam és az egyházak kapcsolatában. Bízunk benne, hogy ez a korszak a bizalomról és a magyar társadalomért, a magyar nemzet megújulásáért végzett közös együttműködésről és együttműködésről fog szólni.

Tisztelt Képviselőtársaim! Mindezeket figyelembe véve kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy a beterjesztett törvényjavaslatot megtárgyalni, azt jobbító javaslataikkal kiegészíteni, majd elfogadni szíveskedjenek.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket. (Taps.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársaim! Néhány dologra hadd reflektáljak a sok elhangzott gondolat közül. A regisztráció vonatkozásában szeretném jelezni a felvetettekre, hogy a törvényjavaslat, amelyet képviselőtársam előterjesztettek, kettős regisztrációt fogalmaz meg. Az egyik regisztráció, az úgynevezett kötelező regisztráció tekintetében szintén van egy testület, egy grémium, amelyik dönt, azt úgy hívják, hogy Országgyűlés. A másik grémium, a másik regisztráció során pedig a Fővárosi Bíróság ez a grémium és a testület. Hogy világos legyen, hogy mennyire nem a földtől elrugaszkodott álláspont, végig kell tekinteni az európai modelleket, szinte minden országban, hogy másképpen vannak, másképpen működnek ezek a modellek, nagyon sok esetben az Országgyűlés ugyanilyen kompetenciákkal bír más európai, illetve uniós országokban is.

A kategóriák kérdésére nagyon röviden hadd térjek rá! Többen fölvetették, hogy jó-e ez, nem jó-e ez, ez is egy európai gyakorlat. Sorolhatnám, föl van nekem írva hosszasan, hogy hány országban különböző kategóriákat alkalmaznak, és mégis egészen furcsa módon európai országok, európai tagállamok, uniós tagállamok ezek az országok, tehát Nyakó képviselő úr, nem kell aggódni, megnyugtatom a képviselő urat, hogy ez teljesen európai gyakorlat és nem kell ettől ilyen szempontból félni. (Nyakó István: Én azért aggódom.)

Felvetette, ha jól emlékszem, LMP-s képviselőtársunk, hogy homályosak a fogalmak. Szeretném leszögezni: lehet, hogy lehet ezt még precizírozni, de ahhoz képest, hogy mi volt az elmúlt 20 évben Magyarországon, ehhez képest azt gondolom, hogy nagyon pontos fogalmakat használ az új törvényjavaslat, illetve azt gondolom, hogy nagyon fontos, hogy egyáltalán definíciók legyenek a törvényben, ami eddig gyakorlatilag nem létezett, nem volt, hiszen milyen alapon és kiknek alkotjuk a törvényt, a törvényeket, ha az, aki olvassa vagy akire vonatkozik, nem tudja, hogy miről beszélünk vagy mire vonatkozik. Azt gondolom, hogy ez fontos és jó dolog.

Az egyeztetések kérdéséről. Szeretnék megnyugtatni mindenkit...

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Nyakó képviselő úr nem túlságosan felemelő gondolataira nem kívánok reflektálni, mert ilyen szavakkal és fogalmakkal dobálózni, hogy kik lesznek a sztárok ezen a listán és ide-oda pakolgatni - szerintem méltatlan ehhez az egész törvényhez, ehhez az egész témához ez a hozzászólása Nyakó képviselő úrnak. (Szávay

István: Teljes érzéketlenség!)

Ott szeretném folytatni, ahol abbahagytam az előbb kényszerű okok miatt. Az egyeztetések kérdése, mert ez több oldalról felvetődött; szeretnék mindenkit tájékoztatni arról, hogy hosszú hónapok óta, egy év óta beszélgetünk az egyházakkal, egyházi vezetőkkel, egyházi szakértőkkel, nagyobb egyházakkal, kisebb egyházakkal az egyházi törvényről is, az egyházi törvény koncepciójáról. (Szávay István közbeszól.) Tájékoztattam minden egyes találkozónkon az egyházi képviselőket erről, sőt konkrét javaslatokkal is éltek.

Tehát az a fajta pálya, amire került néhány képviselőtársam, hogy nem volt egyeztetés és az egyeztetéseket hiányolták, szerintem ez rossz pálya teljesen. Teljesen kiszámítható, koncepcionális egyeztetés folyt. Nyilván én a kormány nevében tudok megnyilatkozni. Az előterjesztők nevében nyilván nem tudok reflektálni ezekre a kérdésekre. A lényeg, hogy az elmúlt egész egy esztendőnk arról szólt, hogy az egyik legfontosabb kérdés a leendő új egyházi törvény, annak a koncepcionális része, illetve a lehetséges mikéntje és előkészítése.

(12.20)

A határon túli magyar egyházi vezetőkkel elvi szinten természetesen tájékozódó jelleggel beszélgettünk erről. Minden egyes találkozó alkalmával, amiből nagyon sok volt az elmúlt egy esztendőben, ez a kérdés is terítékre került, de természetesen nem olyan részletességgel, mint ahogy a Magyarországon élő és tevékenykedő vagy a magyarországi egyházak tekintetében ez megtörtént. Nyilván ez a törvény határon kívüli jogi konzekvenciákkal nem fog bírni, de én teljesen nyitott vagyok egyébként Szávay képviselő úrnak már a tegnapi felvetésére is, tehát azt gondolom, hogy én a kormány részéről nyitott vagyok, de az előterjesztőket is meg kell győzni. Bízom benne, hogy ők is nyitottak arra a kérdésre, hogy legyen utalás például a preambulumban konkrétan, mert egyébként valamilyen szinten most is benne van, konkrétan legyen utalás esetleg a határon túli magyar egyházak érdemeire és értékeire. Azt gondolom, hogy az egyeztetés tekintetében kormányzati oldalról semmiféle hiányosság nem volt, nincs, folyamatos az egyeztetés egyházak, egyházi vezetők, egyházi szakértők és mindenféle tekintetében, egyházi intézmények tekintetében is.

Egyébként hogy jelezsek még vagy reflektáljak Nyakó képviselő úr néhány érdekes mondatára, ami szerintem totális félreértése a különböző médiában megjelenő híreknek, amikor Bölcskei püspök úrnak egy megnyilatkozására reflektált, hogy tudniillik az egyházaknak nagyobb autonómiát követelt; Bölcskei püspök úr egy brüsszeli tanácskozáson reflektált egy tanácskozáson elhangzott gondolatra, illetve a jelenlegi hatályos törvényhez képest mondott el gondolatokat, nem pedig a törvényjavaslathoz képest. Tehát Nyakó képviselő úr totálisan félreért egy médiában megjelent egyetlen mondatot vagy egyetlen utalást. Bölcskei püspök úr teljesen más összefüggésben nyilatkozott az egyházak nagyobb, erőteljesebb vagy garantáltabb autonómiájáról, ami egyébként ebben az új javaslatban nagyon is benne van, konkrétan a református egyház javaslatai alapján is konkrét, szövegszerű javaslata alapján, hogy itt az egyeztetésekre egy picikét visszalépjek.

Tehát én szeretném megköszönni Szávay képviselő úrnak a konstruktív gondolatait. A hit- és erkölcsstan kérdésére hadd reflektáljak - többen is felvetették. A kormányzat nyitott erre a kérdésre. Hónapok óta tárgyalunk és egyeztetünk. Azt gondolom, nagyon fontos lenne, hogy az egyházaknak legyen egy hivatalos álláspontja erre nézve. Jelen pillanatban az egyházak részéről nincsen egységes javaslatkérés a kötelező hit- és erkölcsstan bevezetésének a tekintetében, de nyilvánvalóan az egyeztetések tovább folynak. Egyébként ezt az oktatási

törvényben nyilvánvalóan lehet majd kezelni. A lényeg az, hogy nagyon fontos, hogy konszenzusra kell jutni. Én nagyon ismerem a véleményeket, különböző szintű véleményeket, nagyon fontos az egyes lelkipásztoroknak, plébánosoknak a megnyilatkozása, legitim megnyilatkozások, de az egyházak vezetőinek kell ezt hivatalosan képviselnie és megnyilatkoznia ebben a tekintetben. Azt gondolom, az előttünk álló időszakban lesz lehetőség erre.

Ellentétben a hatályos jelenlegi egyházi törvénnyel a mostani törvényjavaslat, amelyet tárgyalunk, gondolom, a képviselőtársaink észre is vették, a hitoktatás kérdésében sokkal pregnánsabban és határozottabban fogalmaz ez a javaslat az előzőhöz képest, amiben nem is volt semmi. Tehát azt gondolom, ez egy nagyon fontos előrelépés, de az előttünk álló évek kérdése, hogy hogyan és mi módon tudunk ezen a területen előrelépni, ez elsősorban jelen pillanatban az én megítélésem szerint nem kormányzati akarat kérdése, hanem az egyházak egyeztetésének a következménye kell hogy legyen.

Szávay képviselő úr felvetette a határon túli magyar egyházak szervezetének, struktúráinak a segítségét, annak az épülésének a segítségét. Minden egyes egyeztetésen, kormányzati egyeztetésen, kisebbségi vegyesbizottsági üléseken ezeket a kérdéseket felvetjük, napirenden tartjuk, hangsúlyosan tartjuk napirenden. Azt gondolom, van egy picit előremozdulás. Szlovákia tekintetében, talán mondhatom azt, hogy Románia tekintetében is van egyfajta előrelépés, de ez nyilvánvalóan részben egyházi belügy kérdése és nagyon érzékeny kérdés kívülről, de a magyar kormány részéről mindent megteszünk annak érdekében, hogy ezeket a folyamatokat erősítsük és segítsük.

A testvérgyülekezeti kapcsolatok támogatása tekintetében teljesen nyitottak vagyunk. Már most is tudunk ilyen programokat támogatni, ha konkrét kérelem érkezik. De én arra is nyitott vagyok, és december végén találkozunk majd valamikor, hogy a következő évi támogatási rendszerbe akár intézményesített módon is bele tudjuk építeni ezt a fajta támogatási lehetőséget. Nagyon híve vagyok ennek, hogy a Határtalanul-programnak ezt az alváltozatát valamilyen módon meg tudjuk valósítani és ki tudjuk szélesíteni a testvérgyülekezeti kapcsolatrendszer, mert azt gondolom, hogy ez nemzetpolitikai és nemzetstratégiai kérdés is egyúttal.

Köszönöm szépen. (Taps a kormánypárti padsorokból.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr, a szót. Igen tisztelt Nyakó Képviselő Úr! Szerintem teljesen fordítva ül a lovon. (Nyakó István közbeszól.) Mert az egyházak alkotmányos alapvető joga és lehetősége, hogy intézményt alapítsanak. Az egyházaknak természetesen arra a célra van intézményalapítási joguk, hogy a saját hitéleti, vallási tevékenységük alapján végezzék az ottani munkájukat, szolgálatukat ezekben az intézményekben. Tehát ebből logikusan következik, hogy akik ezeket az intézményeket a saját döntésük alapján választják, dolgozók is, illetve az ott tanulók, illetve az ottani ellátást igénybe vevők. Azt gondolom, valami teljes félreértés, amiről Nyakó képviselő úr beszél.

Egyébként pedig az intézményátadás-átvétel tekintetében tessék szíves az önkormányzatokhoz fordulni, ne pedig az egyházakhoz, mert a dolgok 98 százaléka esetében az önkormányzatok fordulnak segítségképpen az egyházakhoz, nem pedig az egyházak mennek oda, hogy bocsánat, szeretnénk intézményt működtetni itt és ott, ezen a településen.

Amikor egyébként ezt az átadás-átvételi törvényi passzust módosítottuk az elmúlt esztendőben, akkor arra gondoltunk, hogy azokon a településeken, ahol önök megszüntették az elmúlt esztendőben az intézményeket, iskolákat, békesség van és együttműködési készség az önkormányzat és az egyházak, illetve a helyi lakosság és az egyházak között, akkor ott legyenek intézmények; azzal ellentétben, amit önök műveltek, hogy szétromboltak egy csomó intézményt és egy csomó kistelepülést az elmúlt évek során.

Az egyeztetésekre vonatkozóan még egyszer szeretném leszögezni, képviselő úr, hogy folyamatosan, az elmúlt egy esztendőben folyamatosan egyeztettünk, a törvény koncepciójáról szövegszerűen a történelmi egyházak vezetőivel, egyházi szakértőkkel, független szakértőkkel, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsához tartozó kiségyházak vezetőivel konkrétan egyeztetéseket folytattunk. Nem egy, hanem több esetben személyesen és írásban folyamatosan kapcsolatban álltunk. Most a feladóvevényt nem tudom produkálni, mert annyi e-mail-váltás történt, hogy az idejét nem akarom rabolni képviselő úrnak, de a lényeg az, hogy egy folyamatos egyeztetésben voltunk, és vagyunk a kormányzat részéről. Gondolom, nyilván az előterjesztők is ugyanezt végezték és végzik. Köszönöm szépen. (Szórványos taps a kormánypárti padosorokban.)

**2010–2014 / 2011. évi nyári rendkívüli ülészak / 2011. június 28 (105. szám) /
A lelkiismeret és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak,
vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvényjavaslat
részletes vitája / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ**

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Nyakó képviselő úr vehemens hozzászólásaira szeretnék röviden reflektálni.

Nyakó képviselő úr koncepciózusan összemossa azt a kétfajta egyházi intézményfenntartást, amely részben alapítási jogon, alapítói jogon jött létre, másrészt pedig átadás-átvételi lehetőségként. Azt gondolom, hogy az a néhány példa, amit említett, lehetséges, hogy viták vannak ezeken a településeken, de a települések túlnyomó többségén nincsenek viták. Ez az egyik kérdés.

A másik kérdés, hogy olyan oktatási részletkérdésekről beszélünk, amit szerintem nem az egyházi törvényben kell kivitatni, hanem majd az oktatási törvényben, biztosan eljön az ideje ennek.

Harmadrészt pedig azt gondolom, hogy ugyanilyen érzékenynek kellett volna lennie Nyakó képviselő úrnak az elmúlt években, amikor sorra zárták be az intézményeket. Akkor - érdekes - nem érdekelte különösebben Nyakó képviselő urat az ott dolgozók egzisztenciája, hogy mi lesz vele, hogyan lesz az élete az elkövetkezendő időszakban. (Nyakó István: Felújítottunk, amit most adtak át.)

Tehát azt gondolom, kedves Nyakó képviselő úr, hogy az aktuális időben kellett volna ugyanilyen vehemenssen ezekkel a kistelepülési iskolákkal foglalkozni. Azt hiszem, azokon a településeken, ahol békesség van, együtt tudnak - önkormányzat és egyház és a helyi közösség - építkezni, iskolát és intézményt működtetni. Ahol háború van, ott egyébként a múzsák is hallgatnak, tehát ott tényleg nem sok mindent lehet csinálni. Mi arra törekszünk, hogy valóban a helyi közösségek közös bölcsességgel tudják ezeket a kérdéseket rendezni.

Egyébként megjegyzem, hogy amikor ellenzéki képviselőtársaim jönnek ezekkel a példákkal, néhány ilyen problémás helyzet tudnak megemlíteni, és egyébként általában, 99 százalékban az önkormányzatok mennek oda az egyházakhoz, és az egyházak megfelelő önmérséklettel igyekeznek józan, bölcs döntéseket hozni.

Tehát legyenek szívesek fölkeresni az önkormányzatokat, tessenek megkeresni az igazgató urakat, és velük konzultálni ezekről a kérdésekről, és nem pedig az egyházakat ilyen helyzetbe hozni.

Köszönöm. (Taps a kormánypártok soraiban.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Csak néhány mondatos reflexiót hadd tegyek Szűcs Erika képviselőtársunk felszólalására. Nagyon örülök neki, hogy elmondott pozitív példát is, hogy ahol van akarat, ahol van jó szándék, ahol van együttgondolkodás, ott lehet nagy dolgokat alkotni, "csodákat" is művelni. Azt hiszem, hogy amit ő elmondott, ha nem is világnézeti semlegességet lehet elvárni vagy kérni az egyházi intézményektől, de azt gondolom, hogy évszázadok óta gyakorolják azt a fajta türelmet, amelyről Turi-Kovács Béla képviselőtársunk egy személyes példával tett tanúbizonyságot. És azt hiszem, nyilván ma másféle formában, mert akkor másféleképpen működött a világ, gyakorolják az egyházak, az egyházi intézmények ugyanezt a türelmet, toleranciát, akkor, amikor ezeken a településeken vagy ezekben a közösségekben igyekeznek a kötelező hittan mellett vagy azzal párhuzamosan lehetőséget biztosítani erkölcsstanórák megtartására, illetve minden felekezeti számára a hittanórát biztosítani.

Lehet itt nagy szavakat mondani, hogy türelem, szeretet és egyebek, de végül is mégiscsak az történik, hogy ezekben az egyházi intézményekben, én elég sokat ismerek, de nem nagyon találkoztam még olyan helyzettel, hogy bármilyen gyermek ki lett volna zárva bármilyen körből. Tehát azt gondolom, hogy az egyházak igenis méltányosan, igenis a megfelelő türelemmel igyekeznek gyakorolni ezt a fajta szolgálatukat és tevékenységüket. És továbbra is azt mondom, hogy azokon a településeken, ahol megvan ez a jó szándék, amely Miskolcon is megvolt vagy megvan, csodát lehet művelni. Ahol háború van, ott hallgatnak a múzsák. (Taps a kormánypártok soraiból.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Lendvai Ildikó képviselő asszony szavaira szeretnék reflektálni. Nagyon nagy meglepetést fogok okozni a képviselő asszonynak, de tessék elhinni, hogy a jelenleg hatályos szabályozásban is az egyház-finanszírozási törvényben ugyanez a lehetőség rendelkezésre áll. Az elmúlt évek során is ugyanez a lehetőség rendelkezésre állt az egyházi intézmények számára, tehát semmi más nem történik ebben a mostani törvényjavaslatban, mint a valóságot megpróbáljuk az új egyházi törvényben egységesíteni, és ebben a törvényben próbáljuk összerakni egy egységes rendszerré. Tehát a jelenlegi egyház-finanszírozási törvényben is hatályos ez az adómentesség.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Kedves Képviselő Asszony! Tényleg nem a vita érdekében, de szeretném ideidézni az 1997. évi CXXIV. törvényt, az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről szóló törvényt, ezt az úgynevezett egyház-finanszírozási törvényt. Ha jól emlékszem, akkor önök

kormányoztak ebben az országban. Az önök által előterjesztett törvényjavaslat 2. § (8) bekezdésének van a) és b) pontja, mind a kettőben autentikusan szabályozásra kerül ez a kérdés, mind az egyház által létrehozott intézmény és az államtól vagy önkormányzattól átvállalt közfeladat ellátása során létrehozott termék, jegyzet, tankönyv, kiadvány, tanulmány előállítás és értékesítése. Mind a két területre ez a jelenleg hatályos törvényi szabályozás. Nem teszünk semmi mást, csak a jelenleg érvényben lévő hatályos szabályozást emeljük be az új egyházi törvénybe.

Köszönöm szépen. (Taps a kormánypárti padsorokból.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Nyakó képviselő úr szerintem félreértelmez valamit, vagy rosszul olvasta a törvényjavaslatot. A törvényjavaslat az én értelmezésem szerint - természetesen az előterjesztők előterjesztésében - nem arról szól, hogy kategóriákat állít fel, hanem egy úgynevezett kettős regisztráció alkalmazására kerül sor. Szó sincs visszamenőleges hatályról! Ugyanakkor Nyakó képviselő úr önmagával ellentmondásban konkrétan azt javasolja, hogy az egyetlen bíróság, a Fővárosi Bíróság vizsgálja felül. Ez gyakorlatilag ugyanaz, mint amit mi mondunk, hogy új regisztrációt kell alkalmazni. Mi egy kettős regisztrációban gondolkodunk, és nem kategóriák felállítása történik a törvényben, hanem a kettős regisztráció egyik oldalán van egy kötelező regisztráció, amely az Országgyűlés határozatával jön létre, a másik oldalon pedig a Fővárosi Bíróság fog majd regisztrálni az új törvény feltételrendszerei mentén.

Tehát önmagával ellentmondásban van Nyakó képviselő úr felszólalása. Szerintem fogadja el ezt a javaslatot, mert ez többé-kevésbé meg tudja oldani azokat a kérdéseket, amelyekről ő maga is beszélt és amelyekre szeretett volna nekünk megoldásokat javasolni.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Most már végképp nem értem, hogy a szocialisták mit akarnak, mert eddig azt hallottam tőlük - amivel többé-kevésbé mindenki egyetértett itt az üléssteremben -, hogy mindenképpen szükséges újraszabályozni ezt a szférát. Azt mondták a szocialisták is, hogy nagyon fontos érdeme ennek a törvényjavaslatnak az újraszabályozási kérdés. Akkor ezek szerint önök azt mondják, hogy a több mint 330 egyházként, vallási közösségként bejegyzett egyház, illetve egyházi szerveződés továbbra is ugyanolyan legitim módon egyházként működhessen, és ha jönnek még innen-onnan a nagyvilágból kezdeményezések, azok kerülhessenek a Fővárosi Bíróság elé egy új regisztrációs folyamat céljából. Szerintem ez teljességgel nonszensz, és nem elfogadható.

Visszaugorva még egy picit Nyakó képviselő úrnak arra a megjegyzésére, hogy az egyenjogúságot sérti ez a törvényjavaslat: szeretném jelezni és emlékeztetni Nyakó képviselő urat még akár az elmúlt nyolc év vagy az elmúlt húsz év gyakorlatára, arra, hogy amikor önök kormányoztak, az illetékes kormányzati tényezők nem 330 egyházi szerveződéssel tartottak kormányzati kapcsolatot, nem 330 vagy 340 egyházzal, egyházi szerveződéssel folytattak dialógust, nem 330-340 egyházi szerveződéssel kötöttek megállapodást, nem 330-340 egyházi szerveződésnek adtak egyházi kiegészítő normatívát. Önök sem ezt csinálták, könyörgöm, akkor miért akarják belemagyarázni egy új törvényjavaslatba az önök által sem képviselt gyakorlatot? Teljesen életszerűtlen, mintha a Holdról vagy a Marsról jöttek volna ide, l'art pour l'art vitatkoznak, és önmaguknak mondanak ellent. (Taps a kormánypártok

soraiban.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm szépen, elnök úr. Igen tisztelt Nyakó Képviselő Úr! Ön folyamatosan szajkózza azt, amit leírtak önnek a szakértők arra a papiruszra. (Nyakó István: Ez az én saját írásom!) Azt kérem, hogy egy kicsikét emelkedjen felül, és a saját maguk által képviselt gyakorlatra is figyeljen. Önök a Horn Gyula által vezetett kormányzati időszakban egyetlenegy egyházzal kötöttek megállapodást, a római katolikus egyházzal akkor, amikor a vatikáni szerződést aláírták.

(12.50)

Akkor miért nem kötöttek - az ön elmondása szerint - 330 egyházzal? Akkor ennyivel kellett volna szerződést kötniük. Önök nem kötöttek, csak eggyel, egy fontos, meghatározó nagy egyházzal. Az a felsorolás, amely az egyik mellékletben szerepel, a magyarországi lakosságnak, illetve a magyarországi hívő emberek jóval több mint 90 százalékát lefedi. Bocsánatot kérek, hát emelkedjünk föl legalább ehhez a témához, a magyarországi hívő emberek több mint 90 százalékát lefedi az az úgynevezett 1/A. lista, melléklet, de jelzem, hogy ez nem kategorizálást jelent - újra elmondom -, hanem egyfajta bejegyzési, regisztrációs eljárás részét képezi. Egyébként, hogyha ez megtörténik, akkor utána gyakorlatilag ez a fajta melléklet szinte eltűnik, megszűnik, hiszen azzal a céllal jött létre, hogy ez a kötelező regisztráció meg tudjon valósulni és érvényesülni.

Tehát szerintem túlságosan túl lett habosítva ez a történet Nyakó képviselő úr részéről. (Taps a kormánypártok soraiban.)

2010–2014 / 2011. évi őszi ülés / 2011. október 18 (120. szám) / A Magyar Köztársaság területén élő nemzeti és etnikai kisebbségek helyzetéről (2009. február - 2011. február) szóló beszámoló, valamint a Magyar Köztársaság területén élő nemzeti és etnikai kisebbségek helyzetéről (2009. február - 2011. február) szóló beszámoló elfogadásáról szóló országgyűlési határozati javaslat együttes általános vitája / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az Országos Kisebbségi Önkormányzatok igen tisztelt Elnökei! Kedves Képviselőtársaim! Tisztelt Parlament! A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 60/M. §-ának a) bekezdése előírja a kormány számára, hogy két évente tekintse át a Magyar Köztársaság területén élő kisebbségek helyzetét, és arról számoljon be az Országgyűlésnek.

E törvényi kötelezettségnek eleget téve a kormány a most tárgyalt helyzetértékeléssel immár nyolcadik alkalommal készített beszámolót az Országgyűlés számára a magyarországi nemzetiségek helyzetéről. A 2010 tavaszán megtartott országgyűlési választások alapvető változásokat hoztak Magyarország közéletében. E változások a magyar kisebbségpolitika alakítását is érintik. A parlamenti választásokat követően a nemzeti ügyek kormánya megalkotta és az Országgyűlés 2011. április 18-ai ülésén elfogadta Magyarország új alaptörvényét.

Az alaptörvény mind preambulumban, a nemzeti hitvallásban, mind normaszövegében rögzíti, hogy a Magyarországon élő nemzetiségek a magyar politikai közösség részei és államalkotó tényezők. Az állam vállalja, hogy a nemzetiségek nyelvét és kultúráját óvja és ápolja, tiszteletben tartja történeti alkotmányának vívmányait és a Szent Koronát, amely megtestesíti Magyarország alkotmányos állami folytonosságát és a nemzet egységét.

Az alaptörvény egyértelművé teszi, hogy Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés - nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül - biztosítja. Az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.

A XXIX. cikk szerint minden, valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van önazonossága szabad megvállásához és megőrzéséhez. A Magyarországon élő nemzetiségeknek joguk van az anyanyelvhasználathoz, a saját nyelven való egyéni és közösségi nyelvhasználathoz, névhasználathoz, saját kultúrájuk ápolásához és az anyanyelvű oktatáshoz.

A Magyarországon élő nemzetiségek helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre, továbbá a nemzetiségek jogaira vonatkozó részletes szabályokat, valamint helyi és országos önkormányzataik megválasztásának szabályait sarkalatos törvény határozza meg. Az alaptörvény rögzíti, hogy a Magyarországon élő nemzetiségek részvételét az Országgyűlés munkájában sarkalatos törvény szabályozza, továbbá azt is, hogy a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét az alapvető jogok biztosának egyik helyettese látja el.

Tisztelt Országgyűlés! A most önök előtt levő beszámoló összhangban áll a 2010 áprilisában megtartott országgyűlési választásokat követően megalakult új kormány által meghirdetett új társadalmi szerződés, azaz a nemzeti együttműködés rendszere alapelveivel. Az új társadalmi szerződés kirekesztés helyett az összetartozásra, politikai felelőtlenség helyett a politikai felelősségre, a szélsőségek eltűrése helyett azok elutasítására és felszámolására, az állampolgári önrendelkezés korlátozása helyett annak kiterjesztésére, a jogok és kötelezettségek egyensúlyának a helyreállítására épül.

(10.00)

A nemzeti együttműködés rendszere a cigányság problémáit nemzeti ügyként, s nem pusztán szegénypolitikaként kívánja kezelni. Éppen ezért a kormány kiemelt feladatának tekinti a cigányság élet-, szociális és munkakörülményeinek javítását, társadalmi beilleszkedésének elősegítését.

Tisztelt Országgyűlés! A kormány által benyújtott kormánybeszámoló szerkesztési és tartalmi elemeiből az alábbiakra külön is fel kívánom hívni a figyelmet.

A beszámoló a 2009. február, illetve 2011. február közötti kétéves időtartamra vonatkozóan mutatja be a nemzetiségek helyzetében bekövetkezett változásokat, illetve a kormányoknak - ebben az esetben most kormányoknak - a nemzetiségek helyzetének javítására, kisebbségi törvényben biztosított jogaik széles körű érvényesülése érdekében tett intézkedéseit. A beszámoló a tárgyalt két év változásaihoz kapcsolódóan szükség szerint ismerteti az aktuális nemzetiségpolitikai helyzet kialakulásában szerepet játszó korábbi, illetőleg közelmúltbeli előzményeket is. Legfontosabb tartalmi elemei összhangban vannak az Országgyűlés által 2005. október 17-én elfogadott, a kisebbségi önkormányzati képviselők választásáról, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló

törvénnyel. Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy a beszámolási időszakban a hazai nemzetiségeket érintő joganyag több szempontból jelentős változáson ment keresztül.

A beszámolót, széles körben egyeztetve a kormányzati szervezetekkel és hatóságokkal, továbbá az országos kisebbségi önkormányzatokkal, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Egyházi, Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága készítette el. A beszámoló előkészítéséhez hozzájárultak a megyei önkormányzatok közgyűlései és az újonnan létrejött megyei kormányhivatalok is.

Tisztelt Országgyűlés! A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény történelmileg új lehetőségeket nyitott Magyarország nemzetiségi közösségei előtt. A törvény hatálybalépése óta eltelt időszak jelentős eredményeket hozott az érintett nemzetiségek életében, ugyanakkor az is elmondható, hogy szükség van a több mint tizenöt éve megalkotott törvényben foglaltak újragondolására, a civil szervezetek és a kisebbségi önkormányzatok működési hatékonyságának és jövőbeni szerepüknek az átgondolására, felülvizsgálatára. A nemzeti ügyek kormánya meg kívánja újítani a nemzet, illetve annak képviselője, az Országgyűlés és a kormány, valamint a nemzetiségek, illetve képviselőik, elsősorban az országos kisebbségi önkormányzatok közötti partneri viszonyt. Az együttműködés új kereteinek kialakításával kívánja elérni a korábbi bizalmi viszony helyreállítását. Társadalmi párbeszéd kezdődött a nemzetiségek kultúrájának, anyanyelvének megőrzését és fejlesztését biztosító jogszabályi keretek továbbfejlesztése érdekében.

A nemzetiségpolitika jogszabályi hátterének felülvizsgálatával párhuzamosan sor kerül a terület finanszírozásának újragondolására is. A stabil és kiszámítható finanszírozás olyan igénye a közösségeknek, amelyet a kormányzat mindenképpen tiszteletben kíván tartani.

Tisztelt Országgyűlés! Kedves Képviselőtársaim! A beszámolási időszak kiemelkedő nemzetiségpolitikai eredményei közül kiemelem az alábbiakat.

A beszámolási időszak legfontosabb kisebbségpolitikai eseményeként 2010. október 3-án zajlottak le országszerte a települési kisebbségi önkormányzati választások. A nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó egyes törvények módosításáról rendelkező 2005. évi CXIV. törvény hatálybalépése óta a nemzetiségi közösségek tagjai másodszor választhatták meg a közösségeik képviselőjét ellátó testületeket. A választásra 1604 településen volt lehetőség, a 13 nemzetiség összesen 2321 testületre szavazhatott. A megtartott választásokból 2315 volt eredményes. Az eredményes választások száma 13,2 százalékos növekedést jelent a 2006-ban megtartott kisebbségi választáshoz képest. A választásokat követően a nemzetiségek képviselőjére 2304 kisebbségi önkormányzat alakult meg. A szlovén nemzetiséget kivéve minden közösség esetében nőtt a megalakult testületek száma.

A területi és az országos kisebbségi önkormányzatok választását az Országos Választási Bizottság 2011. január 9-ére tűzte ki. A választáson választójoggal csak a települési kisebbségi önkormányzatok megválasztott tagjai rendelkeztek. A választások eredményeként 13, azaz valamennyi nemzetiség megválasztotta az országos önkormányzatát. Eredményesen zárult minden területi kisebbségi választás is, így a 2007. évi választások óta működő 57 önkormányzat helyett országosan 58 területi kisebbségi önkormányzat kezdhetette meg működését.

A 2010. évi választások technikai előkészítése és lebonyolítása, továbbá a nemzetiségek részvétele megfelelt az elvárt követelményeknek. A kisebbségi választói jegyzékre

feliratkozottak száma 12 százalékkal meghaladta a 2006. évi választás adatait.

Ugyanakkor meg kell állapítani, hogy a hatályos szabályozás fenntartásával a 2010. évi települési kisebbségi önkormányzati választásokon sem sikerült elérni, hogy csak ott jöjjenek létre a nemzetiségi képviselő szervezetek, ahol létező nemzetiségi közösség, kisközösség található. Az észlelt negatív jelenségek visszaszorítása érdekében a 2010. májusában hivatalba lépett kormánynak nem volt módja jelentősebb változások érvényesítésére, mivel a kisebbségi önkormányzati választások folyamata a korábban megalkotott választási jogszabályok alapján már 2010. első félévében megkezdődött.

A kisebbségi önkormányzatok működésével kapcsolatban rendkívül súlyos problémaként szükséges megemlíteni, hogy 2009. január 1. és 2010. augusztus 31. napja között nem működött a helyi és kisebbségi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős állami szerv. A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. számú, a 2011. január 1. napjától hatályos törvény módosító szabályozása értelmében a települési és a területi kisebbségi önkormányzatok törvényességi ellenőrzésének ellátása a helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv feladata.

A kisebbségi önkormányzatoknak a központi költségvetésből, valamint fejezeti kezelésű előirányzatból nyújtott támogatások feltételrendszeréről és elszámolásának rendjéről szóló 342/2010-es kormányrendelet 2011. január 1-jétől a települési és területi kisebbségi önkormányzat differenciált működési támogatásáról szóló, 2007-ben megalkotott kormányrendelet helyébe lépő, koncepcionálisan új szabályrendszer. Az elfogadott jogszabályban a kormány meghatározta az országos kisebbségi önkormányzatok, intézményeik és a nemzetiségi média támogatására vonatkozó speciális új szabályokat, biztosította a hiányzó állami ellenőrzés feltételeit, valamint a jogosulatlan felhasználás visszakövetelhetőségét, és rendelkezik a kisebbségpolitikai tevékenység támogatása fejezeti kezelésű előirányzat felhasználásának fő szabályairól is. A települési és területi kisebbségi önkormányzatok differenciált működési támogatását azért kellett megváltoztatni, mert a 2007-ben megalkotott szabályozás a tervekkel ellentétben nem tudott gátat szabni a kisebbségi önkormányzati rendszerre rátelepülő etnobiznisz-jelenségeknek.

(10.10)

Tisztelt Országgyűlés! Kedves Képviselőtársaim! A beszámolási időszakban természetesen folytatódott a nemzetiségi közösségek központi költségvetési támogatása, de a 2010. évi visszaesést követően a 2011. évi központi költségvetésben 7 milliárd 751 millió forintra, azaz 7,4 százalékkal növekedett a nevesített nemzetiségi tételek összege. A beszámolóhoz tartozó mellékletek részletesen bemutatják a nemzetiségek támogatására elkülönített előirányzatokat és azok felhasználását évenkénti bontásban.

Nőtt a nemzetiségek kulturális autonómiájának megteremtése érdekében létrejött, az országos kisebbségi önkormányzatok által fenntartott intézmények támogatása is. Az új kormány a nemzetiségi támogatások területén is új alapokra helyezte az addig működő szabályozást. A Wekerle Sándor Alapkezelő megalapításával megszüntette a korábbi párhuzamosságokat, az átláthatatlan és szétaprózott támogatások helyett forráskoncentrációt végzett el. A beszámolási időszak folyamán további nemzetiségi önkormányzati intézmények alakultak, és kezdhették meg működésüket. Így a beszámolási időszakban a támogatott

intézmények közé került a pécsi August Senoa Horvát Klub, a Szerb Intézet és a szlovén tájházként működő Kűhár Emlékház. Az új szabályozással megváltozott a települési és területi kisebbségi önkormányzatok differenciált működési támogatásának korábbi rendszere. 75-25 százalékos arányról egyharmad-kétharmadra módosult az általános és feladatarányos támogatás felosztása, hogy minél jobban a ténylegesen ellátott feladatokhoz igazodjon egy-egy települési, területi kisebbségi önkormányzat támogatása.

A kormányváltást követően az új kormány úgy döntött, hogy a magyar közoktatás és felsőoktatás feltételrendszerét megújítja. E folyamat részeként sor kerül a nemzetiségi nevelést, oktatást meghatározó dokumentumok, kiemelten a nemzetiségi óvodai nevelés és a nemzetiségi iskolai oktatás irányelveinek a megújítására is. A nemzetiségi oktatás támogatásában a beszámolási időszakban is fontos szerepet töltött be a nemzetiségi feladatok kiegészítő támogatására elkülönített pályázati keret. E keretből a nemzetiségi oktatási intézmények fenntartási támogatása mellett további feladatok megvalósítása is lehetővé vált: anyaországi kapcsolatok, nemzetiségi tankönyvek beszerzésének és pedagógiai szakmai szolgáltatás igénybevételének, továbbá a kisebbségi vegyes bizottságok ajánlásaiban szereplő közoktatási feladatoknak a támogatása. E keretből 2009-ben és 2010-ben a békéscsabai Szlovák Gimnázium, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium fenntartója nyert el 60-60 millió forintot, míg 2010-ben a battonyai Szerb Általános Iskola és Óvoda felújításához kapott a fenntartó helyi önkormányzat ugyancsak 60 millió forint támogatást. Az elmúlt két évben folytatódott a nemzetiségi munkatankönyvek szétválasztása tankönyvvé és munkafüzetté, továbbá a tankönyvek nemzetiségi nyelvre történő fordítása. A nemzetiségi tankönyvek fejlesztése és részben a közismereti tankönyvek nemzetiségi nyelvre történő fordítása 2009-től európai uniós források bevonásával folytatódott.

A beszámolási időszakban a hazai nemzetiségek kultúrájának gondozása az OKM Esélyegyenlőségi Főigazgatóság kulturális osztályához tartozott, 2010-től az új kormányzati struktúrában a nemzetiségi kulturális területet a Nemzeti Erőforrás Minisztérium kultúráért felelős államtitkársága kezeli. A romakultúrához kapcsolódó programokat és támogatási forrásokat a "roma integráció évtizede" program stratégiai terv keretein belül határozták meg.

2011. január 1-jén lépett hatályba a közszolgálati média nemzetiségi műsorszolgáltatására vonatkozó jogi szabályozás legfontosabb elemeit tartalmazó, a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény, és az új törvény rögzíti, hogy a közszolgálati mediaszolgáltatás célja többek között a nemzeti és etnikai kisebbségek médiával szemben támasztott igényeinek kielégítése, anyanyelvének ápolása, a Magyarországon élő nemzeti és etnikai kisebbségek kultúrájának bemutatása Európa és a világ számára.

A Magyarországon élő nemzetiségek anyaországi kapcsolatait érintő kétoldalú együttműködés alapintézményei a kisebbségi vegyes bizottságok, amelyek tevékenységére kiemelt figyelmet fordítunk. Az elmúlt években valamennyi működő kétoldalú kisebbségi vegyes bizottság ülésezett. A bizottságok áttekintették a két országban élő nemzetiségek helyzetét érintő eseményeket, intézkedéseket, az elért eredményeket, és ajánlásokat fogalmaztak meg a kormányok számára arra vonatkozóan, hogy milyen prioritások mentén biztosítsák az adott kisebbség kulturális autonómiájának a fejlődését.

A beszámolási időszakban Magyarország kisebbségpolitikájának alapvetései szorosan kapcsolódtak a nemzetközi, elsősorban az Európa Tanács által kidolgozott kisebbségvédelmi

eszközökhöz, mechanizmusokhoz. Az Európa Tanács nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezményében foglaltak alapján a magyar kormány 2009-ben immár harmadik alkalommal készített országjelentést. A dokumentum tartalmaz minden olyan adatot és tényszerű információt, amely lehetővé teszi az ET miniszteri bizottsága számára, hogy átfogó képet kapjon a magyar kisebbségpolitikáról. Az országjelentésben foglaltak helyszíni értékelésére szakértőkből álló tanácsadó bizottság tett látogatást 2009. december 7-11. között Magyarországon. A tanácsadó bizottság 2010. március 18-án terjesztette be az ET részére a látogatás alapján készített értékelését, amely szerint Magyarország komoly erőfeszítéseket tett a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek jogainak védelme, valamint a megfelelő jogszabályi keret megteremtése érdekében. A testület állásfoglalása ugyanakkor sürgeti a kisebbségek parlamenti képviselőinek a megoldását, és határozott intézkedéseket szorgalmaz az intolerancia minden formája elleni fellépés terén.

A regionális vagy kisebbségi nyelvek európai chartájában foglaltakkal összefüggésben Magyarország kormánya 2009 januárjában terjesztette be az Európa Tanács főtitkára részére a nyelvi charta alapján tett vállalásai teljesítéséről szóló negyedik időszaki jelentését. A 2009. júniusi helyszíni látogatás során az ET szakértői konzultációt folytattak mind a kormányzat, mind a kisebbségek képviselőivel.

Tisztelt Országgyűlés! A kormány megalakulását követően a romák integrációját segítő kormányzati koordinációs feladatainak irányítására a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium keretein belül társadalmi felzárkózásért felelős államtitkárságot hozott létre. A korábbi kormányzati feladatok egyeztetésére alakult Cigányügyi Tárcaközi Bizottság átalakult Társadalmi Felzárkózási és Cigányügyi Tárcaközi Bizottsággá, míg a Roma Integrációs Tanács és Roma Irányító és Monitoring Bizottság feladatkörét a Roma Koordinációs Tanács látja el.

A jelentés bizottsági megvitatása során felmerült kérdések között felvetődtek a terület pénzügyi finanszírozási problémái. Az új kormány alapvető szándéka az volt, hogy a nemzetiségek számára biztosított támogatások ne csökkenjenek, illetve biztosított legyen azok szinten tartása. Emellett szükségesnek tartottuk a támogatások átláthatóságának a megteremtését is.

Néhány képviselő felvetette, hogy egy esetben elmaradt a kormány és a nemzetiségek közötti egyeztetés. Szeretném leszögezni, hogy a kormány kezdettől fogva partneri viszony kialakítására törekedett az országos kisebbségi önkormányzatokkal. Erről tanúskodik az azóta megkötött stratégiai partneri megállapodás, amelyet a közigazgatási és igazságügyi miniszter kötött az országos kisebbségi önkormányzatok elnökeivel. A területért felelős állami vezetők szinte havi rendszerességgel találkoztak és találkoznak az országos kisebbségi önkormányzatok elnökeivel, kisebbségi szervezetekkel, kisebbségi civil szervezetekkel, például a jelen beszámoló előkészületei során is vagy a jogszabályok előkészítése kapcsán is.

(10.20)

A beszámoló említi a nemzetközi kapcsolatainkat megalapozó kisebbségi dokumentumokat is. A magyar kormány által az országjelentések határidőre elkészültek, és azok természetesen megtekinthetőek az érintett szervezetek honlapján.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Ház! Mindezek alapján kérem, hogy a Magyar Köztársaság területén élő nemzeti és etnikai kisebbségek helyzetéről szóló, a 2009. február és 2011.

február közötti kétéves időszakra vonatkozó beszámolót megvitatni és elfogadni szíveskedjenek.

Köszönöm kitartó figyelmüket. (Taps a kormánypárti oldalon.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Nagyon szépen köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Megmondom őszintén, azért nem kétpercest kértem, mert kicsit hosszabban szeretnék reagálni az eddig elhangzottakra. A két perc nem lett volna elegendő, és akkor egy kicsit szét kellett volna szabdalnom azt a mondandót, amit szeretnék elmondani.

Hosszú perceken keresztül elérzékenyülve hallgattam Gúr Nándor képviselő urat, szinte már a könnycseppjeim folytak alá, de aztán eszembe jutott, hogy az elmúlt huszonegy évből tizenkét évig tetszetek kormányozni ebben az országban. De ha még hozzáadom azt, hogy előtte negyvenöt évig is önök kormányozták ezt az országot, az azt jelenti... (Nyakó István: És előtte ezer évig!) Nem, hála istennek, nem ezer évig, csak az elmúlt hatvanhatból ötvenhét esztendőn keresztül. (Nyakó István: Előtte ti voltatok?) Ezek után most önök szembesülnek ezzel a helyzettel, és ebben a helyzetben semmiféle erkölcsi alapja nincs, kedves Gúr Nándor képviselőtársam, hogy bármilyen módon is felelősségre vonja az egy vagy másfél éve kormányzó Fidesz-KDNP-szövetséget, illetve kormányt. (Zaj az MSZP soraiban.) Elmondom én, nagyon sokáig végighallgattam kedves képviselőtársaimat, önök is tessenek nyugodtan végighallgatni engem, én is nyugodtan végighallgattam önöket.

(12.50)

Gúr Nándor képviselő úr azt fogalmazza meg, hogy engem leginkább a megoldások érdekelnek, és vészjelenségeket lát.

Kedves Képviselő Úr! 57 éven keresztül nem látott vészjelenségeket? Az elmúlt nyolc esztendőben nem látott semmilyen vészjelenséget? (Közbeszólások az MSZP soraiból: Nyolc évben.) Akkor csak a nyolc évről beszéljünk. Az elmúlt nyolc évben ön elmondta napról napra a saját kormányának, a saját bizottságának, a saját frakciójának, hogy engem csak a megoldások érdekelnek?

Milyen megoldások születtek a cigány közösséget érintően az önök nyolc éve alatt? Milyen megoldások születtek az LHH-térségekben az önök időszaka alatt? Milyen megoldások születtek a kistelepek felzárkóztatása és megerősítése tekintetében? Milyen megoldások születtek a közbiztonság megerősítése érdekében?

Tetszik tudni, hogy mi következett az önök kormányzása után? Káosz, anarchia, csőd és összeomlás, és ebből a helyzetből kell az országot talpra állítani, ebből a helyzetből kell a fejről a talpára állítani a rendszert, ebből a helyzetből kell önálló, saját lábra állítanunk Magyarországot és a magyar társadalmat.

Amikor arról beszél, hogy hogyan lettek felhasználva a források, kedves képviselő úr, az önök kormányzása alatt néhány évvel ezelőtt fogadta el az ÁSZ azt a jelentést, egy nagyon részletes jelentést a roma felzárkózási és integrációs források felhasználására vonatkozólag. Ebben expressis verbis, szó szerint le vannak írva, tessék átismételni, elolvasni, ott van az ÁSZ honlapján, hogy semmiféle hatékonyság nem jellemezte az elmúlt években a roma felzárkózási pénzeknek a megvalósulását.

Tehát tessék egy picit magába nézni, egy picivel több alázatot, több csendességet,

elcsendesedést, néhány évig várjanak, megpróbálunk minden erőfeszítéssel megtenni mindent annak érdekében, hogy a problémákat megoldjuk, és egy új helyzetet teremtsünk, de addig tessenek szívesek lenni egy picit türelmesebbeknek lenni és egy kicsit alázatosabbaknak lenni.

Megmondom őszintén, hogy Szávay képviselő úr, illetve Mirkóczki Ádám képviselő úr felszólalása után azt szerettem volna elmondani a kedves jobbikos képviselő uraknak, hogy örülök, hogy az ellenzéki padsorokból egyedül a Jobbik képviselői voltak konstruktívak, és szerettem volna így is reagálni. Az utolsó felszólalások - hogy úgy mondjam - emelt hangnemére nem szeretnék ugyanígy reagálni, mert azt gondolom, hogy az ő felszólalásaikban igenis voltak olyan nagyon komoly, meggondolandó elemek, amelyek nem is elegendők, ezeknek a kérdéseknek a feszegetése ennek a napirendnek a megtárgyalására. Azt gondolom, hogy sokkal tágabb kereteket vagy más kereteket kell ehhez találnunk.

Mindenesetre szeretnék most gyorsan Mirkóczki Ádám felvetéseire, a roma közösséget, a cigány közösséget érintő felvetésekre reagálni, és aztán próbálok majd még Szávay képviselő úrra is reagálni.

Én azzal teljes mértékben egyetértek, képviselő úr, hogy cezúrát kell húzni. Ez a kormány ezt a cezúrát igyekszik meghúzni. Ez nem biztos, hogy egy pillanat alatt megy, de azt gondolom, hogy önmagában, azt hiszem, hogy szó szerint így mondta, hogy ideje lenne az újragondolásnak, lehet, hogy itt a khairosza valóban az újragondolásnak. Ezért küzdünk és ezért harcolunk, többek között ezért lett egy másik államtitkárság is létrehozva a mi államtitkárságunk mellett, hiszen pontosan ezekről a problémákról így kellene beszélni, és ezeket így kellene kezelni.

Szeretnék néhány konkrétumot elmondani. Azt gondolom, hogy az, hogy az Országos - most már - Roma Önkormányzat, de mivel a Jobbik képviselőcsoportja erőteljesen hangsúlyozza, hogy vegyük figyelembe azt, amit egy közösség magáról mond, ezt a fogalmazást, ezt a terminológiát a cigány országos önkormányzat választotta, ezért így használom; tehát az Országos Roma Önkormányzat és a kormány megállapodást kötött egymással. Ilyen még nem volt, ez egy történelmi megállapodás. Ebben konkrét dolgok vannak, ebben konkrét vállalások vannak, és konkrét felelősségvállalás van mind a két oldalról. Tehát szerintem ez ilyen szempontból egy nagyon-nagyon fontos esemény. Reméljük, hogy ennek valóban meglesz az áldásos következménye.

Az európai romastratégia elfogadása a mi uniós elnökségünk időszakára esett. Azt gondolom, hogy elvitathatatlan a magyar kormánynak az ebben vállalt nagyon intenzív munkája. Ennek konkrét következményei kell hogy legyenek, hiszen december végéig ezt minden tagállamnak meg kell alkotnia, és aprópénzre kell váltani. Mi ezen már dolgoztunk az elmúlt hónapok során, részben a Roma Koordinációs Tanácsban nagyon intenzív munka folyik, részben pedig a felzárkózási bizottságban.

Szeretném azt is jelezni, hogy nagyon elkötelezettek vagyunk abban, hogy a roma integrációra szánt forrásokat szeretnénk áttekinthetővé és hatékonytá tenni, többek között ebből az ÁSZ-jelentésből következőleg is. Azt gondolom, hogy ezt valóban meg kell tennünk.

Szeretném azt is jelezni, és talán jellemzi a vitát, hogy a szocialisták azt kritizálják, amit egyébként számon kér rajtunk a Jobbik, hogy az egyéni felelősségre helyezzük a hangsúlyt.

Azt gondolom, hogy az elmúlt hónapok kormányzati politikája, mind gazdaságpolitikája, mind szociális politikája, mind oktatási politikája, családtámogatási politikája, nem belemerve a részletekbe, mert most valószínűleg nem ennek van itt a helye és az ideje, de azt gondolom, hogy az elmúlt hónapokban nagyon konzekvensen a kormányzat minden területen ezt a politikát képviseli, hogy az egyéni felelősséget kell a középpontba állítani, illetve az egyéni felelősségnek a súlya, hangsúlya, aránya legalább akkora kell hogy legyen, mint a közösségi felelősségnek.

Azt is szeretném jelezni, hogy igyekszünk, törekszünk és dolgozunk abba az irányba vinni a folyamatokat, hogy mindenféle állami juttatásnak vagy támogatásnak legyen a másik oldalon egyfajta következménye, kötelezettsége, teljesítménye. Ezt a teljesítményt szeretnénk látni, természetesen a különböző közösségek, most itt a cigány közösségről beszélünk, nem véletlen egyébként, és szeretném javítani azt, aki úgy mondta, hogy felzárkóztatási államtitkárság, nagyon pontosan felzárkózási államtitkárság, mert ebben is benne van az, hogy az egyéni felelősséget, a kötelezettséget és a kötelelő tudatot is szeretnénk erősíteni.

Nem a mundér becsületét kívánom védeni, de ha figyelmesen hallgatták Berényi László képviselőtársam felszólalását, ő többször utalt a közös feladatvállalásra, a közös felelősségre, és többször utalt arra, hogy igenis, a cigány közösségnek, a roma közösségnek is komoly felelőssége van abban, hogy a roma közösség jövőjét, a sorsát hogyan tudjuk majd alakítani.

Engedjék meg, hogy néhány mondatot mondjak, már annyit jegyzeteltem, hogy keresnem kell, hogy konkrétan hogyan reagáljak; Nyakó képviselő úr felszólalására is hadd reagáljak gyorsan. Hát, megmondom őszintén, egyrészt köszönöm azt, hogy a saját kormányának a működésével kapcsolatban gyakorlatilag egy konkrét önkritikát fogalmazott meg a felszólalásában. Hosszú perceken keresztül hallgattuk a felolvasását az ombudsman jelentéséből, ami nem biztos, hogy műfajilag idetalál. Felírtam magamnak, 10 perc 28 másodpercig olvasta kedves képviselő úr a kisebbségi ombudsman jelentését.

Megmondom őszintén, ez egy kicsit felidézte a Szabad Nép szemináriumot, hogy felolvasási estet vagy felolvasási délelőttöt tart. (Nyakó István: Én már nem emlékszem rá, csak államtitkár úr!) Megmondom őszintén, talán nem biztos, hogy a XXI. század elején ez egy idevágó történet. De szeretném emlékeztetni kedves képviselő urat arra, hogy nem a kisebbségi ombudsmanok helyzetéről szóló beszámoló van az Országgyűlés napirendjén, és különösképpen nem a kisebbségi ombudsmanok egzisztenciális helyzetéről szóló beszámoló, hanem a Magyarországon élő nemzetiségek, a Magyarországon élő nemzeti és etnikai kisebbségek helyzetéről szóló kétéves beszámoló.

Szerettem volna, hogy ha esetleg direkt módon és expressis verbis is egy kis önkritikát gyakorol, hiszen ennek egyik része (Nyakó István: Azt várhatja, államtitkár úr!) az önök kormányzására esett. Mi úgy gyakoroltuk a kritikát egyébként, hogy bemutattuk vagy igyekeztünk bemutatni, ha csak vázlatosan is, azokat a változásokat, azokat a változtatásokat, azokat a változtatási szándékokat, amelyek az önök gyakorlatától eltérő megoldásokban keresik a Magyarországon élő nemzeti és etnikai kisebbségek, a magyarországi nemzetiségek helyzetének javítását, autonómiájának a megerősítését.

(13.00)

Szavay képviselő úr gondolataihoz: sok mindent természetesen elfogadok, nagyon korrekten ő is azt mondta, hogy korrekt a beszámoló, de nem vet fel kérdéseket. Én azt gondolom arról,

hogy miért csak októberben került a parlament elé ez a beszámoló, hogy sajnos nyilvánvalóan egy februári zárási időszak után rengeteg olyan egyeztetést kellett lefolytatnunk - és ez általában írásban történt -, amelyeknek ez a következménye volt, és közben volt még egy nyári időszak is ráadásul, úgyhogy ez egy kicsit kitolta az időt, de azt gondolom, hogy ez nem baj.

A kisebbségi önkormányzatok létszámának csökkentésével kapcsolatosan tulajdonképpen köszönöm, hogy a képviselő úr megdicsérte a kormányt - áttételesen persze -, hogy tudniillik végül is azért mégiscsak négy fő lett az a négy fő, de ez az egyeztetés következménye, tehát nyilván a parlamenti munka kezdetén elég heves feladataink voltak, gyors feladatok voltak, nyári munka folyt, és nyilvánvalóan rövid idő állt rendelkezésre az egyeztetésre, de végül is, azt gondolom, ennek az egyeztetésnek mégiscsak volt eredménye.

Az egyeztetéseket gyakoroljuk, nem egyeztetést fogunk végezni, hanem egyeztetést végzünk, tehát most az új nemzetiségi törvény tekintetében folyamatos az egyeztetés, szakmai egyeztetések folynak, nyilvánvalóan vannak még olyan pontok, amelyeket tovább kell vinni, nem is biztos, hogy mindenben meg tudunk egyezni, de ez, azt gondolom, egy korrekt dolog; a lényeg az, hogy szemtől szembe, munkacsoportról munkacsoportra, egyeztetésről egyeztetésre folyják a dialógus.

Szeretném jelezni, hogy az új nemzetiségi törvénnyel kapcsolatosan három fontos törvényt kell még figyelembe vennünk, és ezért próbáljuk ezt majd együtt tárgyalni, vagy egymás mellett, vagy egymással párhuzamosan: a választójogi törvény nyilvánvalóan érinti, az önkormányzati törvény érinti, illetve a köznevelési törvény érinti az új nemzetiségi törvény kialakítását, és nyilván ezeknek a törvényeknek egymással összhangban kell lenniük, tehát mindenféleképpen majd együtt kell látnunk, úgynevezett színopszisban kell látnunk ezt a folyamatot.

A kisebbségi vegyesbizottságokkal kapcsolatosan azt tudom mondani, hogy bizonyos nemzetpolitikai okok miatt csúsztak és csúsznak ezek a vegyesbizottsági ülések. Egyébként mi folyamatosan a költségvetésben is nagy jelentőséget tulajdonítunk a kisebbségi vegyesbizottsági ajánlások megvalósításának, de azt szeretném jelezni, hogy ezt mindenféleképpen szeretnénk úgy tenni, hogy a másik oldalon is ezek az ajánlások valósuljanak meg. Tehát nagyon-nagyon fontos, hogy mind a két oldalon ezek az ajánlások realizálódni tudjanak.

Köszönöm a képviselő úrnak a népszámlálási összefüggésekben elmondott észrevételeit vagy javaslatait. Hogy mi volt előbb, ez egy kérdés, hogy melyik programban mi volt. Ön azt mondta, köszöni azt, hogy a kormány átvette a Jobbik programját. A lényeg szerintem az, hogy jó irányba menjenek a dolgok, és szerintem is az egyetlen objektív adat, amelyre lehet támaszkodnunk, a népszámlálás (Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.), ezért biztatunk minden közösséget arra vonatkozólag, hogy vállalják a saját identitásukat. Azt szeretném mondani, hogy nem szabad identitásválasztásról van egyébként szó, hanem az identitás szabad megvallásáról és vállalásáról, és ezt kell erősítenünk a nemzetiségi közösségekben. (Taps a kormánypártok, szórványos taps a Jobbik soraiban.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm szépen, elnök úr. Igyekszem visszafogott és rövid lenni. Gúr Nándor képviselő úr szavaira már nem kívánok reflektálni. Viszont Nyakó képviselő urat arra szeretném kérni,

hogy egyrészt ne oktasson ki engem és egyikünket se itt a parlamentben, azt gondolom, hogy mindannyian legitim képviselők vagyunk itt a Házban. Másrészt pedig nagyon kérem, hogy ne provokáljon senkit. Azt gondolom, hogy nagyon pontosan fogalmaztam, és így is fogok fogalmazni, és egyedül ön és önök tehetnek arról, hogy nem mondhattam el az önök hozzászólására is esetleg azt, hogy az konstruktív és az együttgondolkodást és a jövőépítést szolgálja.

Elmondtam nagyon pontosan fogalmazva, Szávay képviselő úr és Mirkóczki képviselő úr két első felszólalásáról beszéltem, és arra reagáltam. Ön pedig provokál, kioktat, nem pedig az együttgondolkodást és a jövőt szolgálja. Nem pedig arról beszél, megint a mostani a hozzászólásában is idézget különböző beszédekből meg jelentésekből, nem pedig arról a napirenden lévő beszámolóról beszél, amelynek önök nagyon sokáig kormányzati részesei is voltak, tehát azt gondolom, hogy a kormányzati felelősségük is ebben a tekintetben megáll.

Tehát azt kérem Nyakó képviselő úrtól, hogy legyen szíves tárgyyszerűen fogalmazni, legyen szíves tárgyyszerűen hozzáállni ehhez a kérdéshez, és legyen szíves a jövőépítés békességes szándékában a hozzászólásait elmondani, ne pedig kioktatni, és ne pedig provokálni. Egyébként annak idején az emberi jogi bizottságban, úgy emlékszem, hogy ilyen viták zajlottak; jó lenne, ha azt a szellemiséget visszahozná újból Nyakó képviselő úr, én nem vagyok ellene. (Taps a kormánypártok és a Jobbik soraiban.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm, elnök úr. Mégiscsak kénytelen vagyok Gúr Nándor képviselő úrra reflektálni. Tisztelt Képviselő Úr! A hazai nemzetiségek, nemzeti és etnikai kisebbségek helyzetéről szóló, 2009. február és 2011. február közötti időszakról szóló beszámolót tárgyalja a tisztelt Ház, tehát nem a jövőben hatályba lépő új felsőoktatási törvényről, nem a jövőben hatályba lépő köznevelési törvényről és ennek összefüggésrendszeréről.

Szeretném kérni, hogy legyen szíves, koncentráljon erre az időszakra; legyen szíves, koncentráljon arra a néhány tíz oldalas beszámolóra, amiről úgy fogalmazott Nyakó képviselő úr: megnéztem az anyagot, jó vastag volt. Nem megnézni kellett volna kívülről, hanem el kellett volna olvasni kedves Nyakó képviselő úrnak is meg kedves Gúr Nándor képviselő úrnak is. Nem kívülről kellett volna nézegetni. Arról a két esztendőről kellene beszélnie, abban az egyik rész még az önök kormányzati felelősségéhez tartozik.

Tisztelt Képviselő Úr! Szeretném elmondani, hogy most önök úgy tüntetik föl az önök kormányzását, mintha a földi paradicsom maga valósult volna meg az önök nyolc éve alatt. Kedves Képviselő Úr! Én akkor polgármester voltam egy kisvárosban, és egy úgynevezett lhh-s térségnek a többcélú kistérségi társulási elnöke voltam. Nagyon tisztában vagyok azzal, hogy önök mit tettek a hátrányos helyzetű térségekkel, inkább úgy fogalmazok, hogy mit nem tettek: hogyan dőltek be az iskolák, hogyan dőltek be a kistelepülések, hogyan számolták föl a vasúti szárnyvonalakat. Elmondjam ezerszer is, újra és újra elmondjuk? Milliószer elmondtuk, tudják. Miért felejtik el? Tessék szíves lenni egy kicsit magába nézni, elhallgatni, elcsendesedni, alázattal magába roskadni, és utána néhány évig türelemmel lenni, és megpróbáljuk az önök hibáit és bűneit kijavítva talpra állítani az országot.

Köszönöm. (Közbeszólás a Fidesz soraiból: Úgy van! - Taps a kormánypártok soraiban.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:

Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Én is röviden szeretném összefoglalni.

Szeretném leszögezni, hogy a kormány elkötelezett a Magyarországon élő nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak gyakorlásában a támogatásra, elkötelezett, hogy ezeknek a közösségeknek az ügyét segítsük, és elköteleztünk vagyunk abban, hogy fejlesszük a kisebbségi önkormányzati rendszert, és ezzel együtt természetesen megtartsuk és megerősítjük a kisebbségi civil szervezeteknek az állami támogatási rendszerét. Szeretném megerősíteni azt, hogy a kormány elkötelezett abban, hogy partnerekként tekintünk ezekre a kisebbségi szervezetekre, önkormányzatokra, velük az egyeztetés folyamatos és folyamatos lesz. A dialógust szeretnénk folyamatosan fenntartani.

Ugyanakkor azt is szeretném leszögezni, hogy elköteleztünk vagyunk az etnobiznisz jelenségének a megszüntetésében, hiszen az a célunk, és gondolom, hogy mindannyiunknak az a közös célja, hogy a hiteles közösségeket erősítsük meg, a hiteles közösségek kapják a meglévő kevés forrásból a lehető legtöbbet, hogy a saját identitásuk megőrzésében ezek a források lehetőséget és eszközöket jelentsenek, és akik pedig nem hiteles közösség, magyarul: nem valós nemzetiségi közösség, azok pedig - hogy mondjam - ebben a rendszerben ne lehessenek jelen.

Szeretném jelezni még egyszer, hogy az új nemzetiségek jogállásáról szóló törvény tekintetében széles körű egyeztetést folytatunk, több törvénnyel össze kell hangolnunk, és természetesen nyitottak vagyunk a javaslatokra ezzel a törvénnyel összefüggésben. Lehet, hogy ez a mostani vita mutatja vagy jelzi, hogy esetleg az új törvényben újra kell gondolnunk majd ennek a bizonyos beszámolónak a kérdését. Azt gondolom, hogy ezt közösen végig kell gondolnunk, és egy jó választ kell majd adnunk a végén.

Köszönöm szépen. (Taps a kormánypártok és a Jobbik soraiban.)

2010–2014 / 2011. évi őszi ülés / 2011. október 24 (122. szám) / Dr. Stágel Bence (KDNP) - a közigazgatási és igazságügyi miniszterhez - "Befejezi-e a kormány határidőre az egyházi ingatlanrendezést?" címmel / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Úr! A volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló törvényt az Országgyűlés 1991-ben fogadta el. Az ingatlanrendezés célja az ateista-kommunista diktatúra által az egyházak ellen elkövetett súlyos jogsértések részbeni orvoslása, másrészt pedig az egyházaknak a hitéleti és közfeladat-ellátási tevékenységük folytatásához szükséges tárgyi-anyagi feltételek biztosítása.

(17.40)

Az 1991-ben elfogadott törvény egyrészt biztosította az ingatlanok funkcióhoz kötött visszaadását, másrészt azokban az esetekben, amikor az egyház nem kérte az eredeti ingatlant, kártalanítást biztosított számára.

Az ingatlanrestitúció folyamata váltakozó intenzitással haladt az elmúlt húsz évben, jellemzően a szocialista, szabad demokrata kormányzatok lassították a folyamatot, pénzügyi machinációval kijátszották a törvényt, a polgári kormányzatok pedig megpróbálták a törvényi kötelezettségnek megfelelően tisztességgel helytállni.

A nehéz gazdasági helyzet ellenére örömmel jelentem, hogy az egyházi ingatlanrendezési folyamatot sikerül ebben az évben lezárunk. Jelenleg folyik az ebben az évben megtárgyalt egyházi ingatlanrendezési ügyeknek az összesítése, az erre vonatkozó előterjesztés hamarosan a kormány elé kerül, és a várható pozitív döntés esetén az év végéig mind a tulajdonjog, mind a kártalanítások kifizetése szempontjából az egyházi ingatlanrendezési folyamat Magyarországon befejeződik.

Szeretném megragadni az alkalmat, hogy megköszönjem azon kollégáknak a hosszú éves, évtizedes munkáját, akik ebben a folyamatban együttműködtek és végrehajtották a törvényt.

Köszönöm az érdeklődését, képviselő úr. (Taps a kormánypártok soraiból.)

2010–2014 / 2011. évi őszi ülés / 2011. november 14 (133. szám) / Nyakó István (MSZP) - a közigazgatási és igazságügyi miniszterhez - "Egyházak és vallási közösségek a törvény csapdájában?" címmel / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:

Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Úr! Engedje meg, hogy előljáróban megjegyezzem, nagyon meghatónak érzem, hogy képviselő úr ennyire félti az egyházakat, ugyanakkor egy kicsit aggódom is, mert ha a szocialisták bármikor is egyházi ügyekbe avatkoztak, abból a valódi egyházak, a történelmi egyházaink számára sok jó nem jött ki, míg az egyházi köntösben működő biznisz-, üzleti egyházak, szervezetek igen jól jártak. Képviselő úrnak harcos antifasisztaként akkor is aggódnia kellett volna, amikor világossá vált, hogy neonáci szervezet is működött egyházi köntösben, vagy távgyógyító, méhlepényt imádó, kuruzsló, állatmenhelyet működtető, de még nőket kézrátétellel gyógyító egyházak is működhetek. Akkor, azokban az esetekben a tisztelt képviselő úr egyetlen szót sem szólt.

Mindazonáltal kérdéseire a következőket tudom válaszolni. Az új egyházi törvény mellékletét képezi az Országgyűlés által elismert egyházak jegyzéke, amelyen jelenleg 14 egyház szerepel. Már a képviselő úr által feltett azonnali kérdés kapcsán is elhangzott, hogy a lista nyitott. Az új törvényi kritériumok alapján az egyházi kapcsolatokért felelős miniszterhez lehet majd benyújtani az egyházi nyilvántartásba vételi kérelmeket. Amennyiben a kérelem a törvényi feltételeknek megfelel, azt az Országgyűlés elé fogjuk terjeszteni, és az Országgyűlés dönt majd az egyházi elismerésről. Ennek a jogi lehetősége valóban csak január 1-jét követően nyílik meg.

Azok az egyházak, amelyek nem szerepelnek a jegyzéken, a képviselő úr által is hivatkozott törvényhely alapján jogosultak kezdeményezni a támogatási szerződések megkötését. Ezzel kapcsolatban felhívom képviselő úr figyelmét arra, hogy az új egyházi törvénytől függetlenül a szociális törvény július 1-jétől módosította az egyházi intézményfenntartó fogalmát azon egyházakra, amelyek a kormánnyal a szociális intézményi ellátásra is kiterjedő megállapodást kötöttek. Az új egyházi törvény kihirdetését követően a kormány éppen a hivatkozott törvényhely alapján kötött a szociális kiegészítő normatíva folyósítása érdekében megállapodást 12 olyan egyházzal, amelyek közül 8 nem szerepel a törvény mellékletét képező listán. Az 1262/2011. számú kormányhatározat tartalmazza az érintett egyházak felsorolását. A szerződéskötési lehetőség továbbra is fennáll, ugyanakkor azt is el kell mondanom, gondosan kell mérlegelni azt, hogy a közfeladatok ellátása érdekében a kormány

mely szervezetekkel kössön ilyen jellegű megállapodást. Nem lehet cél ugyanis olyan szervezetekkel ezt megkötni, amelyek tényleges hitéleti tevékenység és elkötelezettség nélkül, kizárólag azért jegyeztették be magukat egyházként az 1990. évi IV. törvény nagyvonalú rendelkezéseit kihasználva, hogy megszerezzék az egyházi kiegészítő normatívát.

Ami az ellátottak, a diákok és munkavállalók sorsát illeti, arra azt tudom mondani, hogy ebben az országban az intézményfenntartók jelentős része kiegészítő normatíva nélkül, az alapszabályból és egyéb bevételekből működteti közfeladatokat ellátó intézményeit.

Végül el kell mondanom, hogy egyrészt rendkívül elgondolkodtató, másrészt hiteltelen, hogy egy olyan párt képviselője aggódik az egyházak széles köréért, amely pártnak nemcsak a jogelődjei jártak élen évtizedeken keresztül az egyházak üldözésében, de a párt maga is a korábbi kormányzati ciklusokban jogtalanul tartott vissza milliárdos nagyságrendű egyházi támogatásokat.

Bízom benne, hogy az önkritika jegyében és szellemében képviselő úr elfogadja a válaszat. Köszönöm szépen. (Taps a kormánypártok soraiban.)

2010–2014 / 2011. évi őszi ülés / 2011. november 15 (134. szám) / Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvényjavaslat általános vitája / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Igen tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A kormány T/4866. szám alatt benyújtotta az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvényjavaslatot. A kormány ezzel nem kisebb feladatot vállalt magára, mint azt, hogy egy alkotmányos szabadságjogot, nevezetesen az egyesülési alapjogot, valamint a civil szférát alapvetően szabályozó rendelkezéseket újítsa meg és fogja össze. A törvényalkotási munka célja, hogy a civil szervezetek működését stabil, átlátható szabályozás és kevesebb adminisztráció jellemezze, az állampolgárok pedig az egyesülési jog terén sokkal pontosabb, világosabb szabályokra támaszkodhassanak.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az aggasztó valóság, amely tette készített bennünket az, hogy a szférát meghatározó gazdálkodási, jogi környezetet jelenleg a túlszabályozottság, az átláthatatlanság, valamint a nehezen alkalmazhatóság jellemzi. A túlságosan magas adminisztrációs teher, az adatszolgáltatások felesleges párhuzamosságai, a széttöredezett szabályozás, az összhang nélküli nyilvántartások, valamint a bonyolult, soklépcsős pályázati eljárások mind-mind nagyban megnehezítik a civil szervezetek működését, ennek következtében azt, hogy a tényleges, társadalmilag fontos céljaiknak, rendeltetésüknek eleget tudjanak tenni.

Jogrendszerünkben az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény az egyesülési szabadságot garantálja ugyan, azonban a gazdasági, társadalmi, politikai és jogi környezet változásai, valamint a több mint két évtizedes jogalkalmazás során felmerült gyakorlati problémák rámutattak arra, hogy időszerű e szabályozás felülvizsgálata. Az egyesülési jogról szóló 1989. évi törvény elfogadása a rendszerváltás jogalkotásának egyik legfontosabb mérföldköve volt. Az ekkor elfogadott törvény lehetőséget teremtett arra, hogy a társadalom

korábban elnyomott, illetve politikai keretek közé szorított demokratikus intézményei megszülethessenek, ezáltal a jogállamba való átmenet egyik legfontosabb sarokkövévé váljanak.

Az egyesülési törvény legfontosabb szerepét betöltötte és megérett a változásra. Az életviszonyok változásával és az új társadalmi-gazdasági formák megjelenésével együtt elkerülhetetlenné vált az egyesülési jog átgondolt, tartós, a jövőbeni változó élethelyzetekkel is számoló szabályozása.

(16.00)

Sajnálatos az a felismerés, hogy Magyarországon a civil szervezetek iránti közbizalom szintje nem megfelelő. Ennek többek között az lehet az oka, hogy az elmúlt 20 évben az állampolgárok sok csalódást éltek meg, mert bizalmukkal, anyagi támogatásukkal bizonyos civil köntösbe bújt szervezetek visszaéltek.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy bemutassam önöknek azt a szinte példátlan kormányzati-civil együttműködést, amely a törvény előkészítésével összefüggő munkákat, munkálatokat jellemezte. Több mint egy évvel ezelőtt, 2010 júniusában nyílt felhívás keretében szólítottuk meg a civil szervezetek képviselőit, munkatársait, akiket arra kértünk, hogy osszák meg véleményüket, illetve tapasztalataikat a szektort érintő hatályos szabályozásról, valamint tegyék meg javaslataikat a jogszabályok élethez igazítására vonatkozóan.

(Az elnöki széklet Balczó Zoltán, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

A felhívás sikerességét tükrözi, hogy a kormányzati szándékot üdvözölve több száz civil szervezet véleményét, javaslatait ismerhettük meg. A beérkezett vélemények sokszor több szervezet által kialakított közös álláspontot tükröztek, így a felhívásra válaszolók száma a közvetetten hozzászóló szervezetekkel együtt közel ezerre tehető. A vélemények feldolgozását követően civil szakértőkkel működő munkacsoportok részvételével kialakult a törvény koncepciója, amelyről a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium fél éven át országsszerte több mint száz alkalommal tartott szakmai egyeztetést a különböző civil napok és fórumok keretei között.

A szakértői egyeztetéseket követően a normaszöveg első változatát idén júniusban bocsátottuk társadalmi vitára, amelynek keretében újabb 400 javaslatot dolgozott fel a minisztérium. Az új szabályozásra a civil szféra részéről megfogalmazódott vélemények szerint is nagy szükség van. A civil szervezetek észrevételeinek, hozzászólásainak összegzését követően megállapítható, hogy a joganyag felülvizsgálatát illetően több területen egyértelműen egységes változtatási szándék mutatkozott meg a kormányzati, valamint a civil szervezetek elképzelései között.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az állam elsődleges feladata az egyesülési joggal kapcsolatban az, hogy olyan jogi szabályozást alkosson, ami az egyesülési jog szabadságának kiteljesedése érdekében a lehető legtöbb eszközt biztosítja állampolgárai számára. E cél érdekében az új szabályozás összefogja a civil szervezeteket érintő alapvető kérdéseket, és pontosítja a civil szervezet fogalmát.

A hatályos jogrendszerben nincs olyan általánosan elfogadott, rögzített meghatározás, amely a civil szervezet fogalmát definiálná, noha a mindennapi élet során az erre vonatkozó igény egyértelműen megmutatkozott, megmutatkozik. A terminológia értelmezési kerete különböző

körülményektől függően változik. A jogalkalmazási-jogértelmezési problémák, valamint a civil szféra részéről erőteljesen megfogalmazódott igény alapján a törvénytervezet a rossz emléké, sokszor meghatározhatatlan tartalmú társadalmi szervezet helyett új, tartalmában is különböző gyűjtőfogalmat, a civil szervezet elnevezést használja.

A javaslat az egyesülési jog gyakorlására több konkrét lehetőséget nyújt. A hatályos szabályozáshoz képest az eszköztárat lényegesen kibővíti azzal, hogy a polgári törvénykönyv szabályainak módosításával egy új, rugalmasabb egyesülési formát, a civil társaságot hozza létre. E szervezettípus korlátozott jogi lehetőségekkel, ugyanakkor csökkentett adminisztrációs teherrel bír. A civil társaság fogalmának bevezetésével megteremtődik a közösségek életében szerepet vállaló azon kisebb szerveződések jogi kategorizálása, amelyek nem kívánnak vagy nem tudnak megfelelni a kötöttebb szabályok szerint működő egyesülési formáknak, azonban jogilag elismert szervezeti formában kívánnak a maguk, a szűkebb vagy a tágabb környezetük javára tevékenykedni.

A törvényjavaslat szabályozásának elkötelezett célja, hogy az alvó, ténylegesen nem működő, illetve a civil tevékenységbe burkolózott álszervezetek kiszűrhetőek legyenek a rendszerből. A civil szervezetek létrejötte a tagok, illetve az alapítók saját elhatározásán alapszik. Természetszerű jelenség, hogy egyes szervezetek a folyamatosan változó gazdasági-társadalmi, jogi környezet változásaira tekintettel bizonyos idő után a kitűzött feladat elvégzését, illetve a kitűzött cél elérését követően nem működnek tovább. A jelenlegi civil szervezetekre vonatkozó szabályozás e természetszerű jelenséget semmilyen formában nem kezeli.

A javaslat megoldást nyújt e területen azzal, hogy a csőd- és felszámolási, valamint végelszámolási eljárásoknál a gazdasági társaságok analógiájára, civilszervezet-specifikus alkalmazással rendezi a megszűnő szervezetek tartozási problémáinak kezelését, valamint szabályozza a szervezetek megszűnése esetén lefolytatandó eljárásokat. Ennek köszönhetően a tartozások rendezését követően a nem működő civil szervezetek kivezetésre kerülhetnek, ami hozzájárul ahhoz, hogy mind az állam, mind az állampolgárok és a civil szféra számára reális, átláthatóbb kép alakulhasson ki a ténylegesen működő civil szervezetekről.

A civil szervezet bürokráciájának csökkentését segíti elő a civil szervezeteket nyilvántartó közhiteles adatbázisról szóló rendelkezés. Továbbra is a megyei, fővárosi bíróságok veszik nyilvántartásba a civil szervezeteket, ugyanakkor adminisztrációs tehertől szabadulnak meg a civil szervezetek a szükséges beszámolók letétbe helyezésével. A nyilvántartás közhitelessége okán a különböző állami szervek, önkormányzatok, pályázatokat elbíráló szervek hozzá tudnak férni a szükséges hiteles adatokhoz az adatbázisból, nem terhelve ezzel újra és újra a civil szervezeteket. A nyilvánosság teljeskörűen biztosított, ezen felül a hozzáférés ingyenes. A hiteles nyilvántartáshoz kapcsolódó részletszabályokat a cégeknek nem minősülő szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvény rendezi.

A tervezet javaslatot tesz a civil szervezetek gazdálkodására vonatkozó, szerteágazó rendelkezések egységesítésére is. Az új szabályozás csökkenti a szervezetekre háruló adminisztratív terheket, elősegíti a szervezetek felelős gazdálkodását. Mindez a jogszerű, hosszú távú működés megvalósítását támogatja, amely elengedhetetlen az erős, hatékony civil szféra kialakításához.

A civil szervezet céljai megvalósításához szükséges gazdasági feltételeinek biztosítása

érdekében gazdasági vállalkozási tevékenységet is végezhet, amennyiben ez az alapcél szerinti tevékenységét nem veszélyezteti. A szervezetek csak olyan módon vehetnek fel hitelt és vállalhatnak kötelezettséget, amely nem veszélyezteti az alapcél szerinti tevékenységük ellátását és működésük fenntartását.

Ha e rendelkezések be nem tartását követő szankció értelmében megállapítható, hogy a civil szervezet elsődlegesen gazdasági, vállalkozási tevékenységet végez, tehát inkább gazdasági társaságként funkcionál, az adóhatóság a civil szervezettel szemben törvényességi ellenőrzési eljárást kezdeményezhet.

A kormány határozott célja, hogy megakadályozza az elmúlt években sajnálatosan előforduló, civil szervezeti köntösben megvalósított visszaéléseket, bűncselekményeket. A gazdálkodási fegyelem megkövetelése érdekében születtek az említett rendelkezések, és reményeink szerint hozzájárulnak ahhoz, hogy a civil szervezetek biztosítani tudják a társadalom által is elvárt megfelelő átláthatóságot és a működésükhöz szükséges pénzügyi stabilitást.

Kiemelten fontosnak tartjuk az átlátható, ellenőrizhető, nyilvános működést. A törvényjavaslat új rendelkezése, hogy a szervezetek kötelesek a számviteli beszámolójukat letétbe helyezni. E szabályozással csökkennek az adminisztratív költségek, hiszen a kötelezettséggel együtt járó adatszolgáltatásnak kizárólag a törvényben meghatározott időpontban, egy alkalommal kell eleget tennie a szervezetnek.

A törvényjavaslat rendelkezése komoly előrelépésnek számít, különösen azzal a korábban említett intézkedéssel együtt, hogy a pályázati és egyéb eljárásokhoz szükséges adatok közlése nem a civil szervezetet terheli, hanem minden további igazolás nélkül a közhiteles nyilvántartásból beszerezhető.

(16.10)

Tisztelt Országgyűlés! Bátran állíthatom, hogy kiemelkedő reformértékűek a törvényjavaslat közhasznúsággal összefüggő rendelkezései, végre értéket teremtve a közhasznúság fogalmának. A hatályos szabályozásban foglalt kétfokozatú rendszerben a fokozatok közötti tartalmi eltérés minimális lett, a határok és kedvezmények körében fennálló különbségek elmosódtak. A jelenlegi szabályozás szerint a közhasznú jogállás megszerezhető a szervezet bírósági nyilvántartásba vételével egyidejűleg, ezzel mintegy önbevallás alapján kapja meg a szervezet e minősítést.

A Ház előtt lévő javaslat célja, hogy valós tartalommal, értékkel, értékekkel töltse fel a közhasznúság fogalmát, mindezt a tényleges tevékenység objektív minősítésével kívánja elérni.

A definíció tartalmi meghatározásánál abból a triviálisnak tűnő alapvetésből indultunk ki, hogy azt tekintjük, tekinthetjük közhasznúnak, amely a köz, egy szélesebb közösség számára hasznot, előnyt képes előállítani. E képességhez infrastruktúra, erőforrások szükségesek, míg annak megítélése, hogy a szervezet akár lokális szinten egy szélesebb közösség érdekeinek szolgálatát végzi-e, alapvetően a tevékenységén, a közösséghez való viszonyán keresztül ragadható meg.

A törvénytervezet meghatározza a közhasznú tevékenység fogalmát, valamint azon feltételeket, amelyek a minősítés elnyeréséhez szükségesek. A közhasznúságra vonatkozóan erőforrás-központú, illetve a társadalmi jelentőség mérésére alkalmas kritériumrendszert

tartalmaz a javaslat, a két minősítő csoport egyenként 3-3 választható feltételt tartalmaz. A civil szervezet tehát maga dönt, és a maga által választott egy-egy feltételnek való megfelelést kell bizonyítania, vagyis a közhasznú jogállás megszerzéséhez mindösszesen két feltételt kell teljesítenie. A szervezet a számviteli beszámolóval együtt helyezi letétbe a közhasznúsági mellékletet is. A közhasznú jogállás nyilvántartásba vételére illetékes szerv vizsgálja meg a közhasznúsági feltételek teljesülését. Ha a feltételek nem teljesülnek, a szervezet közhasznú jogállását a bíróság megszünteti, és az erre vonatkozó adatot a nyilvántartásból törli. Ezzel a szabályozással végre megteremthető a közhasznú tevékenységek feletti, a civil szférában is hiányolt folyamatos kontroll.

A javaslat rendelkezik a civil információs centrumok hálózatának kiépítéséről is. A korábban működött civil házak országos hálózatának mintájára az új hálózat a civil szervezetek közötti nyitott partnerségen alapuló, országos szintű együttműködés lesz, amely a hazai civil szektor fejlesztése érdekében szakmai és infrastrukturális szolgáltatásokat nyújt, elősegítve a civil szektoron belüli és a szektorok közötti együttműködést és egy, a tapasztalatokon és igényeken alapuló tudásbázis létrejöttét. Az információs centrumok valamennyi megyeszékhelyen nyújtják majd szolgáltatásaikat, és a korábban működő hálózat működésének felülvizsgálatát követően kidolgozott koncepció szerint szélesebb körű feladatellátással támogatják a hozzájuk forduló civileket.

Tisztelt Képviselőtársaim! Be kell látnunk, hogy a civil szervezetek támogatására létrehozott nemzeti civil alapprogram támogatási rendszere működésének elmúlt hét évében nem tudta biztosítani a partnerségben való társadalmi együttműködésre, illetve a hálózat- és programfejlesztési célra fordított források felhasználásának hatékonyságát. Az állandósult, de egyre elaprózottabbá váló működési célú támogatások nem ösztönözték kellően a kedvezményezett szervezeteket az állami forrásoktól függetlenedő, önálló finanszírozás irányába történő elmozdulásra, ezért egy új szemléletű támogatáspolitikára van szükség. Az elmúlt évek szabályozási gyakorlatával azt értük el, hogy az állam emlőjén nevelkedett civil szektor államfüggő lett. Az elaprózott támogatásokkal életben tartottuk ugyan a szervezeteket, de a boldoguláshoz, a fejlődéshez mindez kevésnek bizonyult. Meg kell adnunk a lehetőséget, mi több, ösztönöznünk kell a szektor saját lábára állását, de nem a támogatások megszüntetése, hanem megfelelő átalakítása és felhasználása által.

A törvényjavaslat az átláthatóbb támogatási rendszer érdekében a nemzeti civil alapprogram megszüntetésével egyidejűleg létrehozza a nemzeti együttműködési alapot. A javaslatban foglalt állami támogatásra vonatkozó szabályozási javaslatot a visszaélések elkerülését szem előtt tartva alakítottuk ki, amelynek köszönhetően egy tisztább, ellenőrizhetőbb és követhetőbb pályázati rendszer működhet. Az alap céljainak megvalósítására vonatkozó elvi irányító és koordináló döntéseket a tanács hozza. Az új rendszerben a múlt gyakorlatától eltérően a testületi tagok érdekeltségébe tartozó szervezetek nem részesülhetnek támogatásban.

Lehetőség lesz visszatérítendő támogatás elnyerésére is, így a civil szektor nagyobb része juthat támogatáshoz. Fontos és aláhúzandó, hogy a nemzeti együttműködési alap forrása, ellentétben az előző hosszú évek gyakorlatával nem zárolható, és maradványtartási kötelezettség sem írható elő rá. Ez lesz a garancia arra, hogy az, amit a mindenkori Országgyűlés az aktuális költségvetési törvényben megszavaz a nemzeti együttműködési alap számára, az egészen biztosan a civilek rendelkezésére fog állni, ellentétben az előző hosszú

évek gyakorlataival.

Hangsúlyos kritika volt az Állami Számvevőszék részéről az, hogy nem volt sem a jelenlegi nemzeti civil alapprogramnál, sem más központi költségvetéshez kapcsolódó előirányzat esetében olyan monitoringrendszer, amely kimutatta volna, hogy milyen volt azon támogatások társadalmi hasznosulása, amelyek a civil szektorba áramlottak. A törvényjavaslat előírja a társadalmi és a civil kapcsolatokért felelős miniszternek, hogy működtessen egy monitoringrendszert, amellyel ezt a hasznosulást figyelni, követni lehet, és ennek megfelelően lehet az aktuális költségvetések esetében a civilek számára rendelkezésre álló nem kevés forrást, forrásokat folyamatosan hangolni.

Tisztelt Országgyűlés! Egy demokratikus jogállamban az alapjogok garantálása és védelme az állam elvitathatatlan joga és kötelezettsége egyben. E kettős elvárásnak eleget téve a törvénytervezet a civil szervezetek működési környezetét támogató szabályozással járul hozzá a szektor fejlődéséhez és megerősítéséhez. A civil szervezetek működése a társadalom és önmaguk számára is átláthatóbbá válik, amely hozzájárul a civil szektorba vetett társadalmi bizalom erősödéséhez is. A letisztult szabályozási környezet, valamint a következetes élethez igazodó eljárások elősegítik azt, hogy a civil szektor helyzetéről, alakulásáról, változásairól valódi, reális képet kaphassunk. Reményeink szerint a szektor minőségi átalakulása, a szervezetek által ellátott, a társadalom számára hasznos tevékenységek, szolgáltatások minőségi javulásával jár majd együtt.

Tisztelt Országgyűlés! Engedjék meg, hogy itt, ezen a helyen is hadd köszönjem meg az elmúlt egy év munkáját, a minisztérium részéről a kollégáim munkáját, hadd köszönjem a civil szféra rendkívül hathatós, aktív tevékenységét e törvényjavaslat tető alá hozásában. Tisztelettel várjuk a jobbító, kiegészítő, pontosító javaslataikat. Tisztelettel kérem, hogy a tisztelt Ház az előterjesztett javaslatot vitassa meg, és azt követően szíveskedjék elfogadni.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket. (Taps a kormánypárti padsorokból.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Megpróbálok már a szinte részletes vitában elhangzott konkrét észrevételekre is reagálni, de valószínűleg nem fog sikerülni, úgyhogy majd nyilván folytatása következik ennek a részletes vita során.

Először, bár nincs itt Lendvai Ildikó, de csak egy piciny helyreigazítás. Ő utalt a polgármesterek, helyi önkormányzati képviselők jelenlétére a rendszerben, a korábbi NCA-szabályozás is kizárta őket egyébként, tehát körülbelül ennyit Lendvai képviselőtársunknak a halálos betegségekről szóló felszólalására vonatkozólag.

Szeretnék reagálni Nyakó képviselő úrnak néhány megjegyzésére. Igazából véve én úgy érzem, hogy Nyakó képviselő úr civilebb akar lenni a civileknél is, és úgy gondolom, hogy amikor ő a NEA protekcionizmusáról, kivételezésről, a korrupció melegágyáról és nem tudom, miről beszélt (Nyakó István: Melegágyról nem volt szó, az az agrárium!), szerintem egy picikét vissza kellene tekinteni az NCA működésére az elmúlt évek során, hogy ki mikor, mennyi pénzt szedett ki vagy lopott ki ebből az egész rendszerből. Nem akarok nagyon elmélyedni ebben a területben, de Nyakó képviselő úr ezt sokkal jobban tudja, hogy Zuschlag és társai hogyan vitték ki ebből a rendszerből (Nyakó István: Nem vagyok a főügyész!), milyen egyeztetések voltak minden hétfőn bizonyos miniszteri irodában, konkrétan kik voltak miniszteri delegáltak. Szeretném emlékeztetni önt is, esetleg családi vonatkozásokban erre a

kérdésre. (Nyakó István: Mire gondol?) Tehát azt gondolom, hogy nagyon fontos az, hogy az ÁSZ-vizsgálatot is figyelembe vegyük, amikor ezt a törvényt próbáljuk értelmezni.

Azt is szeretném jelezni képviselő úrnak, hogy önöknek nyolc évük volt arra, hogy ezeken a jogszabályi feltételrendszereken pozitív értelemben változtassanak. Itt most a felszólalásában egyébként megpróbált több homályos megfogalmazást is alkalmazni arra vonatkozólag (Gögös Zoltán: Ez nem elegáns így, vita közben, miért nem nyomott gombot közben?) Kedves képviselő úr, órákon keresztül hallgattam önöket, hadd mondjam el én is, jó? (Novák Előd: Miért nem nyomott gombot közben?) Órákon át hallgattam önöket, hadd mondjam el. (Zaj. - Az elnök csenget. - Novák Előd: Ez nem elegáns, mert nem lehet válaszolni!)

Tehát azt gondolom, hogy nyolc éven keresztül ezt az egész rendszert javíthatnák volna, izmosíthatnák volna, ehhez képest az NCA úgy működött, ahogyan működött, és azt gondolom, azt is elő kell hozni, hogy az előző évek során az NCA-ból önök évenként milliárdokat zároltak le, és közben beszélnek itt arról, hogy micsoda iszonyatos mennyiségű pénzt osztottak szét az NCA-n keresztül.

(21.00)

Tisztelt Képviselő Úr! Én azt gondolom, hogy önök az elmúlt hatvanhat éves kormányzásuk során ötvenhét éven keresztül kormányoztak, hatvanhat évből ötvenhét éven keresztül kormányoztak... (Nyakó István: Ezer.) Nem ezer, csak ötvenhét. Ötvenhét éven keresztül (Az elnök csenget.), évtizedeken keresztül önök likvidálták a civil szervezeteket.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselő Úr! Önök évtizedeken keresztül a civil szervezeteket likvidálták, tönkretették, elfelejtették, kifelejtették az egész társadalom képéből, az előző években pedig milliárdokat loptak ki ebből a rendszerből politikai alapon és politikai elvek mentén. Azt gondolom, hogy erkölcsi alapjuk nincs arra, hogy kioktassanak bennünket civil szervezetek összefüggésében. (Gögös Zoltán közbeszól.)

Higgye el, tisztelt képviselő úr, hogy mind az egyházi törvényt, mind a civiltörvényt jó lelkiismerettel tudom vállalni. Azt nem mondom, hogy tökéletes, mert valószínűleg tökéletes törvény nincs, de jó lelkiismerettel tudom vállalni mind a két törvényt.

Egyébként pedig röviden jegyzem meg, hogy a tisztelt Nyakó képviselő úr olyan összefüggésekről beszélt a felszólalásában, amelyek nem ezt a változatot, nem a legutolsó, a beterjesztett törvényjavaslatot érintik, hanem még egy előző változatot, amely felkerült az internetre. Tehát jó lenne, ha elolvasná a tisztelt képviselő úr a beterjesztett törvényjavaslatot. Többek között a közhasznúságra vonatkozó megjegyzései, a korlátozottan cselekvőképes személyek képviseleti jogára vonatkozó megjegyzései mind-mind azt jelzik, hogy ezt a törvényjavaslatot el sem olvasta, és nem erre vonatkozólag tette meg a megjegyzéseit, úgyhogy szerintem a szakértőivel kellene egyeztetni, hogy melyik papírt adták a kezébe. Valószínűleg a rosszabbik papírt adták az ön kezébe. (Gögös Zoltán közbeszól. - Derültség a Jobbik padsoraiban.)

Egyébként a közhasznú szervezetek számára vonatkozóan - ezt többen jelezték - szeretném jelezni, hogy a mi háttérszámításaink szerint a mostani javaslat, a beterjesztett javaslat alapján várhatóan több mint 30 ezer közhasznú szervezet tudja teljesíteni a feltételeket. Jelenleg a KSH adatai alapján körülbelül ennyi közhasznú és kiemelkedően közhasznú szervezet van, tehát csak - idézőjelbe téve - egy minőségi változás történik ennek a

törvénynek a hatálybalépésén át.

Szávay képviselő úr nagyon sok konkrétumot is elmondott. Szeretném megköszönni azokat a véleményeket, észrevételeket, amelyek pozitív észrevételek voltak, és tulajdonképpen nem a kormányt dicsérte ezáltal egyik képviselő sem, aki a pozitív értékeit elmondta a törvénynek, hanem azt az együttműködést, amely az elmúlt egy esztendő alatt kialakult, és közösen együtt, a kormány és civil szervezetek, és a szakértők ezt a törvényjavaslatot le tudtuk tenni a tisztelt Ház asztalára.

Várjuk azokat a konkrét módosító indítványokat, és ezt mindenkinek mondom természetesen, amelyek jobbító szándékkal és az eredeti koncepcióba illeszkedően kerülnek benyújtásra. Természetesen igyekszünk minél több ilyen jobbító szándékú vagy pontosító, kiegészítő módosító indítványt az elkövetkezendő időszakban befogadni.

Szeretném Szabó Timea képviselő asszony észrevételére, illetve az LMP jó néhány észrevételére azt mondani, hogy igazából véve egy kettős beszédet érzek az LMP képviselői felszólalásaiban. Ahogyan tájékozódtam, bizottsági üléseken vagy jó néhány bizottsági ülésen támogatták és megszavazták a törvényjavaslatot, legalábbis az általános vitára való alkalmasságát. Ma itt Jávor Benedek képviselő úr szinte csak pozitívumokat sorolt fel. Lehet, hogy nem voltak itt a jelen lévő LMP-s képviselők és nem hallották, hogy mit mondott. Szerintem jó lenne egyeztetni a frakción belül, hogy tulajdonképpen most az LMP-nek mi a konkrét álláspontja erről a törvényről.

Amit a vezérszónok, Szabó Timea kedves képviselő asszony elmondott a társadalmi egyeztetésre vonatkozólag - ő úgy fogalmazott, hogy látszategyeztetés zajlott le -, azt egyszerűen kikérem magamnak és visszautasítom, mert azt gondolom, hogy ez egy teljesen rossz szándékú megközelítése ennek a törvény-előkészítésnek és ennek a törvényjavaslatnak.

Ugyanakkor a közhasznúsági definícióval kapcsolatosan, ha jól értettem, képviselő asszony, nem akarom ferdíteni az ön szavait, egyik oldalon a szűkítést kérte számon rajtunk, a másik oldalon pedig azt jelezte, hogy ugyanakkor túlságosan laza, mert nagyon sokan vagy mindenki teljesíteni tudja ezeket a feltételeket. Ez szerintem elég erőteljes ellentmondás.

Szeretném annak a bizonyos C betűnek a kivételével kapcsolatosan, és még néhány képviselőtársunknak is azt válaszolni, hogy az én megítélésem szerint nincs ilyen vagy olyan civil szervezet, idetartozó vagy odatartozó, az én civil szervezeteim és a te vagy a ti civil szervezeteitek. Azt gondolom, Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr nagyon pontosan fogalmazta meg, hogy ilyen módon nem lehet megközelíteni a civil szervezeteket, és ilyen módon nem lehet állam és civil szervezet, civil szféra közötti kapcsolatban gondolkodni. Nyilvánvalóan a civil szférára egyértelműen és világosan kell tekintenünk.

Szávay képviselő úr - most ugrálok néha, de a sok konkrétum miatt muszáj ugrálnom a témák között - a működési költségekre kérdezett rá. Jelen pillanatban 8 százalék a most hatályos törvény szerint, de ezt is miniszteri rendelet szabályozza. Továbbra is miniszteri rendelet fogja szabályozni, illetve mi szeretnénk 8 százalék alá menni mindenféleképpen, tehát mindenképpen csökkenteni szeretnénk a működési, működtetési költségeket. Nem tartjuk egyáltalán jónak, hogy rengeteg pénzt elvitt eddig annak idején az ESZA Kft., és nem szeretnénk ezt tovább folytatni.

A visszatérítendő támogatás szerintünk egy jó intézmény. Hosszú-hosszú évek óta a civil szervezetek kérték, követelték. Civil bank formájában, nagyon sokféle formában volt erről

szó. Többek között ezen nyomás vagy ezen sok-sok kérés, javaslat, vélemény alapján került be a törvényjavaslatba. Szerintem ez egy jó lehetőség lenne.

A miniszteri rendeletre vonatkozólag azt tudom mondani, hogy az elektori összetételt semmiképpen nem kívánjuk szabályozni. Erre utalt a 71. §-nál, azt gondolom, Szávay képviselő úr. De abban szeretnénk a rendeletben orientációt adni, hogy mely tevékenységi csoportba tartozó szervezetek alkossanak elektori gyűlést. Ezt fogja a miniszteri rendelet szabályozni, semmiféleképpen nem az elektori összetételt konkrétan. Természetszerűleg nem erről van szó.

Ertsey Katalin képviselő asszonynak nagyon alázatosan és szelíden szeretném mondani: tessék elhinni, hogy mások is sok-sokféle módon vettek részt civil szervezetek alakításában, menedzselésében, működtetésében. Egy picikével több alázatot, ha lehet kérni. Ezekben a padosorokban is nagyon-nagyon sok olyan képviselő volt, van, aki civil szervezetekkel élő kapcsolatot tartott, (Gőgös Zoltán közbeszól.) nem csak a kilencvenes évektől, lehet, hogy már a nyolcvanas években is különböző módon ezekben a szerveződésekben részt vett, lehet, hogy professzionális módon is részt vettek ezek a személyek ezeknek a civil szervezeteknek a létrehozásában, működtetésében. Azt kérem, hogy ezt tessék szíves lenni akceptálni a mi oldalunkon is.

Szeretném kérni a képviselő asszonyt arra, hogy legyen szíves elolvasni ezt a törvényt. Nincs újraregisztráció. El kellene pontosan olvasni a most beterjesztett, a Ház asztalán lévő törvényjavaslatot. Az erre való kötelezettséggel való riogatás teljesen téves. Tehát nincs újraregisztrálás. Aki a beszámolási kötelezettségének nem tesz eleget még külön felhívásra sem, azt törölheti a bíróság. Azt gondolom, nagyon fontos lenne, hogy a képviselő asszony elolvassa a Ház asztalán lévő javaslatot, és akkor meg fogja látni azt is, hogy ebben a törvényjavaslatban nem bélyeggyűjtő szakkörökről álmodozik az állam bácsi, hanem nagyon pontosan az intézményfenntartó, szolgáltató szervezetek tekintetében is, a közhasznú szervezetek tekintetében is szerintem előremutató törvényjavaslatot tettünk le a Ház asztalára.

(21.10)

Gaudi-Nagy Tamás képviselő úrnak szeretném mondani nagyon-nagyon röviden és slágvortokban. Az Országgyűlés tavaly, bizonyára emlékszik, képviselő úr, a legelső döntések egyike volt az, hogy az adomány után fizetendő áfát eltöröltük, tehát azt gondolom, ez egy fontos, pozitív előrelépés volt. Nyilvánvaló, ha a gazdaság egy kicsit lábra tud állni, akkor az adókedvezmény kérdésében is előre tudunk lépni. Egyelőre nincsen erre túlságosan nagy gazdasági, költségvetési mozgástér, de reméljük, ez változni fog.

Az ügyészségi törvényességi eljárás annyiban változik, hogy szigorú határidők fogják kötni az ügyészséget. Azt gondolom, az eddigi határidő-nélküliséghez képest tehát az ügyészség jogköre e tekintetben legalábbis szűkül, és pozitívan fog változni a feltételrendszer.

Azt hiszem, többé-kevésbé a lényeges kérdésekre válaszoltam. Még egy fontos kérdés, amit több képviselőtársunk is felvetett, ez a miniszteri keret lehetőségének a megteremtése az új törvényjavaslat szerint. Szeretném azt jelezni képviselőtársaimnak, hogy az NCA-ban jelenleg is több szervezet formai okok miatt esik el a támogatás lehetőségétől. Rengeteg olyan szervezet van, amelyek kiváló munkát végeznek, szeretnék forráshoz jutni, ugyanakkor icipici formai hibák miatt nem tudnak ezekhez a forrásokhoz hozzáférni. Azt gondolom, ez egy olyan lehetőség lesz, amellyel kezelni tudjuk ezt a helyzetet, és jól működő civil

szervezeteket is sikerül támogatni, forráshoz juttatni.

Köszönöm szépen mindenkinek a konstruktív észrevételeit, javaslatait. Kérem, hogy a módosító indítványokat tegyék meg. Természetesen a kormányzat mérlegelni fogja ezeket a módosító indítványokat, és igyekszünk minél több jobbító szándékú indítványt befogadni.

Köszönöm szépen. (Taps a kormánypártok soraiban.)

2010–2014 / 2011. évi őszi ülészak / 2011. november 22 (139. szám) / Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvényjavaslat részletes vitája / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Szeretnék majd zárszót is mondani, de most hadd reagáljak a konkrét felvetésekre szépen sorban, és lehet, hogy még tudunk ezen vitatkozni.

Nyakó képviselő úr hozzászólására azt írtam fel, hogy remélem, csak félreértés - mert jó szándékkal közelíték minden felszólaláshoz. Tehát a helyzet az, kedves képviselő úr, hogy nemcsak a kiemelkedően közhasznúak kapnak közhasznú jogállást, hanem a két fokozat most egybe fog olvadni, tehát a felszólalása pedig teljesen másról szólt ehhez képest. Szeretném jelezni, ezt nagyon-nagyon sok civil szervezet kérte, kezdeményezte és javasolta, tehát szerintem ez egy nagyon jó irány.

Másrészt pedig a NEA testületeinek tagjaihoz kapcsolódó szervezetek, amint az köztudott, nem kaphatnak támogatást a NEA-tól, tehát azt gondolom, ez is fontos. Azzal a megjegyzéssel, amit Szávay képviselő úr elmondott, nyilván nehezebb lesz ilyen módon a választás, de azt gondolom, tisztább viszonyok tudnak teremődni, és bízunk benne, hogy kiváló személyeket lehet találni, akik járatosak a civil világban.

Lamperth Mónika képviselő asszony a 16. ajánlási pontra hivatkozott, illetve azt a módosítót emelte ki. Ez a 16. ajánlási pont szerinti taxatív felsorolás a mi megítélésünk szerint diszkriminatív, és a KIM éppen ezt látná szűkítésnek. Tehát nekünk az az álláspontunk, hogy kifejezetten nyitottabbnak kell lenni, minél több tevékenységi kört bele kell tudnunk és bele kell értenünk ebbe a körbe, és nem kellene arra a felsorolt taxatív listára szűkíteni ezt a felsorolást.

(13.50)

Szavay képviselő úr a 18. ponthoz tett észrevételt. Képviselő úr, én viszonylag elég járatos vagyok olvasásban meg beszédben. A 18. pontot hogyha jó hangsúlyozással olvassa és érti az ember, akkor szerintem teljesen rendben van. Tehát nem "a párt", hanem "a párt érdekében végzett politikai tevékenység". Tehát szerintem azzal nincsen semmilyen probléma, csak jól kell érteni, meg jól kell hangsúlyozni. Tehát igazából véve, szerintem tartalmi szempontból egyáltalán nem vitatkozunk egymással, csak szerintem a határozott névelő a folytatásban szereplő tevékenységre vonatkozik és arra kell vonatkoztatni, amely a hatályos egyesülési jogról szóló törvényben is így szerepel. Tehát ezt emeltük át tulajdonképpen abból.

A 20. ajánlási pont definíciója a jelenlegi közhasznúsági törvényből van szintén átvéve, illetve én még azt írtam itt föl magamnak, hogy itt nagyon fontos, hogy a jogszabályok

harmonizálására is törekedjünk folyamatosan, hiszen ez egy kerettörvény lesz. Mint az köztudott, négy nagy törvényt próbáltunk egybegyúrni, hogy minél egyszerűbb legyen a civil szervezetek számára, és az államháztartási jogszabályokkal is mindenféleképpen ezt a törvényt harmonizálnunk kell.

Az előre meghatározott kör: azt most nem tudom pontosan, hogy melyik volt az a módosító, hányas számú... (Szávay István: 20-as.) Igen-igen, ez is vonatkozik erre. Tehát az előre meghatározott kör, mint említettem, ez is egy, az államháztartási jogszabályokban szereplő definíció és fogalom, illetve ez természetesen nem arról szól, hogy zöld szervezetek vagy piros szervezetek, vagy én nem tudom, milyen színű szervezetek (Szávay István: Narancssárga.), hanem például sportszervezetek, tematikusan lehatárolt körre gondolunk, hogy vagy sportszervezetek például, vagy hagyományörző szervezetek. Tehát ilyen kategóriákban érti a jelenlegi jogszabályi rendünk is, a jogszabályi feltételeket biztosító jelenlegi aktuális szabályozás is, tehát ezt szeretnénk ilyen értelemben továbbvinni.

A Bethlen Gábor Alap a mi tudomásunk szerint 25 százalékot költhet működési támogatásra, tehát jelen pillanatban a belső működési szabályzat, a rá vonatkozó szabályozás 25 százalék működési keretet enged, illetve az egyedi támogatások esetében ezt az arányt még lehet növelni is. Nyilvánvaló, hogy nekem erre nincsen kompetenciám, tehát nem tudok pontosabb adatokkal szolgálni most hirtelen, de működési támogatást egyébként a Bethlen Gábor Alaptól lehet nyerni civil szervezeteknek, illetve a most tárgyalt vagy tárgyalandó civiltörvényünk kereteiben pedig a civil szervezetek együttműködésére tudunk majd támogatást adni, tehát a határon túli civil szervezetek, illetve az anyaországi civil szervezetek együttműködésére tudunk támogatást adni.

A szavazás átruházására vonatkozólag szeretném jelezni, hogy nem a szavazás átruházása, hanem az elektronikus szavazás lehetőségének biztosítása miatt nem lehetett ezt a javaslatot támogatni. Az elektronikus szavazás lehetőségének biztosítására, ráadásul, hogyha az önkormányzat javaslatát elfogadnánk, aláírás-hitelesítési, formai ellenőrzési eljárást is le kellene folytatni, mi azonban az adminisztratív terhek csökkentését, csökkenését szeretnénk előmozdítani, nem pedig annak a bonyolítását vagy növekedését.

A szakbizottsági delegálás kapcsán szeretném jelezni, hogy az eddigi gyakorlat szerint ez minden jogszabályban így működött. Az még a bizottság bölcsességétől függ természetesen, hogy milyen döntéseket hoz a három fő delegálásánál. Az én tudomásom szerint eddig a hagyomány mindig az volt, hogy két fő kormányoldal, egy fő ellenzék, de nem tudom, hogy most hogyan működik, megmondom őszintén, de azt hiszem, hogy ez a hagyomány még továbbra is működik, legalábbis az emberi jogi bizottság tekintetében.

Még annyit hadd mondjak Szávay képviselő úr néhány javaslatára, és Gaudi-Nagy Tamás képviselő úrnak is néhány javaslatára, hogy természetesen felelősen meg fogjuk vizsgálni a módosító indítványokat, illetve a hozzá benyújtott kapcsolódó módosító indítványokat. Szeretnénk minél több módosító indítványt természetesen befogadni, és köszönjük mindenkinek az eddigi sok jó javaslatát. Szeretném jelezni, hogy 189 ajánlási ponthoz 119-et támogat a kormány, úgyhogy azt gondolom, ez egy viszonylag jó arány.

Másrészt pedig, a kapcsolódó módosító javaslatok tekintetében szeretném, hogy ott is minél többet be tudjunk fogadni. Például a 88. ponthoz Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr iménti hozzászólása alapján szerintem az egy kapcsolódó módosítóval mindenképpen kezelhető számunkra. Egy pillanat, hadd lapozzam föl, hogy konkrétan is tudjak reagálni. Tehát jelen

pillanatban az ön módosító indítványa, képviselő úr, szűkítené a tevékenységi kört, legalábbis mi úgy értelmezzük, de hogyha ez nem szűkítésre vonatkozik, hanem stilisztikai megfogalmazásra vagy egyszerűsítésre (Dr. Gaudi-Nagy Tamás bólogat.), akkor szerintem egy kapcsolódóval mindenképpen tudjuk majd kezelni.

Egyelőre ennyit szerettem volna mondani, elnök úr. Köszönöm szépen.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:

Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A törvényjavaslathoz elmondott expozémban utaltam arra, hogy hosszú évek óta várt fordulat következett be tavaly nyáron, július 23-án: a KIM valamennyi civil szerveződés véleményét, javaslatát, észrevételét kérte ahhoz a közös munkához, ami a civil szervezetek jogi, gazdasági környezetének egyszerűsítését és racionalizálását tűzte ki célul.

Tisztelt Képviselőtársaim! Több mint egy év telt el a civil szervezeti jogi környezet előbbé tételére vonatkozó kormányzati kezdeményezés óta, és mint a nyitó expozéban utaltam rá, a sikerességet tükrözi, hogy a kormányzati szándékot üdvözölve több száz civil szervezet véleménye, javaslata, civil szakértőkkel való konzultáció alapján alakult ki a törvény koncepciója, amit közel egy éven át vitatott meg országszerte több mint száz alkalommal különböző szakmai egyeztető fórum.

(14.00)

A normaszöveg társadalmi vitája során meghosszabbított határidőben érkeztek a jobbító javaslatok, amelyek aztán érzékelhető módon formálták a törvényjavaslat rendelkezéseit. Amilyen példátlanul komoly, alapos társadalmi egyeztető munka jellemezte a törvényjavaslat előkészítését, olyan intenzív volt a parlamenti vita menete is, hiszen a mai módosító indítványokról szóló szavazás után már a zárószavazásra is sor kerülhet. A tempó azonban nem érdektelenséget takar megítélésem szerint, ezt bizonyítja az aktív vita, a 189 jogszabályi helyre vonatkozó 119 módosító indítvány.

Az általános vita végén biztattam önöket, hogy támogassák a tervezet jobbitó szándékú módosító javaslatokkal, köszönöm az e téren végzett munkáját mindenkinek. A kormányzat mérlegelte a benyújtott érdemi módosító indítványokat, amelyek közül igyekeztünk minél többet befogadni. Az említett módosító javaslatok között találkozhattunk apróbb értelmezési pontosításokkal, komoly, akár új fogalmak bevezetését ajánló részkonceptiókat módosítani szándékozó indítványokkal. Szeretném megköszönni mindazoknak a munkáját, akik kidolgozták, illetve benyújtották ezeket a javaslatokat; szinte egyöntetű megállapításként mondhatom, hogy észleltük és éreztük az előremutató szándékot. A normaszöveg jobb megértését jobbitó módosító indítványok elsősorban a megfogalmazások pontosítására, technikai javításokra vonatkoztak. Emellett hat bizottság tárgyalta a törvényjavaslatot, ezért ezúton is köszönetet mondok a bizottságoknak. Hasonlóan őszinte köszönetemet fejezem ki azon országgyűlési képviselőknek, akik a plenáris ülésen, illetve a részletes vita során is kifejtették véleményüket.

Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslat egy alkotmányos szabadságjogot, nevezetesen az egyesülési alapjogot, valamint a civil szférát alapvetően szabályozó rendelkezéseket újítja meg és fogja össze. A törvényalkotási munka célja, hogy a civil szervezetek működését stabil, átlátható szabályozás és kevesebb, minél kevesebb adminisztráció jellemezze, az állampolgárok pedig az egyesülési jog terén sokkal pontosabb, világosabb szabályokra

támaszkodhassanak. E fontos értékkel harmonizált a parlamenti vita stílusa is, sok kérdésben magától értetődő módon fejtette ki hasonló vagy egyező véleményét ellenzéki és kormánypárti képviselő egyaránt. Felelősség, jobbitó szándék jellemezték a hozzászólásokat, és ezért külön is köszönetet mondok.

Kedves Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Tapasztalataim szerint nagyfokú egyetértés alakult ki az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló szabályozás megteremtésében, és összességében elmondható, hogy a vitában az álláspontok közeledtek egymáshoz. Egyetértés volt abban, hogy szükséges volt a civil társadalom működését szabályozó jogszabályok áttekintése, az elmúlt másfél évtizedben felhalmozódó tapasztalatok beépítése a szabályozásba, és bizonyos, az elmúlt években tapasztalt hiányosságok orvoslása. A képviselőtársaim előnyként emelték ki az átfogó szabályozást, a civil szervezetekre vonatkozó szabályozás egyértelmű definícióit, azt, hogy az ellenőrizhetőség, az átláthatóság a civil szervezetek működése tekintetében javulni fog. Ez mindannyiunk érdeke és a társadalmi bizalom alapja.

Tisztelt Ház! A képviselőkhöz szóló köszönetem mellett a zárszóban is ki kell fejeznem elismerésemet azon civil szervezeteknek és vezetőiknek, akik részt vettek a törvény előkészítésében, társadalmi egyeztetésében, megjelentek a vitákon, és mindvégig ott voltak a háttérben zajló egyeztetéseken is. Közös ügy, közös érdek hozta ezt a törvényjavaslatot a parlament elé, a civil szektor nélkül minden bizonnyal nem tartanánk itt a jogalkotásban sem. Kívánom mindannyiunknak, hogy ez a törvényjavaslat segítse azt, hogy Magyarországon ez az állampolgári jog úgy tudjon kiteljesedni, megerősödni, hogy a társadalmi önszerveződések valóban étellel tudják megtölteni a magyar demokráciát.

Befejezésül kérem önöktől, hogy a törvényről szóló szavazáskor is vezérelje döntésüket ugyanez a felelősség, emelkedettség és jobbitó szándék, amit a vitában tapasztaltam.

Köszönöm szépen a figyelmüket. (Taps.)

2010–2014 / 2011. évi őszi ülés / 2011. november 22 (139. szám) / Napirenden kívüli felszólalók: / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Csak néhány mondatban szeretnék reagálni.

Egyszerűen minősíthetetlen és gyalázatos, amilyen hangnemben Nyakó képviselő úr megszólalt és felszólalt. Elfogadhatatlan. Én azt gondolom, hogy önöknek semmiféle erkölcsi joguk nincs ahhoz, hogy egyáltalán ebben a parlamentben megszólaljanak. (Taps a Jobbik soraiban.)

Az elmúlt 66 évből 57 éven keresztül önök kormányozták ezt az országot. Önök ugyanolyan jogutódjai az MSZMP-nek és az előtte lévő Kommunista Pártnak, és azt gondolom, hogy vállalják ezért a felelősséget. Ne beszéljenek, inkább hallgassanak, nézzenek magukba, és bánják meg a bűneiket! (Taps a kormánypártok és a Jobbik soraiban.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm szépen. Én pusztán szeretném megköszönni a képviselő úrnak a megható és felemelő megemlékezését. Legyünk büszkék rájuk! (Taps.)

2010–2014 / 2011. évi őszi ülészak / 2011. november 29 (143. szám) / A nemzetiségek jogairól szóló törvényjavaslat általános vitája / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen a szót, tisztelt elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az Országos Kisebbségi Önkormányzatok igen tisztelt Elnökei! - ha még kitartottak az elmúlt időszakban.

Engedjék meg, hogy egy idézettel kezdjem az expozét. “Ránk vár az a feladat, hogy hittel vállaljuk a ránk maradt munkát, hogy dicső halottainkból még nagyobb odaadást merítsünk az ügy iránt, amelyért ők mindent feláldoztak, hogy mi, az itt jelen lévők híve higgyük, hogy ez a nemzet Isten segedelmével újjáteremti a szabadságot.” - Abraham Lincoln mondta ezt a mondatot. Azt szeretnénk, hogy az újjáteremtett szabadság mindannyiunk közös szabadsága legyen, ezt szolgálja a most beterjesztett új törvényjavaslat.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az Országgyűlés 2011. április 18-ai ülésnapján elfogadta Magyarország új alaptörvényét. Az alaptörvény mind preambulumban, a Nemzeti Hitvallásban, mind normaszövegében rögzíti, hogy a Magyarországon élő nemzetiségek a magyar politikai közösség részei és államalkotó tényezők. Az állam vállalja, hogy a nemzetiségek nyelvét és kultúráját megóvja és ápolja. Az alaptörvény egyértelművé teszi, hogy Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja, az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.

A 29. cikk szerint minden valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van önazonossága szabad megvallásához és megőrzéséhez. A Magyarországon élő nemzetiségeknek joguk van az anyanyelvhasználathoz, a saját nyelven való egyéni és közösségi névhasználathoz, saját kultúrájuk ápolásához és az anyanyelvű oktatáshoz. A Magyarországon élő nemzetiségek helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre, továbbá a nemzetiségek jogaira vonatkozó részletes szabályokat, valamint a helyi és országos önkormányzataik megválasztásának szabályait sarkalatos törvény határozza meg.

Az önök előtt lévő tervezet, a nemzetiségek jogairól szóló sarkalatos törvény tervezete az alaptörvény 29. cikkében említett kötelezettségnek eleget téve kívánja meghatározni a nemzetiségek jogait, önkormányzataik választásának anyagi jogi szabályait, működésük, gazdálkodásuk részletes szabályait.

Meg kell említenem azt is, hogy az önök előtt lévő tervezet csak a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásának anyagi jogi szabályait tartalmazza, tehát számos felmerülő kérdésre nem ad választ. Ilyen kérdés lehet a névjegyzék nyilvánossága és vezetésének szabályai, a jogorvoslati eszközök, hogy csak a legfontosabbakat említsem. Ezeket a kérdéseket a választási eljárásról szóló törvény válaszolja majd meg.

Tisztelt Ház! A most önök előtt lévő törvénytervezet előkészítése során nem volt könnyű dolgunk. A nemzetiségek jogait szabályozó törvény tartalmának figyelemmel kell lennie a hazánkban élő 13 nemzetiség mindegyikének érdekeire, össze kell hangolnia a nemzetiségek eltérő helyzetéből fakadó, adott esetben egymással szembemenő igényeit is, és mindezt oly

módon, hogy a jelen tervezettel szorosan összefüggő, önkormányzati, köznevelési, választójogi szabályozással is összhangban lévő szövegtervezet készüljön. Éppen ezért a tervezet kidolgozása során végtelen számú egyeztetést folytattunk. Azt követően, hogy 2010-ben társadalmi konzultáció keretében kérdeztük meg a nemzetiségi önkormányzatok és civil szervezetek, illetve szakértők véleményét arról, melyek azok a legfontosabb pontok, ahol indokoltnak látják a vonatkozó jogi szabályozás módosítását vagy hiányának pótlását, négy alkalommal találkoztunk az országos kisebbségi önkormányzatok elnökeivel, hogy a konzultáció nyomán elkészült tervezetek szövegjavaslatait megvitassuk velük. Szeretném kiemelni, hogy a nemzetiségi önkormányzatok aktívak voltak mind a véleményezésben, mind pedig az alternatív megoldások keresésében.

Ugyanakkor nem hallgathatok arról sem, hogy az egyeztetések során meglepetés volt számunkra, hogy egyes nemzetiségek országos önkormányzatainak vezetői olyan rendelkezéseket nyilvánítottak diszkriminatívvá, amelyek egyébiránt a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak országgyűlési biztosa kezdeményezésére azt kívánták szolgálni, hogy a nemzetiségi oktatás kizárólag a nemzetiséghez tartozók előtt álljon nyitva, kizárólag az ő nevelésüket, oktatásukat szolgálja. Ezzel együtt is hálásak vagyunk az önkormányzatok elnökeinek az együttműködésért, nekik is köszönhető, hogy a nemzetiségek jogairól szóló törvényjavaslat az alaptörvény elvárásának és a jogalkalmazói igényeknek megfelelően részletesen szabályozza a nemzetiségi jogokat, önkormányzataik működését.

A nemzetiségi önkormányzatokon túl az egyeztetésekbe bevontuk a közigazgatási szerveket, a Központi Statisztikai Hivatalt, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságot, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa, valamint az adatvédelmi biztost. Az utóbbiától nem kaptunk észrevételt, a másik három szervezet érdemben segítette munkánkat. Mondom ezt annak ellenére, hogy nem minden észrevételükkel, javaslatukkal értettünk egyet, illetve nem minden kezdeményezésüket tudtuk elfogadni, befogadni és megjeleníteni a jogszabálytervezetben.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Országgyűlés! A kormány három alapvető célt tűzött ki maga elé, amikor ennek a törvényjavaslatnak a koncepcióját összeállította. Egyrészt össze kívántuk foglalni a nemzetiségi jogok nemzetközi és hazai megvalósulásának tapasztalatait, és ezeket egy áttekinthetőbb struktúrába kívántuk rendezni.

A második célkitűzés a különböző ágazati törvényekben található anyagi jogi szabályok rendszerezése és összefoglalása, átláthatóvá tétele volt.

Harmadszor: olyan rendelkezéseket kívántunk bevezetni, amelyek segítségével megtisztítható a nemzetiségi közélet azoktól a nemkívánatos jelenségektől, amelyeket az elmúlt évek során etnobiznisz jelenségként ismertünk meg.

Az első cél megvalósítását szolgálja a preambulumban a nemzetiségi jogokat összegző, hazánk által elfogadott, aláírt, ratifikált és kihirdetett nemzetközi dokumentumok felsorolása, az egyéni és kollektív jogok alcímekbe rendezése, a médiával kapcsolatos nemzetiségi jogok, illetve állami kötelezettségek külön fejezetben történő megjelenítése.

(17.10)

A nemzetközi dokumentumok pontos felsorolása alkalmat nyújt annak bemutatására is, hogy Magyarország korábban is, és a mostani kormányzati időszakban különösen is aktív módon járult, illetve járul hozzá nemzetközi szinten is a nemzetiségi, illetve a nemzeti

kisebbségi jogok megjelenítéséhez és tiszteletben tartásához.

A tervezet tartalmazza a nemzetiséghez tartozó személy és a nemzetiségi közösség meghatározását. Ebben az összefüggésben a nemzetiséghez tartozó személy meghatározása új elem, mivel a korábbi szabályozás ezzel a definícióval adós maradt. Az egyén kizárólagos joga a nemzetiséghez tartozás, a nemzetiségi önazonosság megvallása, ám a tervezet szerint a nemzetiségi jogok és kötelezettségek a nemzetiséghez tartozó egyént akkor illetik meg, ha identitását törvény vagy végrehajtására kiadott jogszabály által meghatározott módon kinyilvánítja. Tehát az elmúlt húsz év gyakorlatához képest nem szabad identitásválasztásról beszélünk, hanem az identitás, a nemzetiségi önazonosság szabad vállalásáról és annak megvallásáról.

A törvénytervezet közösségi nemzetiségi jognak ismeri el a történelmi hagyományok, a nemzetiségi nyelv, a kultúra megőrzését, ápolását és gyarapítását, a közösségi névhasználatot, a nemzetiségi földrajzi nevek használatát. Idetartoznak még a nemzetiségi nevelési, oktatási jogok, az intézmények létrehozásának, átvételének és működtetésének jogosítványai, valamint a nemzetközi kapcsolattartás joga.

A javaslat értelmében nemzetiségek által használt nyelvnek számít a bolgár, a görög, a horvát, a lengyel, a német, az örmény, a roma, cigány, román, illetve beás, a román, a ruszin, a szerb, a szlovák, a szlovén és az ukrán nyelv, továbbá a realitások és történelmi folyamatok figyelembevételével új elemként az örmény nemzetiség esetében a magyar nyelv is.

Rendelkezik az előterjesztés a nemzetiségi kulturális autonómia kérdéseiről, rögzíti az oktatási és kulturális öngazgatás tartalmát, azok megvalósulásának szabályait. Ezen belül rögzíti azt, hogy az állam támogatja a nemzetiségi kultúrák tárgyi emlékeinek gyűjtését, közgyűjtemények alapítását és gyarapítását, a nemzetiségek könyvkiadását és időszaki kiadványainak megjelentetését, a törvényeknek és közérdekű közleményeknek a nemzetiségek anyanyelvén történő ismertetését, valamint a nemzetiség családi eseményeihez kapcsolódó egyházi szertartások anyanyelven történő lebonyolítását, illetve az egyházaknak a nemzetiség anyanyelvén végzett vallási tevékenységét.

A tervezet egyértelművé teszi a nemzetiségi oktatási és kulturális intézmények átvételének-átadásának szabályait, és rendezi az országos kisebbségi önkormányzatok intézményfenntartásának részleteit. Ahogyan azt már korábban említettem, a tervezetben új elemként jelenik meg a nemzetiségek médiában történő megjelenési jogának, illetve lehetőségének részletes szabályozása. A javaslat rögzíti az anyanyelvű információkhoz való hozzájutás jogát az írott és elektronikus sajtóban, amihez az állam támogatást nyújt. Rögzíti a közszolgálati médiaszolgáltató nemzetiségekkel kapcsolatos kötelezettségeit, valamint azt, hogy az állam milyen módon támogatja a nemzetiségi nyelvű, illetve a nemzetiségekről szóló műsorok, kiadványok készítését.

Tisztelt Országgyűlés! Ahogyan a bevezetőben említettem, a Ház elé benyújtott törvénytervezet egyik kiemelt célja a nemzetiségi közélet megtisztítása a nemkívánatos jelenségektől. Tekintettel arra, hogy ezek szinte kizárólag a nemzetiségi választások, illetve a nemzetiségi önkormányzatok működése kapcsán fordulnak elő, nyilvánvaló, hogy a megoldásokat is ezen a területen kell keresni. Nem kívánom elhallgatni azt sem, hogy a legnagyobb ellenállásba is itt ütköztünk, illetve hogy a legtöbb vitát kiváltó rendelkezések is a közélet megtisztításához vezető lépések célszerű és indokolt voltáról folytak az előkészítés fázisában. A visszaéléseket azonban, mindannyian tudjuk, hogy meg kell szüntetni. Ezt

kívánja a közelet tisztasága, de ezt kívánják maguk a nemzetiségi közösségek is, hiszen a hitelesség a tét. Nemzetiségi önkormányzat csak ott jöhet létre, ahol valóban létező, élő közösségek vannak. Véget kell vetnünk az etnobiznisznek, az elmúlt években megmutatkozó csalásoknak, visszaéléseknek.

A fentebb elmondottakkal összefüggésben külön is említésre méltó, hogy a tervezet a helyi nemzetiségi önkormányzati választások kiírásának feltételeként rögzíti, hogy általános nemzetiségi választásokat csak olyan településen lehet kiírni, ahol a népszámlálás során legalább 30 fő vallotta magát egy adott nemzetiséghez tartozónak, vagy jelezte másodlagos kötődését. Ezzel látjuk megvalósíthatónak azt a célt, hogy települési nemzetiségi önkormányzat csak ott jöjjön létre, ahol valóban létező, kimutatható közösség létezik, amelynek vannak olyan közös érdekei, amelyeket választott testületnek kell képviselnie. E rendelkezésnél konkrétan figyelembe vettük az egyik nemzetiségi országos önkormányzat elnökének kompromisszumos javaslatát.

A nemzetiségi választások tisztaságát hivatottak biztosítani az olyan rendelkezések, mint például hogy nemzetiségi jelölő szervezet csak közhasznú szervezet lehet, vagy az ajánlások gyűjtésének bevezetése, illetve a jelölti nyilatkozat szabályainak szigorítása. A nemzetiségi önkormányzati választásokon továbbra is kizárólag azok a választópolgárok vehetnek részt, akik lakóhelyükön szerepelnek a nemzetiségi választói névjegyzéken.

Új, a nemzetiségi választások tisztaságának szempontjából fontos eleme a tervezetnek a nemzetiségi névjegyzék nyilvános volta. A nyilvános és folyamatosan vezetett nemzetiségi névjegyzék megteremti az időközi választás lehetőségét a települési szinten is. Ahogyan azt már jeleztem, ezeket a szabályokat a választási eljárásról szóló törvény fogja majd tartalmazni. Az országos kisebbségi önkormányzatok kezdeményezésére a törvényjavaslat a nemzetiségi önkormányzati választásokat azok mindhárom szintjén közvetlenné és egyidejűvé teszi, időpontját pedig az általános önkormányzati választások időpontjával azonos napon állapítja meg.

Megfelelve egy évekkel ezelőtti országgyűlési határozatnak, a tervezet visszaállítja a nemzetiségi kedvezményes mandátum jogintézményét azokon a településeken, ahol a választók legalább 25 százaléka egyidejűleg szerepel a nemzetiségi névjegyzéken is. Azon települések pedig, amelyeken a választók több mint 51 százaléka szerepel a nemzetiségi névjegyzéken is, továbbá a megválasztott képviselők többsége indult nemzetiségi jelöltként is, a tervezet lehetővé teszi, hogy a megválasztott testület átalakuljon nemzetiségi települési önkormányzattá, amely ebben a formában így ellátja mind a települési, mind pedig a nemzetiségi önkormányzati feladatokat. Megyei nemzetiségi önkormányzatok az új tervezet szerint is kizárólag azokban a megyékben alakulhatnak, ahol legalább 10 településen került kitűzésre a települési nemzetiségi választás.

Az országos önkormányzat létrehozásának lehetőségét a tervezet meg kívánja teremteni valamennyi nemzetiségnek, függetlenül attól, van-e egyébként települési nemzetiségi önkormányzata. Ez azért nagyon fontos, mert az adott nemzetiség legalább országos szintű képviselőjének, továbbá a kialakított, az országos nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott intézményhálózat folyamatos működésének ez a garanciája. A nemzetiségi választáson választott képviselővel szemben azonban a hatályos szabályozásnál szigorúbb feltételekhez kötött a passzív választójog. Egyrészt csak a nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárságú választópolgár lehet jelölt a nemzetiségi önkormányzati választásokon,

másrészt a korábbiakhoz képest új elemként nyilatkoznia kell arról, hogy a legutóbbi két általános nemzetiségi választás során más nemzetiség színeiben nem vállalt jelöltséget.

(17.20)

A nemzetiségi önkormányzatok önállóan gazdálkodó jogi személyként működnek a jövőben, így költségvetés-tervezésük és gazdálkodásuk áttekinthetővé, a jogorvoslati garanciák megjelenésével pedig törvényességi és pénzügyi-gazdasági ellenőrzésük is megoldottá válik. A települési nemzetiségi önkormányzat és a helyi önkormányzat jelenleg nem tisztán szabályozott kapcsolatát pontosabban, részletesebben szabályozza, és megteremti a szükséges jogorvoslati garanciákat is.

A kapcsolódó jogszabályokkal, illetve jogszabálytervezetekkel való összhangot biztosítják a tervezet végén felsorolt hatályba léptető rendelkezések, valamint a módosuló rendelkezések felsorolása. Bízom benne, hogy a leendő jogszabály-alkalmazók dolgát ezek nem megnehezítik, hanem megkönnyítik majd annak érdekében, hogy az új törvény hatálybalépésével megteremtsük a folyamatosságot a nemzetiségi jogok biztosítása területén.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Bízom benne, hogy az elhangzottak megerősítették azt, amit a bevezetőmben említettem, miszerint egy igen bonyolult nemzetiségi jogvédelmi rendszer áttekinthető szabályozását biztosítani szándékozó, logikusan felépített jogszabálytervezetet nyújtottunk be a tisztelt Ház elé. Tisztelettel kérem, hogy a benyújtott törvényjavaslatot megvitatni és azt követően pedig elfogadni szíveskedjenek.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket. (Taps a kormánypártok soraiban.)

2010–2014 / 2011. évi őszi ülészak / 2011. december 7 (149. szám) / A nemzetiségek jogairól szóló törvényjavaslat részletes vitája / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Mielőtt a zárszót elmondanám, néhány dologra hadd reagáljak konkrétan is. A Nyakó képviselőtársam által elmondottakra annyiban szeretnék reagálni, hogy ha figyelmesen olvasta volna végig az ajánlást, akkor abban nagyon sok általa felvetett kérdésre megtalálta volna a választ. Tehát a módosító indítványok, illetve majd a későbbiekben a kapcsolódó módosító indítványok nagyrészt kezelik az általa felvetett kérdéseket.

Fontosnak tartom a Szávay képviselő úr, illetve Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr által többször is hangsúlyozott, a 17., 19. és 23. ajánlási pontokban megfogalmazottak kezelését. Számunkra természetesen rendkívül fontos nemzetiségpolitikai és nemzetpolitikai kérdés is egyaránt az, amit érint a 17., 19. és 23. ajánlási pont. Nem egyszerű kérdésekről van szó, szeretném megjegyezni, és nincs egyértelmű gyakorlat sem a régiókban erre vonatkozólag, sőt egyértelmű, világos és pontos európai gyakorlat sincs. Természetesen figyelembe vesszük és kapcsolódó módosító indítvánnyal - úgy tudom, hogy részben Kőszegi Zoltánnal készítették ezt a módosítót - igyekszünk a lehető legjobbat elfogadni, illetve befogadni.

Szeretném azt is jelezni, hogy több olyan javaslat található az ajánlási pontok között, amelyeket konkrétan maga a javaslat is tartalmaz, és megoldja azokat a problémákat. Tehát amikor esetlegesen nem támogatunk bizonyos módosító indítványokat, azt azért nem támogatjuk, amikor elvi kérdésekről vagy szimbolikus ügyekről van szó, mert vagy kezeli

ugyanaz a törvényjavaslat, vagy pedig más törvény fogja majd kezelni.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Kijelenthetjük, hogy 1993-ban a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvény elfogadásával történelmet írt a Magyar Országgyűlés. Egyetlen országgyűlési szavazással sikerült elérni azt a sorsdöntő áttörést, amelynek eredményeképpen a hazai nemzetiségi közösségeknek megteremtődött a lehetőségük arra, hogy a róluk szóló döntések előkészítésébe immár legitim módon, választott képviselőik közvetítésével beleszólhassanak. Külön is említést érdemel és a mai közéleti szereplők számára tanulságul szolgálhat, hogy akkor a kisebbségi törvény elfogadásakor a tisztelt Ház 96 százalékos többséggel szavazta meg ezt a kétharmados törvényt.

Azt hiszem, minden érintett vagy a nemzetiségpolitika iránt érdeklődő számára evidencia, hogy az 1993-as törvény által létrehozott kisebbségi önkormányzatiság rendszere bevált, és széles körű érdeklődést váltott ki a nemzetközi kisebbségpolitika szintjén is. Zárójelben szeretném megjegyezni, hogy nagyon elégedettek lehetnének akkor, ha a határon túli magyarok számára is ugyanilyen intézményesített érdek-képviselési rendszer lenne vagy lehetne. A hazánkról kialakult kép szerves része lett a hazai nemzetiségpolitika pozitívumainak elismerése. A szomszédos és távolabbi országok kormányzati és nemzetiségi delegációi rendszeresen érdeklődtek és érdeklődnek a rendszer jogi szabályozása és működési tapasztalatai iránt.

Az Európa Tanács kisebbségi ügyekben illetékes szakértői különösen értékesnek ítélték Magyarország erőfeszítéseit, amelyek eredményeképpen létrejött egy széles körben elismert funkcionális, kulturális autonómiarendszer. Ugyanakkor a törvénnyel kapcsolatos hazai és nemzetközi várakozások csak részben teljesültek. Nemzetközi szinten a legnagyobb csalódást az okozta, hogy a régió államai, annak ellenére, hogy érdeklődéssel figyelték-figyelik a hazai nemzetiségek életkörülményeinek alakulását, jogaik érvényesülését, odáig - csekély kivétellel - nem jutottak el, hogy országaik jogrendjébe a miénkhöz hasonló szabályozást építsenek be. Egyes szomszédos országokban ugyan létrejöttek országos választott nemzetiségi testületek, ezek létrejötte azonban a magyarországi önkormányzati rendszer kialakulásához képest jelentős késéssel, több esetben szerényebb, jóval szerényebb jogosítványokkal valósulhatott csak meg.

Az eltelt közel húsz év tapasztalatai nyomán a 2010. évi választásokat követően a kormány hozzálátott az ország társadalmi, közjogi rendszerének átalakításához, megújításához. E folyamat során nyilvánvaló volt, hogy a nemzetiségi jogok összegzését is új alapokra kell helyezni, a gyakorlat során szerzett tapasztalatok nyomán újra kell gondolni mindazon rendelkezéseket, amelyek a velünk élő nemzetiségek kulturális autonómiáját biztosítják, elősegítik nyelvük és kultúrájuk fennmaradását, fejlődését, a közösségen belüli átörökítésének lehetőségét. Ezért nyúlt a kormány a nemzetiségek jogait szabályozó törvény megújításának az eszközához.

Tisztelt Ház! A ma részletesen megvitatott jogszabálytervezettel újabb jelentős állomásához érkezett Magyarország társadalmi-politikai megújulásának folyamata. Az új nemzetiségi törvénnyel a kormány célja az, hogy a nemzetiségek jogait a vonatkozó nemzetközi dokumentumoknak megfelelően az érintettek minél nagyobb megalégedésére az ország lehetőségeivel összhangban biztosítsa. E szándék megjelenik az alaptörvényünkben, és az elfogadását követően a most megvitatott törvény részletezi majd e szándék megvalósításának módját és feltételeit.

Ahogy azt a tervezet benyújtásakor is hangsúlyoztam, a nemzetiségi törvény megalkotásával a kormány hármasként kívánt, kíván megfelelni. Egyrészt a korábbi, a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvény elfogadása óta eltelt időszak tapasztalatait kívánta megjeleníteni az új jogszabályban, másrészt biztosítani szándékozott a nemzetiségi jogok összhangját az egyéb, szintén változó, módosuló vagy megújuló jogszabályok rendelkezéseivel, és végül, de nem utolsósorban az új törvény nem titkolt célja a nemzetiségi jogalkalmazás során megjelent visszaélések, nemkívánatos jelenségek kizárása vagy legalábbis ezek lehetőségének a minél nagyobb arányú korlátozása.

Megnyugvással állapíthatom meg, hogy képviselőtársaim ezeket a célokat pártállásra való tekintet nélkül elfogadták. Sem az általános, sem a részletes vitában nem merült fel, hogy bármely célkitűzés indokolatlan vagy illegitim volna. A célok elérésének módját persze pártállás és vérmérséklet függvényében a felszólalók támogatták vagy kritizálták, illetve módosítani javasolták. Ennek köszönhető a beérkezett nagyszámú módosító és kapcsolódó módosító indítvány. Ezek száma jelzi, hogy a nemzetiségek iránti elkötelezettség az Országgyűlés mind kormánypárti, mind ellenzéki pártjainak sajátja. Azt hiszem, ez a hozzáállás megnyugtató lehet a tizenhárom nemzetiségi közösség számára is.

Fontosnak tartom azokat a felszólalásokat, amelyek a tárgyra, a nemzetiségek jogaira koncentráltak, és azt igyekeztek elősegíteni, hogy a jogszabály minél inkább megfeleljen a hazai nemzetiségek igényeinek. A tárgyszerű, lényegi felvetésekkel kapcsolatosan biztosíthatom önöket, hogy azokat alaposan meg fogjuk fontolni, és ha egy-egy kapcsolódó módosító indítvány elősegíti a törvény minőségének javítását, továbbá illeszkedik mind a kormány nemzetiségpolitikai céljaihoz, mind pedig a most tárgyalt tervezet szellemiségéhez, koncepciójához, a korábbi módosító kezdeményezésekhez hasonlóan látok még lehetőséget arra, hogy bekerüljön a törvény végleges szövegébe.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Valamennyien tudjuk, hogy minden érintett valamennyi elvárásának megfelelő jogszabályt alkotni képtelenség. Ugyanakkor a kidolgozás során a minél nagyobb elfogadottság biztosítása érdekében széles körű egyeztetések során igyekeztünk megszerezni a tervezet leglényegesebb elemeihez a hazai országos nemzetiségi önkormányzatok pozitív hozzáállását. Azt nyugodt szívvel elmondhatom, hogy mind ők, mind más szakértők egybehangzó véleményként fogalmazták meg, hogy az Országgyűléshez benyújtott törvénytervezet jobb, áttekinthetőbb a korábbi vonatkozó jogszabálynál. Éppen ezért azt gondolom, hogy a nemzetiségek jogairól szóló törvény tervezete rászolgált a vitában is nyilvánvalóvá vált figyelemre, és arra, hogy az indokolt változtatások átvezetését követően kiérdemelje a tisztelt Ház jóváhagyását.

Itt szeretném megköszönni a kisebbségi önkormányzatoknak, kisebbségi civil szervezeteknek, kisebbségi önkormányzatok országos vezetőinek, illetve tisztelt képviselőtársaimnak a munkáját, javító, módosító, korrigáló javaslatait.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket. (Taps.)

2010–2014 / 2011. évi téli rendkívüli ülészak / 2011. december 22 (158. szám) / A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról törvényjavaslat általános vitája / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelettel tájékoztatom a Házát, hogy a kormány támogatja az előterjesztést.

A kormány örömmel üdvözli azt, hogy az előző javaslatához képest néhány dolog pontosításra került ebben a benyújtott törvényjavaslatban. Többek között és kiemelten az egyházak elismerésének eljárásrendje változik, illetve pontosításra kerül, ahogyan a törvényjavaslatban nagyon pontosan meg van fogalmazva, a nemzetiségek elismerésének az analógiája történik, történne az egyházak elismerése is: tehát népi kezdeményezés legalább ezer fő aláírásával, OVB-hitelesítés után, az MTA-elnöki állásfoglalást követően az emberi jogi bizottság által beterjesztett törvénymódosító javaslaton keresztül országgyűlési döntéssel, illetve azt követően pedig miniszteri, minisztériumi nyilvántartással. Tehát a minisztériumban csak a nyilvántartás történne, ahogyan nagyon sok európai országban egyébként így is van.

Másik fontos pontosítás, ami a törvényjavaslatban megjelenik, hogy azok a jelenlegi egyházak, amelyek a mellékletben jelen pillanatban nem szerepelnek, január 1-jétől automatikusan egyesületnek minősülnek, és 2012. február 29-ig indíthatják meg a változásbejegyzési eljárást az egyesületként történő nyilvántartásuk érdekében. Az egyesület az egyház általános jogutódja, illetve ugyanebben a határidőben kezdeményezhetik az egyházként történő elismerésüket is. Ez a javaslat, illetve ez a pontosítás természetesen a jogbiztonságot erősíti.

Szeretném azt is kiemelni, hogy a törvényjavaslatba a földtörvény módosítása is bekerült: az egyházból egyesületté váló szervezet a földtulajdont megszerezheti, továbbra is birtokolhatja, illetve szeretném azt is aláhúzni, épp az emberi jogi bizottsági ülésen hangzott el kormánypárti képviselők és a kormánypárti frakciók részéről - kifejezték azon határozott szándékukat -, hogy belátható időn belül a már kérelmüket benyújtott egyházak ügyében is döntés szülessen. Ezt a szándékot, ezt az elképzelést a kormány természetesen támogatja és üdvözli.

(Földesi Gyula elfoglalja a jegyzői széket.)

Szeretnék még két tényt az Országgyűlés elé tární ezzel a törvényjavaslattal kapcsolatosan. Az egyik az, hogy a mellékletben szereplő 14 egyház, amely ex lege az egyházi státusát viheti tovább, a magukat 2001-ben a népszámlálás alkalmával vallásosnak valóknak a 99 százalékát lefedi. Tehát azt gondolom, hogy ez is egy fontos tény, amikor ennek a törvényjavaslatnak a vitáján vagyunk együtt, és elég komoly érületi hozzájárulás is tartozik ennek a törvényjavaslatnak a vitájához, hogy a 2001-es népszámlálás alkalmával a listán, a mellékletben szereplő 14 egyház a magukat vallásosnak vallók 99 százalékát lefedi. Ugyanilyen tény és adat a 2011-es esztendőből, hogy a személyi jövedelemadó úgynevezett egyházi 1 százalékának a felajánlói tekintetében ugyanez a lista, a 14 egyházat magában foglaló melléklet, a személyi jövedelemadó egyházi 1 százalékának mind az összege, mind pedig a felajánlók száma tekintetében a 91 százalékot jelenti a 14-es listán, illetve mellékleten.

Azt gondolom, ez mindenképpen azt jelenti, hogy a Magyarországon élő, munkálkodó, szolgáló egyházaknak elsöprő többségét a jelen pillanatban beterjesztett törvényjavaslat is - jelzem, mint ahogyan az előző is - lefedte, lefedi és segíti, stabilizálja hosszú távon az ő munkájukat, és természetesen a törvényjavaslat lehetőséget biztosít arra, hogy ezt a

mellékletet, ezt a listát tovább bővítsék a törvényjavaslatban megfogalmazott kritériumrendszer mentén. Mint jeleztem az imént, a kormány üdvözli azt a kormánypárti frakciók által megfogalmazódott határozott szándékot, hogy ezt a mellékletet, ezt a listát nyilvánvalóan megfelelő eljárás keretében és után bővítsék az Országgyűlés, és bővítésre kerüljön.

Köszönöm szépen a szót, tisztelt elnök úr. (Taps a kormánypártok soraiban.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:

Köszönöm szépen, tisztelt elnök úr. Néhány gyors reflexiót szeretnék tenni a Nyakó István képviselő úr által elmondottakra. Én elhiszem azt, hogy Nyakó képviselő úr számára a hetednapos adventista egyház által szervezett konferencia a reveláció erejével hatott, és nem győzi lapozgatni azt a kötetet, amelyet én is megkaptam számtalan példányban. Ebben a kötetben... (Nyakó István felmutat egy könyvet.) Az a könyv is megvan nekem, olvastam, nagyszerű könyv. Én elhiszem, hogy ez most az utóbbi hónapokban a reveláció erejével hat a képviselő úrra, de higgye el, hogy hosszú-hosszú évek és évtizedek óta ilyen konferenciák voltak, vannak, lesznek, kiváló konferenciák. Én magam sajnos nem tudtam elmenni, de egy kollégámat delegáltam ide. Ezek a szabad vitáknak kiváló műhelyei, ezen a konferencián is számos pozitív, negatív, kritikus és erősebb kritikával megfogalmazott vélemény hangzott el a törvény kialakításával kapcsolatosan, számos pozitív megjegyzés is van természetesen, de én azt gondolom, hogy ez egy másik fázis, az egy másik történet.

Az egyházak, illetve az egyházi intézmények diszkriminációjával kapcsolatosan, amelyet Nyakó képviselő úr is említett, illetve Lendvai képviselő asszony is, azt tudom mondani, hogy kedves képviselőtársaim, az előző években, amikor önök kormányozták ezt az országot, nem emlékszem arra, hogy amikor az egyházi oktatási intézményekkel szemben konkrét törvénytelen kormányzati és kormánypárti eljárás történt, mikor emelték fel a szavukat. Amikor éveken keresztül a hatályos törvényekkel szemben, az ÁSZ-jelentéssel szemben az egyházi közoktatási intézményeknek a kiegészítő támogatását nem kapták meg ezek az önök által most annyira szeretett egyházak és egyházi intézmények, akkor egyetlen szóval megszólaltak volna, egyetlen szóval kiálltak volna itt a parlamentben, hogy: ugyan már, kedves kormány, amelynek mi kormánypárti képviselői vagyunk, miért nem fizetitek ki azt a pénzt? Amikor a vatikáni, a szentszéki-magyar megállapodást megsértette a kormányuk, akkor egyetlen szóval meg nem szólaltak. Köszönöm szépen. (Taps a kormányzó pártok soraiban.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:

Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Nagyon gyorsan reflektálva, Kolber István képviselő úr, azt szeretném jelezni, hogy a köznevelési törvényben nem kötelező hittant fogadtunk el, ez bizonyára tévedés lehetett, mert ez hangzott el konkrétan, expressis verbis. (Dr. Kolber István: Nem ezt mondtam.) Tehát továbbra is választható a hit- és erkölcsan.

Azt szerettem volna még reflexióként elmondani, a vallási tevékenységen nyilván sokat lehet vitatkozni, és sokat is vitatkozunk 20 éve gyakorlatilag, de azt gondolom, hogy ennek a törvénynek nem lehet a tárgya az Isten és ember személyes kapcsolata. Nyilvánvalóan másról szól, tehát az állam által biztosított lelkiismereti és vallásszabadság jogának garantálásáról, illetve az egyházaknak a jogállásáról, de az Isten és ember perszonális kapcsolat nyilván nem lehet tárgya.

Amit szerettem volna még reflexióként említeni, abban bizonyára mindannyian egyetértünk, hogy az egyik legfontosabb cél az volt, eredendő módon is és most is, hogy a bizniszgyházakat szűrjük ki a rendszerből. Én úgy érzem, hogy ebben többé-kevésbé konszenzus van, igazából arról vitatkozunk, hogy ezt hogyan lehet úgy elérni, olyan eszközökkel elérni, ami nyilván alkotmányos, jogállami, ugyanakkor egyfajta folyamatos működést is lehetővé tesz a hiteles közösségek számára.

Azt szeretném Nyakó képviselő úrnak elmondani, hogy ez a törvény nem az egyházaknak vagy az egyházi szervezeteknek a finanszírozásáról, pénzügyi kérdéseiről szól, bármennyire is ön azt szeretné elérni, hogy ez a vita arról szóljon, hogy az egyházak pénzről szólnak, és az egyházak pénzt igényelnek. A hiteles egyházakról beszélek. Én azt gondolom, hogy itt valóban arról van szó, hogy a lelkiismereti és a vallásszabadságnak a garantálását tudja ez a törvény megteremteni, illetve az egyházaknak a jogállását nem teológiai módon és összefüggésben, hanem az alkotmányos rendszerben garantálni.

Azt gondolom, ez a törvényjavaslat ezt biztosítja.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:

Köszönöm szépen. Csak egy zárójeles megjegyzés az általam nagyon tisztelt Lustiger bíboros úr megjegyzésére: ő mondta ezt abban a Franciaországban, ahol nincs egyházi jogi státus, kedves Nyakó képviselőtársam. Tessék tájékozódni! Franciaországban minden egyház, kvázi egyház civil szervezetként működik és van bejegyezve. Ennyit erről a történetről.

A konferenciáról pedig csak annyit, hogy én magam több konferencián vettem részt az új egyházügyi törvény előkészítésén hónapokon keresztül; nagyon komoly egyeztetéseket folytattunk nagy egyházakkal, történelmi egyházakkal, kisegyházakkal, egyházi szakértőkkel, független szakértőkkel, és több konferencián magam is előadó voltam. Tehát az új egyházi törvénnyel kapcsolatban - 2011-ről beszélek - nemcsak ez a konferencia, hanem előtte több konferencia lezajlott, és azok is ilyen kiválóak voltak. Természetes, hogy ez most nagyobb publicitást kapott ezek szerint bizonyos okok miatt, annak nyilván megvan a hátsó oka. És egyébként az elmúlt 20-21 évben is nagyon sok ilyen konferencia volt, amely a különböző állam-egyházi kapcsolatrendszerrel dolgozta fel.

A politikai döntés mivoltára szeretnék visszatérni. Turi-Kovács Béla képviselőtársam nagyon fennköltén és tartalmasan beszélt erről a dilemmáról tulajdonképpen, és azt hiszem, hogy ebben tényleg kell róla gondolkodnunk meg vitázni, de ha most belegondolok, ha például a nemzetiségek regisztrációjáról beszélünk a '93-as kisebbségi törvény alapján - most már van egy új nemzetiségi jogállásról szóló törvényünk -, ott gyakorlatilag az Országgyűlés deklarálta azt, hogy tizenhárom elismert nemzeti és etnikai kisebbség van Magyarországon, és egyébként, amikor voltak újabb és újabb kezdeményezések, azokban az esetekben is az Országgyűlésnek bölcs politikai döntést kellett - de én nem a napi pártpolitikai értelemben vett politikai döntésre gondolok, gondolom, hogy képviselő úr se erre gondolt, hanem a szó legnemesebb értelmében - hoznia. És így vagyunk a mostani törvényjavaslatban is az egyházakkal.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:

Köszönöm szépen, tisztelt elnök úr. Zagyva képviselő úrnak szeretnék gyorsan reflektálni. Ugyanaz a helyzet, amit a bizottsági ülésen mondtam. Tehát az egyesület: január 1-jén, aki

nincs a listán, egyesületté válik. Az egyesület jogosult az 1 százalékára, viszont a törvényjavaslat, legalábbis a mostani szövegét illetően úgy szabályoz, hogy aki május 20-áig elnyeri az egyházi státust, az az egyházi 1 százalék részt is megkaphatja. Tehát ez a válasz jelen pillanatban.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Bocsánatot kérek, csak nagyon röviden tényleg erre a kérdésre, mert itt félreértések is vannak vagy lehetnek. Tehát azt szeretném jelezni, képviselő úr, hogy ez a megfogalmazás - én nem előterjesztőként, csak a vita résztvevőjeként próbálom interpretálni a törvényjavaslatot - a felsorolt kritériumrendszernek az egyik eleme, nem ez az egyetlen elem; nyilván ott végigolvassuk, ez az egyik része, egyik eleme. Másrészt pedig, ha jól olvasom a törvényjavaslatot, akkor az egyesületek jogutódok az egyházak tekintetében. Tehát a most hatályban lévő törvény alapján bejegyzett egyházak jogutódjai lesznek az egyesületek, tehát továbbviszik azt a folyamatot, amit ők az elmúlt ikksz év vagy évtized alatt, vagy ki tudja, mennyi van mögöttük. Ez az egyik része a dolognak.

A nemzetközi összefüggés. Nyilvánvalóan ott a bizottságban Gulyás Gergely alelnök úr szerintem jól interpretálta, de úgy tudom, hogy készül egy módosító indítvány, amely ezt pontosítani fogja. Ezt csak a mostani információim alapján szeretném jelezni. Tehát mindenképpen azt gondolom, hogy pontosítani kell, és akkor a kérdéseire megfelelő, kielégítő választ fog kapni.

Köszönöm szépen. (Taps a kormánypártok soraiból.)

**2010–2014 / 2011. évi téli rendkívüli ülészak / 2011. december 28 (160. szám) /
A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak,
vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvényjavaslat
részletes vitája / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ**

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Kolber István képviselő úr hozzászólásához szeretnék néhány reflexiót tenni. A 3. ajánlasi pont tekintetében szeretném tájékoztatni képviselő urat arról, hogy a már elfogadott új köznevelési törvény ezt a kérdést a 74. §-ában rendezzi, és egyébként az egyházi törvénynek nem az a feladata, hogy az állami közoktatási rendszert szabályozza, hanem kifejezetten a vallásos nevelés jogát, jogi garanciáit és kereteit teremtsen meg. Az egyházi törvény tehát erre szorítkozik. Az általános közoktatási, köznevelési kérdések pedig a köznevelési törvényben vannak szabályozva. A 3. ajánlasi pontban felvetett probléma az említett törvény 74. §-ában megnyugtatóan rendeződött. Kérem, hogy ez szíveskedjék figyelembe venni.

A 20. ajánlasi pont tekintetében pedig azt tudom mondani, hogy egy kicsi zavart érzek most részben az MSZP és a Demokratikus Koalíció együvé tartozása vagy különválása tekintetében, merthogy annak idején az első vita során is, ha jól emlékszem, éppen Lendvai Ildikó képviselő asszony mondta - nem tudom, hogy akkor már szét volt-e válva az MSZP-frakció vagy nem, erre nem emlékszem pontosan, de Lendvai Ildikó képviselő asszony mondta, ha jól rémlik nekem, de nem vagyok benne biztos -, örülnek annak, hogy a székhely szerinti bíróság kérdését a Fővárosi Bírósághoz helyezte át az akkori törvényjavaslat. Ezért nem értem igazán, most hogyan jött vissza ez a dolog, hogy a székhely szerinti bíróság, azaz

az 1990. évi IV. törvény e tekintetben hatályban maradna az ő módosító indítványuk szerint, amit egyébként az akkori törvényjavaslat vitájában örömmel üdvözöltek, hogy nem a székhely szerinti, hanem a Fővárosi Bíróságon történne ez a dolog. Tehát nem értem, itt egy kis ellentmondást érzek. Köszönöm szépen.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Azokra a fölvetésekre szeretnék röviden reagálni, amelyek lelki, teológiai és egyéb kérdéseket vetettek fel. Szeretnék mindenkit megnyugtatni, hogy ez a törvény nem ilyen kérdésekkel foglalkozik, nem hivatása és nem is küldetése egyetlenegy törvénynek sem teológiai kérdésekben állást foglalni, hitbeli kérdésekben, hittani kérdésekben, ekleziológiai kérdésekben, lelki kérdésekben. Ennek a törvénynek pusztán az egyházak alkotmányjogi és jogi helyzetével kapcsolatos szabályrendszer vagy keretrendszer megalkotása a feladata.

Másrészt szeretnék reflektálni Mirkóczki Ádám képviselő úr néhány fölvetésére, többek között a kétharmados többség kérdésére. Azt gondolom, az legitim dolog, legitim eljárás, hogy a parlament kezébe adjuk a végső döntést. Az eljárás maga más fokozatokon is végigmegy, és a kétharmados többség nem pusztán a mostani helyzetre kerül bele egy sarkalatos törvénybe; reménység szerint egy új alkotmányos rendszer keretei között hosszú távon kell hogy gondolkodjunk, ez pedig azt jelenti, hogy a mindenkori Országgyűlés mindenkori kétharmadáról van szó.

(A jegyzői székben Szilágyi Pétert Göndör István váltja fel.)

Azt is szeretném megerősíteni, hogy nagyon-nagyon európai megoldás és gyakorlat a kétfokozatú rendszer. Ha végignézzünk - természetesen Európa összes országában végigtekintettük a jogi helyzetet és a jogi feltételrendszert -, a kétfokozatú eljárás szinte elsöprő többségben megtalálható minden európai országban, minden uniós tagállamban. Nem is értem, hogy ha ezt valaki felveti, akkor mire gondol. Majd visszatérek még a bizottsági indítvány tartalmára. Szerintem ebben a kétfokozatú rendszerben a most benyújtott emberi jogi bizottsági indítvány jól kezeli a feltételrendszert, amit egyébként, ha jól vettem ki, ön is megerősített.

Köszönöm szépen.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Nyakó képviselő úr fölvetésére: szerintem pontosan kell fogalmazni, képviselő úr. Az az első törvényjavaslat ezerfős tagságról beszélt, ez a mostani pedig ezer fő aláírásáról. Ez óriási különbség, tessék szíves elemezni ezt a két mondatbéli különbséget, nagyon nagy különbség, olyan, mintha az alma és a körte lenne összehasonlítva. (Nyakó István közbeszól.)

Szeretnék visszatérni pár mondat erejéig Mirkóczki Ádám képviselő úr hozzászólásához, mert jeleztem, hogy szeretnék arra a részére is reflektálni. Tehát a bizottsági módosító indítvány, ami most a Ház asztalán van, mármint az emberi jogi bizottság módosító indítványa a nemzetközi működést annyival egészítené ki, hogy vagy 20 éves hazai, magyarországi működés, amibe beleszámít az elmúlt 20 éves egyházi tevékenység. Szerintem ez a megfogalmazás megfelelően rugalmas és "engedékeny" ahhoz, hogy minden valóban hiteles közösség egyházi jogi státust tudjon majd elnyerni, illetve szintén az emberi jogi

bizottság indítványa a válasz arra a fölvetésre is, hogy vajon ki és hogyan kerülhet be. Gondolom, hogy Gulyás Gergely képviselő úr is erre gondolhatott, bár nem tudok olvasni az ő gondolatai között.

Tehát ebben a javaslatban, amelyet támogat a kormány is, úgy fogalmaz, hogy február 29-éig, a visszavont törvény visszavonásának időpontjáig kérelmet benyújtott egyházak vagy egyházi szervezetek megtartják az egyházi jogi státusukat, és február 29-éig kell a döntést meghozni. Tehát nyilvánvalóan abból a körből kerül ki az a nem tudom, hány egyházi közösség, amelyre gondolt vagy gondolhatott Gulyás Gergely képviselőtársam.

Köszönöm szépen.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Igaza van Lamperth Mónika képviselő asszonynak, hogy legyünk aláztosak és legyünk szerények. Azt gondolom: az, hogy ez a törvény visszakerült ide, illetve a hatályba léptetett törvény hatályon kívül lett helyezve, ez mindenképpen azt jelenti, hogy belátta a Fidesz-KDNP-frakciónak, hogy jogtechnikai problémák miatt meg kell tenni ezt a lépést. Azt gondolom, hogy ez mindenképpen egy ilyen jellegű és jelentésű döntés volt, és ezért tárgyaljuk most ezt a törvényt megfelelő keretek között, megfelelő időkeretek között és megfelelő házszabályi rendnek is megfelelően.

(14.30)

Mirkóczki képviselő úrnak még hadd reflektáljak néhány mondat erejéig. Tehát részben a kétfokozatú eljárás elméletét fejtegetném, mellette érvelnék az európai összefüggések tekintetében, és felhívnám a szíves figyelmét egy 1989. augusztus 29-én, a Magyar Nemzetben megjelent nagyinterjúra, amely dr. Sólyom Lászlóval, akkori jogász professzor úrral készült, aki kifejezetten a készülő '90. évi IV. törvényről - akkor még nem tudhatta, hogy az lesz a száma ennek a törvénynek -, ebben a készülő vitában mondotta el álláspontját ebben a közéleti vitában. Kifejezetten és konkrétan az volt az elképzelése akkor Sólyom professzor úrnak, hogy az egyházaknak ne legyen külön egyházi jogi státust szabályozó törvénye, hanem kifejezetten csak a civiltörvény, az egyesülési törvény keretén belül kerülhessenek bejegyzésre. Ez teszi fel a költői kérdést, amire válaszol. A másik kérdésre, hogy az egyházak speciális funkciója miatt lehet-e egy bélyeggyűjtő egyesület szintjén kezelni, azt válaszolja, hogy lehet.

Tehát azt gondolom, hogy a kétfokozatú eljárás mindenféleképpen európai megoldás, és mindenféleképpen méltányos eljárást jelent. Köszönöm, elnök úr.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Szeretném folytatni azt a felolvasást - most én vagyok ilyen felolvasó, bocsánatot kérek -, amelyet az 1989. évi augusztus 29-ei Magyar Nemzetből Sólyom László jogász professzor úrtól idézek ebben a nagyinterjúban, és talán egy kicsit Lukács Tamás képviselő úr iménti kiváló beszédére is reflektál. Ezt mondja 1989-ben a bizonyára mindannyiunk által örvendő jogász professzor szakember: a másik kérdés, hogy az egyházat speciális funkciója miatt lehet-e egy bélyeggyűjtő egyesület szintén kezelni. Lehet. Az egyesületi törvény alapján működő társadalmi szervezet semleges jogi kategória, tehát nem attól egyház az egyház, hogy a jog elismeri, a jog csak jogi státust ad. S az interjú végén így summáz a jogász professzor: egyházügyinek nevezett törvényre semmi szükség.

Azt gondolom, hogy az elmúlt 21 esztendőben ennél többet produkáltunk, és ez a törvényjavaslat a kétfokozatú eljárást teljesen európai és alkotmányos módon tudja létrehozni és megvalósítani, hiszen részben az egyházi jogi státus kérdésében rendet tesz, részben pedig létrehozza azt a vallási egyesületi vagy egyesületi formát, amely mindkettő lehetőséget biztosít a lelkiismereti és vallásszabadság garantálására, jogi feltételrendszerére. Azt gondolom, hogy ebben a kérdésben tehát nem nekünk kell döntenünk, hogy ki lesz egyház és ki nem lesz egyház, hiszen ezt az emberek döntötték el az elmúlt évezredek során, és az előttünk álló évszázadok során is az emberek és a közösségek döntenek el, hogy kik hoznak létre egyházi, vallási közösséget.

Nekünk a jogi elismerés kérdésében kell döntenünk. Azt gondolom, a kétfokozatú eljárás teljes mértékben európai, s lám, még Sólyom akkori jogász professzor úr kényes ízlésének is megfelelt volna vagy megfelelné.

Köszönöm szépen. (Taps a kormánypártok soraiban.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:

Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Lendvai képviselő asszonynak hadd válaszoljak gyorsan. Azt mondja, hogy ez a kormány már sok kaktuszban ül. Szeretném mondani, kedves képviselő asszony, ön frakcióvezetőként sokáig szolgálta az előző kormányzatokat, az a kormányzat vitte be a kaktuszerdőbe ezt az országot, és most azon dolgozunk másfél éve, hogy ebből kikászálódjunk valahogy, és valahogyan saját talpunkra tudjunk állni.

A bíróság tekintetében azt tudom mondani, amit én elmondtam egy ezelőtti, régebbi kétperces hozzászólásomban, én csak arra az ellentmondásra vagy ellentmondásosságra szerettem volna ráirányítani a figyelmet, amit úgy véltem, hogy részben az MSZP soraiból elhangzottak, illetve a módosító indítvány és a régi törvényjavaslat alkalmával elmondottak között volt az én megítélésem szerint.

Az alkotmánybírósági határozatról hadd mondjam, hogy az Alkotmánybíróság, ha jól emlékszem, már '93-ban kimondta viszont egy határozatban azt, hogy igenis, az Országgyűlés, illetve az állam dönthet arról, hogy különbséget tesz bizonyos elvek mentén egyház és egyház között, leginkább itt a közszolgálat-átvállalás tekintetében hivatkozott az Alkotmánybíróság erre a különbségtételre. Tehát azt gondolom, hogy az alkotmánybírósági határozatoknak teljes mértékben megfelel ez a mostani különbségtétel is.

Röviden arra hadd reagáljak, hogy ezek szerint a képviselő asszony megítélésében az előző húsz esztendőben például a tábori lelkészi szolgálat tekintetében eddig is emberi jogi sérelmek voltak, és nem volt alkotmányos megoldás, amely az önök kormányzása alatt is ugyanúgy működött, mint a polgári nemzeti kormányok időszakában. Tehát nem értem, akkor ez egy ellentmondás, amire jó lenne, ha reflektálna a képviselő asszony.

Köszönöm szépen.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:

Köszönöm szépen, tisztelt elnök úr. A tábori lelkészek tekintetében a kormány mindenkor, az eddigi 21 esztendő alatt megállapodásokat kötött. Tessék nekem egyetlenegy olyan megállapodást mutatni az elmúlt 21 esztendőből a mindenkori kormányok részéről, amely a jelenlegi mellékleten kívül levő egyházakkal kötöttet! A 14 egyházon belül történt az elmúlt 21 esztendőben is minden megállapodásnak a megkötése.

A bizniszegyházakra visszaugorva, Lendvai képviselő asszony azt deklarálta már többször, hogy ők támogatják, hogy a bizniszegyházakat szűrjük ki a rendszerből. De hát, kedves képviselő asszony, ez a feltételrendszer, ami a törvényjavaslatban meg van fogalmazva, ez egy rendszer, ez egy fölépített koncepció. Tehát ha egy-egy elemét kihúzzuk, azzal gyengítjük ezt a fajta feltételrendszert, pontosan ezért fontos, hogy egy egészet alkosson ez a feltételrendszer, és egymást kiegészítő módon vannak ezek megfogalmazva.

(15.50)

Azt gondolom, hogy pontosan ezért vannak így megfogalmazva, hogy azt a célt elérjük, amelyet ön is állítólag támogat.

Egyébként felsorolta az egyházi 1 százalék kérdését és az egyházi intézmények kiegészítő normatíváját, támogatását. Hát pontosan ez az a két tétel, amelyek eklatáns példáit adják az elmúlt húsz esztendőben az előző törvény gyengeségének; tekintettel arra, hogy pont az egyházi 1 százalék tekintetében nagyon sok bizniszegyház vitte ki a közpénzeket, illetve az egyházi intézményi kiegészítő normatívánál is sok-sok milliárd forintot az elmúlt iksz évben vittek ki leginkább egyébként szociális intézmények tekintetében, de az egyházi 1 százalék tekintetben sorolhatnám estig, hogy milyen egyházi szervezetek kapták meg vagy vihették el ezeket az egyházi 1 százalékokat. Nem akarok példákat mondani.

Köszönöm szépen.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Igen tisztelt Lendvai Képviselő Asszony! Azt szeretném mondani, hogy azért vannak ebben az új törvényjavaslatban definíciók végre, mert az 1990. évi IV. törvényben nem volt semmiféle definíció, és többek között ezért sem lehetett semmiféle eljárást elindítani, bár voltak abban is ugye próbálkozások. Pontosán az ügyészség azért utasította vissza ezeket a fajta kezdeményezéseket, mert semmiféle definíció nem volt az 1990. évi IV. törvényben; nyilván nem véletlenül, hiszen ezt még a posztkommunista, illetve a kommunista diktatúra utolsó törvényeként kell hogy magunk előtt lássuk.

Tehát ennek a törvényjavaslatnak ez is az előnye vagy pozitívuma, hogy végre van definíció. És egyébként szeretném Kővári képviselő úrnak is mondani, ha itt lenne, hogy nem szabad összetéveszteni a különböző definíciókat, tudniillik a vallási tevékenység definíciója is egy definíció, az egyház definíciója, nyilván nem teológiai - még egyszer elmondom századjára - definíció, hanem jogi definíció. Ezek mind-mind arra vannak, hogy rendszerszemléletet vigyünk ebbe az egész történetbe; és megint más történet az egyházként való elismerésre irányuló eljárás. Tehát nagyon fontos, hogy nem pusztán az egyházi státust elért egyházakra vonatkozik, hanem az egyesületként tevékenykedő, úgynevezett vallási egyesületként tevékenykedő közösségekre is vonatkozik majd a vallási tevékenység definíciója, merthogy ez a törvény több törvénnyel is összefüggésben van természetesen.

Tehát arra kérek mindenkit, hogy figyeljünk arra, hogy végre van definíció, végre van kapaszkodó, jogi kapaszkodó, és végre rendszerszemlélet van vagy található ebben a törvényjavaslatban. Tehát minden összefügg mindennel, ezt kellene együtt látni, és akkor talán jól vagy helyesebben látjuk a dolgokat, ha nem is tökéletesen.

Köszönöm.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm szépen. Zagyva képviselő úr felvetésére szeretnék reflektálni. A parlament szerepével kapcsolatosan az imént, ha figyelt volna, nem tudom, mennyire figyelte Horváth János igen tisztelt képviselőtársunkat, ragyogóan, fennköltén és nagyon tartalmasan elmagyarázta, elmondta az ő álláspontját, amely szerintem rendkívül kielégítő válasz és reflexió volt az Országgyűlés szerepére általában is meg konkrétan az egyházi törvény összefüggésében.

A definíciókkal kapcsolatban egy dolgot tudok mondani, kedves képviselő úr. Végiglapoztam az ajánlást: önök egyetlenegy betűt nem tettek hozzá javaslatként a definíciókhoz, se a vallási tevékenység definíciójához, se az egyház mint olyan definíciójához, sem pedig az egyházi eljárás, az egyházzá minősítés eljárási rendjébe tartozó definíció keretében egyetlenegy szó, módosító indítvány nem hangzott el, azt gondolom tehát, hogy ez azt jelenti, hogy önök se tudnak többet mondani.

Kedves Zagyva Képviselő Úr! Önnek válaszolok. Azt szeretném mondani, hogy ebben a törvényjavaslatban - ami nyilván nem tökéletes, mint ahogy egyik törvény vagy törvényjavaslat sem tökéletes, de - egy rendszer van, egy összefüggésrendszer van definíciókkal, eljárásrenddel, döntéshozási mechanizmussal. Azt gondolom, hogy ez együtt szemlélendő, együtt látandó vagy együtt kell látni, és ez az együttlátás adja ki a végeredményt, amely azt a garanciát jelenti, amit megítélésünk szerint talán a Jobbik frakciója is célként maga elé tűzött, meg mi is célként magunk elé tűztünk.

Redukálni az egyházak számát. Kedves Képviselő Úr! Jelen pillanatban a háromszázhatvan-valahányhoz képest 14 egyház van. Ha ez nem redukálás, akkor micsoda? Fűnyíróelvet pedig itt, Magyarországon az elmúlt 21 évben a bíróság érvényesített: csak túl magasra hagyta a fűvet, ez volt a fűnyíróelv. Mi nem fűnyíróelv szerint, hanem egy eljárásrend szerint, egy feltételrendszer szerint regisztrálnánk az egyházakat.

2010–2014 / 2012. évi tavaszi ülésszak / 2012. február 13 (162. szám) / A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat, valamint egyházkénti elismerés elutasításáról szóló országgyűlési határozati javaslat együttes általános vitája / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Nagyon szépen köszönöm a szót, tisztelt elnök úr.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! A kormány az előterjesztést támogatja. Szeretném jelezni, és egy kicsit visszatérni az elfogadott egyházi törvénynek a tartalmi üzenetére, hogy az új egyházi törvény alkotmányos, jogi garanciákat teremtett és teremt, a lelkiismereti és vallásszabadság egyéni és közösségi gyakorlásának a garantálását, az egyházak és vallási közösségek autonómiájának a garantálását, az állam és egyházak alkotmányos elvének biztosítását, ugyanakkor az állam és az egyházak együttműködési lehetőségét is megteremti a törvény a közösségi célok, a közjó érdekében. A törvény garantálja a közcélú tevékenységet végző egyházak állami támogatását, illetve garantálja a biznisszegházak kizárását az egyházi jogi státus köréből.

Így hát, nyugodtan mondhatjuk azt, hogy ez a törvény egy modern, európai egyházi törvény. Ha megvizsgáljuk az európai uniós országok jogi gyakorlatát, akkor ezek összehasonlításával egyáltalán nem kell szégyenkeznünk, sőt! Mindannyian talán, akik tanulmányoztuk az európai uniós tagországok ez irányú jogi gyakorlatát, tudjuk azt, hogy három modell létezik Európában: létezik az államvallási modell, létezik az úgynevezett francia modell, ahogy az egyházak a civil szervezetek világát is jelentik, és létezik a kétszintű rendszer, amelyben a vallási egyesületek és az egyházi jogi státusz párhuzamosan létezik, ez az úgynevezett közép-európai modell. Tehát azt gondolom, hogy a három európai modellen belül ez az új magyar egyházi törvény igenis modern és európai törvényként vállalható. A bizottság előterjesztése mindezt most megerősíti, és azt gondolom, hogy azokat a törvény vitája közben megtett ígéreteinket is, illetve a törvényben megfogalmazott átmeneti időszak határidejét is a bizottság betartotta, hiszen rögtön a tavaszi ülés első ülésnapján már napirendre vette a javaslatot a lista bővítés tekintetében.

Engedjék meg, hogy még két rövid tényt idehozzak a Ház elé. Az egyik tény az, hogy eddig azt mondtuk, amikor a törvényt tárgyaltuk itt a parlamentben, hogy a 2001-es népszámlálás adatai alapján a törvény mellékletét jelentő lista 14 egyháza lefedi a magukat valamely felekezethez tartozók 99 százalékát; most nyugodtan mondhatjuk, hogy ez a szám már talán 99,8 százalék. A másik tény, hogy a tavaly még több mint 360 egyház helyett ma már csak 14+17 egyházzal beszélünk, és milyen érdekes, hogy tavaly, amikor sokan kiabáltak, idegeskedtek, hogy mi lesz a sok egyházzal, amikor arról volt szó, hogy elő kell állniuk, akkor hirtelen a több mint 360-ból csak 85 közösség jelentkezett, és abból is nagyon sokan nem tudnak megfelelni az új egyházi törvény feltételrendszerének.

Ugyanakkor, mint ahogyan azt elnök úr az exozójában elmondotta, a törvény jogi kereteket és lehetőségeket biztosít mindegyik közösség számára, hogy vallási egyesületként folytassák a tevékenységüket. Nyilván itt is vannak határidők, és van, akik számára a február 29. a határidő végét fogja jelenteni, és van, akik számára még egy plusz két hónapos határidőt, lehetőséget teremt a törvény. Azt gondolom, hogy ezekkel a lehetőségekkel élniük kell ezeknek a közösségeknek, és ők is jelentős mértékű lehetőséghez, jogi, illetve állami támogatási vagy pályázati lehetőséghez tudnak jutni. Tehát azt gondolom, hogy valóban, a törvény abszolút mértékben garantálja a lelkiismereti és vallásszabadság egyéni és közösségi gyakorlásának a biztosítását.

A kormány tehát támogatja az előterjesztést, és bízom benne, hogy a végszavazás alkalmával nyugodtan mondhatjuk, hogy az ígéretünknek megfeleltünk, és a törvényben szerepelt határidőt is betartva tudjuk majd a választ megadni ezekre a kérelmekre. Köszönöm szépen a figyelmüket.

2010–2014 / 2012. évi tavaszi ülés / 2012. március 12 (170. szám) / A máriapócsi kegyhelyről és a magyar görög katolikus közösség társadalomban betöltött szerepéről szóló országgyűlési határozati javaslat általános vitája / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár:
Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim!
Engedjék meg, hogy én magam is köszöntsem az általános vitát személyesen a helyszínen követő görög katolikus atyákat. Külön köszöntöm dr. Kruppa Tamást, a Hajdúdorogi Görög

Katolikus Egyházmegye főhelynökét és dr. Seszták Istvánt, az egyházmegye pasztorális helynökét. (Taps.)

(19.30)

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Ház! A máriapócsi kegyhelyről és a magyar görög katolikus közösség társadalomban betöltött szerepéről szóló országgyűlési határozati javaslat általános vitája egy szimbolikus időpontban, a Hajdúdorogi Görög Katolikus Egyházmegye megalapításának centenáriumaikor történik. Tiszteletre méltó az a benyújtói szándék, hogy az Országgyűlés a magyar görög katolikus közösség szolgálatáról határozatban megemlékezzen, és ez az alkalom jó lehetőség egy számvetésre is, beszédemmel ehhez kívánok néhány szempontot nyújtani.

(Az elnöki széket Jakab István, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

A görög katolikus egyházmegye megalapításának nagy szószólója Szabó Jenő főrendiházi tag, egy szűk évvel a Christifideles graeci kezdetű bulla megjelenése előtti szavaival vezetem be gondolataimat, amelyek szintén e ház falai között hangoztak el. Idézem: “Nem akarom túlozni a dolgot, de igenis állítom, hogy itt nem kevesebről van szó, mint emancipációjáról annak a 250 ezer főből álló népcsoportnak, amely érdekében felszólaltam. Ezt az emancipációt csak egy külön intézmény létesítése által lehet elérni, csakis egy külön magyar egyházmegye dokumentálhatná intézményesen, tehát elvitathatatlanul, hogy görög katolikus magyarság és görög katolikus magyar intelligentia nemcsak tényleg, hanem jogilag is létezik.”

Szabó Jenő száz évvel ezelőtti gondolatai annak az alulról jövő kezdeményezésnek adnak hangot, amelyet a görög katolikus magyarság az 1800-as évek eleje óta szorgalmazott, jelesül a magyar görög katolikusság létének elismerését és azokat a jogokat, amelyeket a más nemzetiségű görög katolikusok már évszázadok óta gyakorolhattak a Kárpát-medencében, jelesül a magyar görög katolikus pasztorációt ellátó egyházmegye felállítását és a magyar liturgikus nyelv bevezetését.

Ahogy beszédében is megfogalmazza, csupán annyi a kérésük, hogy ne a diplomáciai megfontolások, hanem a tényleges helyzet határozza meg a magyar görög katolikusság sorsát. És végül is e szenvedélyes sorokban is érvényre jutó kérelem 1912-ben meghallgatásra talált az Apostoli Szentszéknél, amikor is X. Pius pápa június 8-án kiadott Christifideles graeci kezdetű bullájával kanonizálta az új egyházmegyét.

Tisztelt Országgyűlés! Ez a döntés egy folyamat, egy kálváriaút vége volt, viszont egy másik folyamat, a lehetőségként kapott keretek kitöltésének a kezdete is, s mindezen lehetőség a történelem egy nagyon nehéz időszakában adatott meg, így az eredményeket ennek függvényében kell szemlélnünk. Amikor visszatekintünk erre a száz évre, úgy gondolom, a legfontosabb feladatunk számba venni a reánk bízott javakat, a velük való sáfárkodást, hálát adni elsősorban a Jóisten felé, hogy adott feladatot és munkást is hozzá, akik az egész nemzet javát szolgálták, világháborúk és diktatúrák által sújtott évszázadban.

Ez a kegyelem ad lehetőséget arra, hogy most egy évszázaddal az egyházmegye megalapítását követően elmondhatjuk, hogy voltak sokan, akik azon munkálkodtak, hogy ez az egyházmegye be tudja tölteni a küldetését, azt a pasztorációs szerepet a magyar görög katolikus közösségben, amely miatt oly sokan várták a megalakulását, és ez a várakozás mára százszoros, sőt ezerszeres termést hozott a külső körülmények ellenére is. A görög katolikus közösség az intézményesülés lehetőségének elnyerése óta számarányához képest különösen

jelentős terhet vállal magára az ifjúság nevelése és a szociális gondoskodás területén, előbb a népfőiskolai mozgalomban vállalt jelentős szerepet, majd a kommunizmus időszakában bekövetkezett kényszerű hallgatás évtizedei után az intézményesülés folyamatos, és különösen impozáns az a munka, amelyet az oktatás területén a borsodi kisfalvakban, valamint a szociális gondoskodás terén Szabolcs-Szatmár-Bereg és Hajdú-Bihar megye településein végeznek.

Ez is hozzájárult ahhoz, hogy miközben a magyar nemzet sajnálatos módon fogyatkozik, a magyar görög katolikus közösség minden népszámláláskor számszerűleg gyarapszik, mert él benne a hit Istenben, nemzetünkben, családjunkban, a megmaradásban. Úgy gondolom, hogy a mai morális válság közepette erre óriási szükség van, óriási szüksége van a társadalomnak és a nemzetünknek is, és nagyon jó, ha ezt jeles alkalmakkor az Országgyűlés kimondja.

Tisztelt Országgyűlés! Észre kell vennünk, hogy a társadalomnak igenis szüksége van arra a szolgálatra, amelyet az egyház biztosít, hisz ha az egyházi közösségek nem érnek el Magyarországot legkisebb falujának utolsó házáig is, akkor lesznek olyan települések, amelyek jó és biztató szó, a szó legnemesebb értelme szerint közszolgálat nélkül maradnak, reménység nélkül maradnak. Ezért van nagy jelentősége annak, hogy az új alaptörvény kimondja: az egyház és az állam együttműködik a társadalom javának, a közjónak a szolgálatában.

A nemzeti együttműködés kormánya komolyan veszi az alaptörvényben is kimondottakat, a társadalom javának előmozdítását fókuszba állítva alakítottuk ki a magyar görög katolikus közösséggel való együttműködést is. Mind a Hajdúdorogi Egyházmegyével, mind a Miskolci Apostoli Exarchátussal való együttműködés sarokpontja a társadalom érdekében végzett érték- és közösségteremtő szolgálat együtt látása. Annak a társadalom közeli, ember közeli létnek, amelynek a görög katolikus egyház történetében nagyon nagy hagyományai vannak, és ezt sosem intézmények, hanem a felebaráti szeretet eszménye tette teljessé, a mai rohanó, lelki, szociális, gazdasági, morális válsággal terhelt világunkban különösen is felértékelődik a jelenléte.

Az elmúlt évben is számos olyan programban tudtunk együttműködni, amely keretében a kis falvakban, valamint nagyvárosi szórványban élő közösségek pasztorációját erősítették meg, különböző lehetőségekkel támogattuk a görög katolikus közösség szociális és oktatási szerepvállalását, az azon alapuló programokat, és kiemelt figyelmet szentelünk a cigánypasztorációs tevékenységüknek is.

A határozati javaslat feltünteti azt is, hogy nem csupán az anyaországban, hanem a határon túl is élnek magyar nemzetiségű görög katolikusok, akik nagyon sok áldozatot hoztak az elmúlt évtizedekben hagyományaik és anyanyelvük megtartása érdekében, melyet a mai napig immár újra legálisan őriznek.

A határozat másik részében kimondja, hogy a magyar görög katolikusok lelki központja, Máriapócs nemzeti kegyhely és a máriapócsi bazilika kiemelt jelentőségű nemzeti kincs. Máriapócs jelentősége túlmutat a falu és a megye közösségén, több százezer zarándok érkezik ide az ország számos pontjáról és a határon túlról is. Úgy gondolom, hogy kulcsfontosságú az ország jövője szempontjából is, hogy meg tudjuk-e becsülni páratlan kulturális értékeinket, és tudunk-e élni az ebben rejlő lehetőségekkel.

Úgy gondolom, beszámolóim alapján az is egyértelmű, hogy a kormány az elmúlt másfél évben is már a határozati javaslat szellemiségét tükrözve tekintett a görög katolikus közösség

társadalmi tevékenységére. Mindezek alapján tehát tájékoztatom az Országgyűlést, hogy a kormány az országgyűlési határozati javaslatot támogatja, és kérem, hogy az Országgyűlés, a Ház is támogassa és fogadja el ezt az országgyűlési határozati javaslatot.

Köszönöm, hogy meghallgattak. (Taps.)

2010–2014 / 2012. évi tavaszi ülésszak / 2012. március 26 (174. szám) / A nemzetiségek napjáról szóló országgyűlési határozati javaslat általános vitája / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Az elmúlt év során megújult Magyarország közjogi rendszere, és a megújulási folyamat nem került el a hazánkban élő nemzetiségek jogainak áttekintését, átalakítását sem. Szeretném a jelenlévőket emlékeztetni arra, hogy az alaptörvény mind a preambulumban, a Nemzeti hitvallásban, mind normaszövegében rögzíti, hogy a Magyarországon élő nemzetiségek a magyar politikai közösség részei és államalkotó tényezők. Az állam vállalja, hogy a nemzetiségek nyelvét és kultúráját megóvja és ápolja. Az alaptörvény XXIX. cikke szerint minden, valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van önazonossága szabad megvallásához és megőrzéséhez. A Magyarországon élő nemzetiségeknek joguk van az anyanyelvhasználathoz, a saját nyelven való egyéni és közösségi névhasználathoz, saját kultúrájuk ápolásához és az anyanyelvű oktatáshoz. A Magyarországon élő nemzetiségek helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre.

Az alaptörvény vonatkozó rendelkezése nyomán az elmúlt év decemberében került sor a nemzetiségek jogairól szóló sarkalatos törvény elfogadására. A törvény részletesen szabályozza a nemzetiségek jogait, önkormányzataik választásának anyagi jogi szabályait, működésük, gazdálkodásuk szabályait. A jogszabály tartalmával most ismerkednek az érintettek, a Magyarországon élő nemzetiségek önkormányzatai, valamint a kormány kezdeményezésének köszönhetően nemzetiségeink óhazái is.

Az alaptörvény rögzíti azt is, hogy a Magyarországon élő nemzetiségeknek az Országgyűlés munkájában való részvételét szintén sarkalatos törvény szabályozza. Mint azt képviselőtársaim jól tudják, az országgyűlési képviselők választásáról szóló, szintén az elmúlt év végén elfogadott törvény tartalmazza a nemzetiségek kedvezményes mandátumhoz jutását, illetve az e kedvezménnyel élni nem tudó nemzetiségek képviselőire megválasztásra kerülő nemzetiségi szószóló jogintézményét.

A nemzetiségekkel kapcsolatos jogalkotás természetesen az említett jogszabályok elfogadásával nem ért véget. Több, a nemzetiségek köznevelését, kulturális igényeinek biztosítását, pénzügyi támogatását szabályozó rendelet készült el, illetve áll előkészítés alatt a felelős szaktárcáknál. Ezek megjelenése és hatálybalépése segíti majd elő mindannak a gondoskodásnak a valóra válását, amelyet az alaptörvény megalkotásaikor az Országgyűlés nemzetiségeink részére biztosítani kívánt.

Tisztelt Képviselőtársaim! A felsoroltakból is kitűnik, hogy Magyarország Országgyűlése vállalja, a magyarsággal e hazában évszázadok óta együtt élő nemzetiségek társadalmunk fontos politikai és kulturális részét képezik, államalkotó tényezők. A nemzetiségek sokszínű

kultúrájának, szellemi és tárgyi emlékeinek, hagyományaik megőrzése, anyanyelvük ápolása és fejlesztése az egész nemzet számára pótolhatatlan, védendő értéket jelent. Magyarország a nemzetiségek iránt kinyilvánított felelősségvállalásra figyelemmel a nemzetiségek egyéni és közösségi jogait széleskörűen biztosítja.

E hitvallásból következően az Országgyűlés a nemzetiségek ügye iránti elkötelezettséget megerősítendő az emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottság kezdeményezi, hogy országgyűlési határozatban rögzítsük: az ENSZ nemzeti vagy etnikai, vallási és nyelvi kisebbségek jogairól szóló nyilatkozata elfogadásának a napját, december 18-át a nemzetiségek napjává nyilvánítsuk.

Tisztelt Képviselőtársaim! A kezdeményezés nem előzmény nélküli, hiszen - mint arra bizonyára önök is emlékeznek - korábban kormányzati kezdeményezésre ünnepeltük a nemzetiségek, illetve korábbi megnevezéssel a kisebbségek napját. Ezen a napon különös figyelem övezte e közösségeket, legkiválóbbjaik pedig miniszterelnöki kezdeményezésre Kisebbségért-díjban részesültek.

Tisztelt Képviselőtársaim! Most minőségi változás, hogy nem pusztán kormányzati akaratként, hanem Magyarország Országgyűlése hoz határozatot, és nyilvánítja, nyilváníthatja december 18-át a nemzetiségek napjává. Az önök előtt lévő országgyűlési határozat ismételten megerősíti közös elkötelezettségünket a hazánkban élő nemzetiségek ügye iránt. Úgy vélem, hogy elfogadásával elősegíthetjük a hazai nemzetiségek jogainak érvényesülését és a nemzet, valamint a velünk élő nemzetiségek egymás iránti együttélési elkötelezettségét. Hiszen a mindennapok együttélését természetes módon segíthetik elő a bevezetőmben felsorolt jogszabályok, ám ezek mellett a hétköznapiak együttes küzdelmein túl valóban szükség van ünnepnapokra is.

(23.10)

A nemzetiségek napja lehet az az egyedi ünnep, amelyet magyarok és nemzetiségiek együttesen ünnepelhetnek, amelynek keretében együtt emlékezhetnek meg a nemzetiségi jogok fontosságáról.

Kérem tehát, hogy az önök előtt lévő határozattervezetet megvitatni és elfogadni szíveskedjenek. Köszönöm kitartó figyelmüket. (Taps a kormánypárti padsorokban.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Nagyon szépen köszönöm a szót, tisztelt elnök úr. Szeretném megköszönni a felszólalásait minden képviselőtársamnak, és engedjék meg, hogy jobbikos képviselőtársaimnak a tartalmas felszólalásaira hadd reagáljak néhány gondolat erejéig.

Szeretném megnyugtatni Szávay képviselő urat, hogy nem pusztán szimbolikus előterjesztésről van szó. Ebben a konkrét határozati javaslatban, úgy gondolom, építkezésről van szó. Az elmúlt másfél, két esztendő alatt elkezdtünk ezen a területen építkezni. Új alaptörvény, nemzetiségi törvény, egy végrehajtási rendelet már elfogadásra került, most egy országgyűlési határozati javaslat, illetve határozat formájában ez egy minőségi változás megítélésem szerint, hiszen eddig egy technikai jellegű kormányrendelet szólt a kisebbségek napjáról. Most, azt gondolom, nagyon fontos az, hogy maga az Országgyűlés, mondhatnánk, egy ünnepi aktussal, egy nyilatkozat, határozat formájában fogadja el ezt az országgyűlési határozatot, tehát nem pusztán egy parlamentnek felelős kormányzati technikai kormányrendelettel, hanem az Országgyűlés emeli ezt ünnepi rangra. Szerintem ez nem

pusztán szimbólum, hanem konkrét gyakorlati üzenet is a magyarországi nemzetiségek irányába.

Másrészt azt szerettem volna jelezni, hogy úgy gondolom, a magyar kormány nemzetiségpolitikája, ha az egész struktúráját nézem ennek a nemzetiségi politikának, akkor, azt gondolom, nagyon is üzenet a határon túli magyarság identitásának megőrzése és támogatása irányában, hiszen, ha ezt a struktúrát szemlélem, akkor részben a kisebbségi, nemzetiségi önkormányzati rendszert látom, a nemzetiségi intézményrendszert és annak a működtetését, a folyamatos működtetését, a nemzetiségi civil szervezetek állami támogatási rendszerét, amely igen-igen kevés helyen fordul elő Európában, hogy egyszer egy önkormányzati rendszer, illetve egy civil nemzetiségi struktúra állami támogatási rendszeréről vagy koncepciózus állami támogatási rendszeréről beszélhetünk. Ezen túl van az önkormányzat által támogatott nemzetiségi parlamenti képviselő, amely, mégiscsak azt mondhatjuk, hogy az elmúlt huszonegynéhány esztendőben, ha tágabban nézem, akkor az előző 66 év után mégiscsak egy minőségi változást jelent. Az egy másik kérdés, hogy nemcsak a kormányzat és a Magyar Országgyűlés részéről, hanem a nemzetiségi közösségek részéről is ez egy nagy felelősség és nagy kihívás, hogy hogyan tudják megszervezni önmagukat, és hogyan tudják megszólítani a saját közösségüket annak érdekében, hogy minél több közösség tudja magát képviseltetni itt a Magyar Országgyűlésben.

Tehát, ha ezeket együtt látom, akkor azt gondolom, hogy igenis példaértékű a magyarországi nemzetiségi politika, és ilyen értelemben valóban követelhetünk és kérhetünk a határon túli magyar nemzettestestek és a magyar nemzeti közösségek számára ugyanilyen jogokat. Ha tetszik, akkor úgy fogalmazhatjuk meg, hogy a magyarországi nemzetiségi politika igenis, autonómiát teremtett és teremt a magyarországi nemzetiségi közösségek számára, és ilyen értelemben ugyanezt az autonómiát kérjük, kívánjuk és követeljük a határon túli magyar közösségeink számára is, természetesen az adott ország realitásai közepette.

Szeretném azt is elmondani, hogy a Beneš-dekrétumok ügyében, bár erről nem Szávay képviselő úr beszélt, hanem Ferenczi képviselő úr, azt gondolom, mind a magyar kormányzat, mind pedig az európai parlamenti képviselőink is igen-igen határozott állásfoglalást képviselnek, minden fórumon, minden európai intézmény keretében, és nagyon-nagyon fontos lenne, hogy elérjük azt, hogy a nemzetiségi kérdés, illetve a nemzeti kisebbségek kérdése valóban európai ügy legyen, és valóban az európai intézmények tekintetében is egy intézményesített érdekképviselő tudjon kialakulni, konkrétan az Európai Unió intézményein belül is.

(23.50)

Szeretném végezetül megköszönni Ferenczi Gábornak a megemlékező gondolatait, annál is inkább, mert én magam is egynegyed részben magyarországi német vagyok.

Köszönöm szépen. (Taps a kormánypárti padosorokból és a Jobbik soraiból.)

2010–2014 / 2012. évi tavaszi ülés / 2012. április 2 (176. szám) / A nemzetiségek napjáról szóló határozati javaslat részletes vitája / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Nagyon köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Csak egy mondatban szeretnék reflektálni Szávay képviselő úr

gondolataira. Megértve az ő okfejtését maximális mértékben, azt gondolom, hogy az új magyar alaptörvény ezeket a kérdéseket tisztességgel rendezze a magyarországi nemzetiségek összefüggésében, és ezzel valóban példát is adunk a határon túli magyar nemzettestein, honfitársaink tekintetében a követendő példára.

Az emberi jogi bizottság módosító indítványa szintén, azt gondolom, cizelláttan reflektál ezekre a kérdésekre, tehát bízom benne, hogy ezzel együtt közösen el tudjuk majd fogadni ezt a határozati javaslatot.

Köszönöm szépen.

**2010–2014 / 2013. évi őszi ülészak / 2013. október 24 (315. szám) /
Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat; az
Állami Számvevőszék véleménye Magyarország 2014. évi központi
költségvetéséről, valamint a Költségvetési Tanács véleménye Magyarország
2014. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezetéről
általános vitája / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ**

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Gúr és Józsa Képviselőtársaim! Egész egyszerűen mi keresztyén embereként rendkívül türelmes és toleráns emberek vagyunk, annyira, hogy még önöket végig is hallgatjuk, hazudozásait és hadovázásait - ez nem jelenti azt természetesen, hogy ezt elfogadjuk. Sőt, Józsa képviselő úr arra ragadtatta magát, hogy kioktat bennünket családi adókedvezmény ügyében, miközben önök annak idején megszüntették a családi adókedvezményt, a gyerekek utáni adókedvezményt, megszüntették a szociális lakásépítést és lakásvásárlási lehetőséget, az úgynevezett szocpolt, meglékeltek az önkormányzati rendszert, elvették a közalkalmazottak és a nyugdíjasok 13. havi járandóságát. És önök kérnek bennünket számon bármiről?

Tisztelt Gúr Képviselő Úr! Önöknek nincs erkölcsi, morális alapjuk egyáltalán arra nézve, hogy itt megszólaljanak ebben a vitában; esetleg majd a nyolc esztendő végén megszólalhatnak, és elmondhatják a csendes, alázatos véleményüket. Kérem, tartsa tiszteletben ennek a kormánynak és a magyar társadalomnak az erőfeszítéseit annak érdekében, hogy rendbe tegyék azt az országot, amelyet önök tönkrevágtak, tönkretettek, a társadalmi közösségeket és csoportokat tönkretettek. Legyenek türelmesek addig, hogy a mi közös munkánkkal ezt kijavítsuk és az országot újra talpra állítsuk! (Taps a kormánypártok soraiból.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tegnap a szabadság győzelmét ünnepeltük, és tegnap többek között megemlékeztünk arról is, amikor Bibó Istvánnal szólva a szabadság kis körei újraindulhattak, megindulhattak, igaz ugyan, hogy akkor csak egy rövid időre, de a szabadság egyéni személyes életünkben, a családjaink és a közösségek életében valósul meg konkrétan, kézzelfoghatóan, és valósulhat meg most, a XXI. század kezdetén is.

A közösségek, a közösségeink nélkül nincs társadalom, egészséges közösségek, egyházi, nemzetiségi és civil közösségek nélkül nincs egészséges társadalom, és nincs egészséges, kiteljesedő emberi, egyéni, személyes élet sem. A most tárgyalt költségvetési javaslat megítélésünk szerint nemcsak, nem pusztán egy családbarát költségvetés, hanem a közösségek költségvetése is.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A fentiek jegyében is különös figyelmet kell szentelnünk az egyházi területre, a nemzetiségi területre és a civil területre, és erről szeretnék néhány gondolat erejéig beszélni most.

Örömmel nyugtázhatjuk azt, hogy az állam és az egyházak kapcsolatában nagy előrelépésnek lehettünk tanúi az elmúlt napokban, amely a vatikáni szerződés módosításának aláírásában nyert kifejeződést. Bizonyára mindannyian tudjuk azt, hogy ez a szerződés nemcsak a katolikus egyház vonatkozásában bír jelentőséggel, mint az Apostoli Szentszék és a magyar állam között létrejött nemzetközi megállapodás, hanem alapul szolgál a többi, törvényben elismert egyház és vallásfelekezet viszonylatában is. Ez a dokumentum egy olyan új mérföldkő, amely az 1997-ben létrejött megállapodás olyan módosítása, amelyet az új alaptörvény, illetve az idevonatkozó új sarkalatos törvények által meghatározott jogi környezet tett szükségessé.

Az aláírás politikai súlyát csak növeli, ha nem feledjük, hogy az előző nyolc esztendőben a szociálliberális kormányzat egyszerűen beszüntette, illetve takaréklángon tartotta a szentszéki magyar bizottság munkáját, tevékenységét, amelynek rendszeres és a módosítás aláírását eredményező tanácskozásai három esztendővel ezelőtt, a polgári kormányzatunk idejében indultak újra. A dokumentum köztudottan az egyházi tevékenységnek elsősorban azt a területét szabályozza, amelyben az egyház közfeladatokat vállal át az államtól az oktatás, a nevelés, a szociális gondozás, a kultúra területén és egyéb olyan területeken is, mint például a börtönökben vagy a fegyveres testületeknél végzett lelkeszi, lelkipásztori szolgálat.

Tisztelt Képviselőtársaim! Egy költségvetés meghatározásánál, a számok leírásánál a költségvetés alkotója elkerülhetetlenül döntéseket hoz, ítélik és nyilatkozik is. Ítélik és nyilatkozik arról, hogy mit tart fontosnak, mit tart olyanoknak, amelyre áldozni kell a közösség forrásaiból és vagyonából, és mit tart olyan értékek, amelyet kevésbé támogat. Ez a kérdés a legvehemensebb vitákra adhat okot nyilvánvalóan családi költségvetéseknél, a vállalkozásoknál, és bizonyára így van ez az államháztartás döntéseinél is.

A “miért nem inkább erre vagy arra költünk” kérdést föl lehet tenni gyakorlatilag minden javaslatnál, melyek a fontos prioritások, melyek azok az értékek, amelyek megőrzéséhez vagy fenntartásához, működtetéséhez állami forrásokat kell biztosítanunk. A XXI. század technokrata beállítottságú világában különösen is öröndetes, ha egy állami költségvetés azt tükrözi, hogy a teljes ember méltóságát kívánja szolgálni egyénileg és közösségileg egyaránt.

(18.20)

Az ember egyénileg, közösségében pedig különösképpen is nagyon összetett, nagyon komplex létező. Könnyebb azt mondani, hogy az emberi élet ilyen vagy olyan szükségletének a fedezését bízunk másra, bízunk például magára az állampolgárra, spórolja meg a hozzávalót vagy keressen máshol forrást a szükséglet fedezetére. Az előttünk álló tervezetből azonban számomra, számunkra nyilvánvalóvá válik, hogy a múlt restanciáinak orvoslása, a közelmúltban elért eredmények megtartása és az országunk építésében való további lépés megvalósítása helyes egyensúlyban van az élet különböző területeit, szektorait illetően.

Tisztelt Országgyűlés! Bár még bőrünkön érezzük a gazdasági válság valóságát, bár még alig csitulnak a XIX-XX. században gyökerező, immáron a technokrácia életérzésének is minősülő liberális szólamok, ez a költségvetési tervezet világosan mutatja, hogy annak tervezői, benyújtója érzi a XXI. század társadalmának valóságát és elvárásait. A tervezet

nyilvánvalóan nem kíván metafizikai kérdésekben állást foglalni és aszerint megvonni vagy osztogatni, hanem sokkal inkább egy modern plurális demokrácia igényét kívánja a szükséges anyagi javakkal szolgálni. Ez a helyénvaló kíváncsi érvényesül az általam említett három területre, az egyházra, a civilre és a nemzetiségre, melyek nem egyforma súllyal, de egyaránt közfeladatot vállalnak az oktatásban, a nevelésben és a szociális gondoskodásban, illetve intézményfenntartásban. Ez a költségvetés tükrözi azt a törvényben is meghatározott elvet, hogy az általuk fenntartott intézmények ugyanolyan anyagi feltételek között töltsék be feladatukat, küldetésüket, mint állami vagy önkormányzati partnereik.

Ebben az esztendőben különösen is fontos megemlíteni a közoktatásban, a köznevelési rendszerünkben kötelező módon bevezetett és mégis alternatív kötelező módon bevezetett erkölcsstan-, illetve hit- és erkölcsstanoktatást. Ez nyilvánvalóan költségekkel is jár, melyet bizonyára némely balliberális véleményformálók szívesen megspórolnának egyéb célok számára, mi viszont csak a legnagyobb elismeréssel és örömmel tudjuk nyugtázni, hogy végre, közel negyedszázad halogatása után országunk is meghozta azokat az intézkedéseket, amelyek Európában általánosak, nevezetesen, hogy az iskolákban a felnövekvő generációk a spirituális és morális értékek közötti eligazodásban is segítséget kapjanak, segítséget nyerjenek. Természetesen helyénvaló, hogy ezt a polgárok választási szabadságának a tiszteletben tartásával kellett bevezetni. Ez a köznevelési program még kezdeti stádiumában van, és az elkövetkezendő évek tapasztalatai fogják a finomhangolást elvégezni, de örömmel láthatjuk és nyugtázhatjuk azt, hogy a költségvetés biztosítja ennek személyi és tárgyi szükségleteit. Ugyanez mondható el a szociális és egészségügyi területen is, ahol szintén növekvő mértékben látjuk az úgynevezett nem állami intézmények megjelenésének arányát.

Tisztelt Országgyűlés! Az állami feladat átvállalásának, ugyanakkor állami támogatásának a taglalásánál természetesen sosem feledkezhetünk meg arról, hogy az egyházak primer feladata mégiscsak a spirituális, a hitéleti és szakrális tevékenység és szolgálat. Az a költségvetési rendelkezés, mely szerint az adófizetők személyi jövedelemadójuk kétszer 1 százalékát az egyházak és a civilek szolgálatára ajánlhatják, azt sugallja, hogy az alaptörvényünk szellemében nagyra értékeljük az egyházak primer spirituális, szakrális, liturgikus és közösségformáló erejét és szolgálatát is. Ezek sorában a költségvetés nevesítve is támogat konkrét felekezeti projektumokat, amelyeket most nyilván nem sorolok fel, csak örömmel jelzem, hogy ezek be vannak építve a költségvetésbe. És azt is, hogy 2014-ben a korábbi évek mértékéhez hasonló pályázati keretet biztosít a költségvetés az egyházi épületek, intézmények felújítására, újak létrehozására, illetve közösségi, a közösségépítés szolgálatában álló programjaik támogatására és megvalósítására.

A 2010-2013 között az egyházak részére kifizetett költségvetési hozzájárulások és támogatások teljes összege jelentős mértékben növekedett. Ez a növekedés nyilvánvalóan folytatódik az említett hit- és erkölcsstan tárgyi és személyi szükségleteinek fedezésével, és ami talán ennél is jelentősebb, azzal a ténnyel, hogy az egyházi közgyűjtemények támogatása az ideai támogatáshoz képest közel a négyszeresére emelkedik, 750 millióról majdnem 3 milliárd forintra. Továbbá fontos megemlíteni azt is, hogy a vallási tevékenységet végző kisebb közösségek számára egy újszerű támogatási alap létrehozását is tartalmazza a javaslat mintegy 150 millió forintos előirányzattal.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Országgyűlés! Az elmúlt három esztendő egyik legnagyobb eredménye a civil területen, hogy húsz évvel a rendszerváltás, rendszerváltozás

után elkészült az első civil törvény Magyarországon. A jogszabály hatálybalépésével csökkent a civil szervezetekre háruló adminisztrációs teher, emellett kiszámíthatóvá és követhetőbbé vált a civil szervezetekre vonatkozó követelményrendszer. 2012-ben elindult a Nemzeti Együttműködési Alaprogram, amely költségvetési előirányzat-fedezetet biztosít a civil szervezetek támogatásához, működési alapjaik megteremtéséhez, társadalmilag hasznos és közösségteremtő tevékenységük elismeréséhez, közérdekű, illetve közhasznú tevékenységük fejlesztéséhez, működéséhez.

Szeretnék reflektálni Szávay István képviselőtársam gondolataira, aki érintette a NEA költségvetési keretét, amely tényszerűen úgy van, ahogy ő fogalmazott. Annyi megjegyzést hadd tegyek hozzá, hogy az előtte működő Nemzeti Civil Alaprogram éves költségvetése sohasem volt száz százalékban kifizetve a szocialista-SZDSZ-es kormányok alatt. Volt, amikor a megállapított költségvetési keret 50-60-70 százaléka lett csak tényleges módon kifizetve a civil szervezetek számára. A Nemzeti Együttműködési Alaprogram minden fillérjét, minden forintját eddig százszázalékos mértékben kifizettük minden költségvetési esztendőben.

Azt is szeretném hozzátenni a NEA költségvetéséhez, hogy éppen néhány perccel ezelőtt lett benyújtva a parlament elé a kormány által a civiltörvény módosító csomagja. A csomag több pozitív változást fog eredményezni a civil szervezetek működése és támogatása területén. Ennek az egyik legfontosabb pozitívuma az lesz, hogy a következő időszakban mintegy másfélmilliárddal fog megnövekedni 2015-től a Nemzeti Együttműködési Alap a civil szervezetek működésére és szakmai programjainak a támogatására. És végre megtudtuk oldani azt a több mint húsz esztendő óta a civil szervezetek és több parlamenti frakció által is kezdeményezett javaslatot, hogy az úgynevezett beragadt 1 százalékok visszaforgatását tudjuk elérni a civil szervezetek számára. Tehát az is egy pozitív változás és fordulat lesz az elkövetkezendő időszakban, hogy a bent ragadt 1 százalékok újra lesznek osztva a civil szervezetek támogatására, és ez mintegy másfélmilliárdos növekedést, növekményt jelent majd a civil szervezetek számára.

Azt is el kell mondani, hogy annak idején a Nemzeti Civil Alaprogram működtetése során sok esetben láttuk és tapasztaltuk azt - hogy is fogalmazzak finoman? -, hogy ál-civil szervezetek jutottak nagyon komoly forrásokhoz. Az új civiltörvény, illetve az újra való regisztráció és a Nemzeti Együttműködési Alap létrehozása tapasztalataink szerint pozitív változásokat jelentett és jelent ezen a területen is. Azt is szeretném kiemelni, hogy a NEA-n kívül a szakminisztériumokban természetesen továbbra is rendelkezésre állnak a szakmai civil szervezetek számára különböző források, úgynevezett pántlikázott pénzek.

(18.30)

Azt gondolom, hogy ez is egy jelentős mértékű forrást jelent a civil szervezetek számára, különösen a nagy és komoly szakmai munkát végző civil szervezetek számára, illetve nagyon komoly európai uniós forrásokhoz, sokmilliárdos európai uniós forrásokhoz tudnak hozzájutni a civil szervezetek természetesen. Sőt, még abban is változást jelentett az új civiltörvény, hogy létrehoztuk az úgynevezett civil bankot, amit több mint húsz éve követeltek és kértek a civil szervezetek, és ezek segítséget adnak a komoly európai uniós projekteket bonyolító civil szervezeteknek a saját forrásaik megteremtéséhez, illetve az előfinanszírozáshoz.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Országgyűlés! Nem utolsósorban szükségesnek tartom

néhány mondattal a nemzetiségi terület fontosságának az aláhúzását. Szent István intelmei óta tudjuk, és az alaptörvényünkben is kifejezzük, hogy a hazánk területén élő nemzetiségek azzal gazdagítják országunkat, ha kultúrájukat, identitásukat megőrzik, ápolják, és azt közkinccsé teszik. Örömteli, hogy erre a kiadásra a kihívásokkal teli időszakban is ebben a szellemben tervez a kormányzatunk, az állami költségvetés. Ami ennél is több, az az, hogy a jövő évi költségvetés több mint duplájára emeli az idei nemzetiségi forrásokat, tehát megközelítőleg 1,3 milliárd lesz a következő esztendőben a nemzetiségek számára rendelkezésre álló keret. Két komoly, nagy nemzetiségi iskolának a teljes rekonstrukciója is meg fog történni a következő esztendőben ebből a forrásból. Ezzel a kiadással, ezzel a forrással miközben kifejezzük a nemzetiségek iránti elkötelezettségünket, reménységünk szerint jó példát is mutathatunk azoknak a szomszédos országoknak, ahol a magyar testvéreink élnek nemzeti kisebbségi sorban.

Tisztelt Ház! Tisztelt Országgyűlés! Befejezésképpen még egy örömdetes szempontra hívom fel a figyelmet. A fentebb felsorolt, a költségvetési tervezetben szereplő források többsége valamilyen formában megjelenik a határon túli magyar nemzeti közösségeknek, kultúra- és identitásápolási tevékenységének, szolgálatának a támogatásában és finanszírozásában is. Az előterjesztés tehát világosan mutatja a határokon átívelő nemzetegyesítési programunk további megerősítését és folytatását.

Mindezen érvek alapján a Kereszténydemokrata Néppárt támogatja a 2014. évi költségvetési törvényjavaslatot, és kérem képviselőtársaimat is, hogy támogassák az előterjesztett javaslatot.

Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. (Taps a kormányzó pártok soraiban.)

2010–2014 / 2013. évi őszi ülészak / 2013. november 4 (320. szám) / Szászfalvi László (KDNP) - a nemzetgazdasági miniszterhez - "Új babakötvény az öngondoskodás jegyében" címmel / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! A kormány számára különösen fontos a gyermekek és a családok támogatása. A kormány mellett, hogy az elmúlt három évben számos családbarát intézkedést hozott, nagyon fontosnak tartja az öngondoskodást és a tudatos tervezést mindannyiunk kiszámítható jövője érdekében. A kormány megkülönböztetett figyelmet fordít a gyermekek jövőjéről való gondoskodásra, ezért ösztönzi és anyagilag is támogatja a szülőket abban, hogy gyermekük jövőjéről már a születésüktől fogva gondoskodjanak.

2006 januárja óta minden magyar állampolgárságú, Magyarország területén lakóhellyel rendelkező gyermeket megillet az életkezdési támogatás. Ez jelenleg minden újszülött számára 42 500 forint állami támogatást jelent, amit a konstrukció létezése óta több mint 700 ezer gyermek részére írt jóvá az állam a kincstár letéti számláján. A szülők a Magyar Államkincstárnál Start-számlát is nyithatnak a gyermeküknek, erre befizetéseket is teljesíthetnek, amelynek 10 százalékát, legfeljebb évi 6 ezer forintot az állam támogatásként ír jóvá. A jelenlegi szabályok szerint a Start-számlákra havonta kamatozó állampapírt vehetnek a szülők, ami a sokféle papír különböző lejáratával és eltérő kamatozásával néhány év alatt teljesen átláthatatlanná teszi az egyes számlák portfólióját. A kormány, felismerve ezeket a problémákat, a közelmúltban új konstrukciót dolgozott ki a gyermekeknek járó életkezdési támogatásokra vonatkozóan.

Tisztelt Államtitkár Úr! Milyen újításokat jelent a babakötvény új konstrukciója a szülők és a jövő generációk számára? Ön szerint mennyiben motiválhatja a szülőket az új lehetőség arra, hogy a jövőben minél többen nyissanak Start-számlát a gyermeküknek, és babakötvénybe fektessék a részükre szánt támogatásokat?

Várom a megtisztelő választát. (Taps a kormánypártok soraiban.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm szépen az államtitkár úrnak a megnyugtató választát. Tudjuk nagyon jól, hogy egy-egy lépés nem oldhat meg évtizedes problémákat. Nyilvánvaló, hogy csak egy komplex, összehangolt családbarát gazdaságpolitikával és társadalompolitikával lehet megváltoztatni sok évtizedes negatív demográfiai folyamatokat. A kormány az elmúlt években, úgy gondolom, egy ilyen komplex családbarát társadalom-, adó- és gazdaságpolitikát folytatott és folytat, amely mégis egyes lépésekből, egyes programokból, mint például az új babakötvényprogram, áll vagy állhat össze.

Bízom abban, hogy ez az új lépés kiteljesíti ezt a komplex gazdaság- és társadalompolitikát, és hozzájárulhat ahhoz, hogy a negatív demográfiai folyamatokat leállítsuk, illetve pozitívvá tudjuk majd átformálni.

Köszönöm szépen a választát. (Taps a kormánypártok soraiban.)

2010–2014 / 2013. évi őszi ülés / 2013. december 2 (331. szám) / Napirenden kívüli felszólalók: / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! A 2010-es kormányváltás időszakában az Orbán-kormány egy kivézetett, anarchiába süllyesztett egészségügyet vett át. (Moraj az MSZP soraiban.) A Medgyessy-, Gyurcsány-, Bajnai-kormányok és ezen belül különösen a liberális anarchista specialisták módszeresen tették tönkre a magyar egészségügyi rendszert: több száz milliárd forintot kivontak az egészségügy finanszírozásából, a rendszer irányításának szétverésével dezorganizálták az ellátórendszert, nyilvánvalóan azzal a jól átgondolt szándékkal, hogy helyet és teret készítsenek a magántőke, a privatizáció számára.

2010-ben az volt a feladata az Orbán-kormánynak, hogy az egészségügyben is eltakarítsa a romokat, működőképes ellátórendszert hozzon létre, amelyben minden szereplő megtalálja a helyét, és biztonságossá válik a lakosság számára az egészségügyi ellátás. A kormány az elmúlt három és fél évben hatalmas erőfeszítéseket tett a szociálista-liberális kormányok által lerombolt egészségügy helyreállítása érdekében. A teljesség igénye nélkül néhány konkrétumot szeretnék felsorolni csak az elmúlt időszakból, annak bizonyítására, hogy ezek a kormányzati erőfeszítések immár érezhető eredményeket hoztak.

A kormány a teljes egészségügyi ellátórendszert átszervezte annak érdekében, hogy hatékonyan lehessen biztosítani a mindennapi működtetést. Ennek az újjászervezésnek már most kézzelfogható eredményei vannak: az elmúlt két esztendőben a kormány soha nem látott mértékben és következetességgel emelte az egészségügyi dolgozók bérét, több tízmilliárdos összegben. Az elmúlt napok bejelentése, hogy a kórházak számára az egészségügyi kormányzat megteremtette a működési konszolidáció feltételeit, amely 93 fekvőbeteg-intézményt érint, 33,1 milliárd forint mértékben; a rezidensek számára új ösztöndíj-lehetőséget biztosít a kormány; 178 új mentőautót biztosít az Országos

Mentőszolgálat számára; 20 új mentőállomás építése kezdődött el 60 mentőállomás felújításával párhuzamosan. Ebben az évben 6,1 milliárd forinttal több emelt összegű finanszírozást valósít meg a kormány az egészségügyi alapellátásban. Az elkövetkezendő időszakban 60 milliárd forintos forrás fog rendelkezésre állni mintegy 60 intézmény felújítására.

Tisztelt Képviselőtársaim! A választókerületemben - a nagyatádi kórház példáján keresztül is - konkrétan megtapasztalhatók a megindult pozitív változások, hiszen a Gyurcsány-, Bajnai-kormányok időszakában privatizált kórházat az Orbán-kormány állami fenntartásba vette, és ezzel több mint 400 egészségügyi dolgozó szakmai élete és személyes sorsa rendeződött, s vált több mint öt év bizonytalansága után kiszámíthatóvá. Ennek keretében az augusztusi átvételt követően a kormány már szeptemberben kifizette több mint 310 dolgozó kétéves bérpótlékát. Döntő változások indultak el, hiszen soha nem látott forrásokkal majd' kétmilliárdos fejlesztés és eszközbeszerzés indult el, a napokban pedig a kormány 417 millió forintos támogatással segítette az intézmény működőképességének megőrzését.

Ezek a kormányzati intézkedések meg fogják valósítani azt a tervünket, hogy a szocialisták által magára hagyott nagyatádi kórház magas szakmai színvonalú és a betegek bizalmát újra élvező egészségügyi központja legyen a Dráva mentének. Ezt különösen is szeretném megköszönni a kormánynak, és személy szerint az államtitkár úrnak is.

Tisztelt Képviselőtársaim! A KDNP frakciója továbbra is támogatja a kormányt, az egészségügyi kormányzatot ennek a nagy célnak, ennek a programnak a megvalósításában. Nyilvánvaló mindenki számára, hogy csak ilyen következetes kormányzati munkával és konkrét cselekvéssel, tettekkel lehet egészségessé tenni újra az egészségügyet. Az is egyértelmű, hogy csak összefogva, mindenkinek a saját feladatát és felelősségét vállalva, együttműködve lesz lehetséges, hogy elmondhassuk és meg is tapasztalhassuk, hogy Magyarország egy minden szempontból, testi, lelki, szellemi értelemben is egészséges ország és nemzet. Kívánom, hogy 2013 magyar adventje is járuljon hozzá ennek a fontos és nagy célnak a közös megvalósításához.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket. (Taps a kormánypártok soraiban.)

(14.00)

2010–2014 / 2014. évi tavaszi ülészak / 2014. február 3 (339. szám) / Szászfalvi László (KDNP) - az emberi erőforrások miniszteréhez - "Mit tett a kormány az elmúlt években a gyermekétkeztetés javítása érdekében?" címmel / SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Az ellenzéki pártok az elmúlt években vehemensen fejezték ki aggodalmukat a gyermekszegénység és a gyermekéhezés ellen. Két héttel ezelőtt az MSZP országos kongresszusán Mesterházy Attila ígéretet tett arra, hogy kormányra kerülésük esetén az év végéig megszüntetik a gyermekéhezést, szavaival élve nullára, azaz nullára csökkentik az éhes gyermekek számát. Kiabáltak és kiabálják ezt farizeus módon, felhúzott papagájként az ellenzék részéről annak ellenére, hogy az elmúlt négy évben az Orbán-kormány majd' megduplázta a gyermekéhezés elleni állami forrásokat. Inkább akkor kellett volna bizonyítaniuk, amikor nyolc éven át kormányozhattak, és mindent elvégezhetek volna ezen a

területen.

Ahogy a család- és ifjúságpolitikai támogatások mértékének növelése is mutatja, a jelenlegi kormány fontos társadalompolitikai érdekeknek tekinti a gyermekek és a fiatalok szellemi és fizikai fejlődésének elősegítését, hiszen a jövő nemzedékek jelentik az alapját egy egészséges társadalomnak. Mindannyiunk érdeke tehát, hogy minden magyar gyermek naponta meleg ételt ehessen, amit a szociálisan rászoruló családok gyermekei kizárólag kormányzati támogatással engedhetnek meg maguknak.

Tisztelt Államtitkár Úr! Mit tett a kormány az elmúlt években a rászoruló gyermekek étkeztetésének támogatása érdekében? Hogyan alakul az utóbbi években az étkeztetésre fordított költségvetési támogatások mértéke? Mennyi gyermek jut jelenleg ingyenes, és mennyi támogatott étkezéshez?

Várom megtisztelő válaszát. Köszönöm. (Taps a kormánypárti padsorokban.)

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm a választát, államtitkár úr. Világos és egyértelmű, hogy a kormány az elmúlt években számos fontos intézkedést hozott. Ilyen az állami források majd' megduplázása, amely direkt támogatást jelent, ilyen az Erzsébet-program elindítása is, hiszen az addig külföldre kiszervezett profitból a szegény és hátrányos helyzetű gyermekeket és családokat támogatjuk. Ilyen az ingyenes tankönyvprogram, a különböző felzárkóztatási és esélyegyenlőségi programok, a rezsi-csökkentés politikája, a szociális tűzifa-program, a Start-közmunkaprogram elindítása.

(18.20)

Ezek a kormányzati intézkedések mind-mind azt szolgálták és azt szolgálják, hogy a rászoruló gyermekeket és a hátrányos helyzetű családokat segítsük, és számukra lehetőséget és esélyt biztosítsunk a felzárkózásra.

Köszönöm szépen, és azt kívánom, hogy így tudjuk továbbvinni ezt a területet. (Taps a kormánypártok soraiban.)